

Jobplaneten Roskilde

Midtvejsrapport om fritidsjobindsatsen
Jobplaneten Roskilde

Jobplaneten Roskilde

– Midtvejsrapport om fritidsjobindsatsen Jobplaneten Roskilde

© VIVE og forfatterne, 2024

e-ISBN: 978-87-7582-315-4

Projekt: 301831

Finansiering: Den A.P. Møllerske Støttefond

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Forord

I 2020 fik Boligselskabet Sjælland en bevilling fra den A.P. Møllerske Støttefond til at udvikle og igangsætte en fritidsjobindsats til unge i Roskilde.

Formålet med fritidsjobprojektet er at bidrage til, at "alle børn og unge, uagtet hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Fritidsjobprojektet hedder 'Jobplaneten Roskilde' og er en videreudvikling af konceptet for fritidsjob, der er udviklet i regi af 'Jobplaneten Køge'.

VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd står for en evaluering af Jobplaneten Roskilde. Evalueringen har til formål at tilvejebringe viden om, hvordan en fritidsjobindsats kan bidrage til at udvikle børn og unges selvtilid, kompetencer og kvalifikationer til at få et lommepengejob og på sigt et fritidsjob, der kan bane vejen for, at de gennemfører en uddannelse og får det bedst mulige afsæt for at komme ind på arbejdsmarkedet som voksne.

Resultaterne af evalueringen beskrives i tre rapporter. Den første evalueringsrapport udkom i 2022. Denne rapport er den anden rapport og er en midtvejs-evaluering.

Denne rapport beskriver resultaterne for de første 3 år med fokus på, hvor mange unge der har deltaget i indsatsen og i hvilke forløb, samt hvad der karakteriserer deltagerne.

Vi vil gerne rette en stor tak til de professionelle aktører, der har stillet op til interviews. Ligeledes vil vi også gerne rette en tak til Jobplaneten for et godt samarbejde omkring dataindsamling, interviews og løbende vidensdeling. Udkast til rapporten er blevet kommenteret af to referees, der takkes for konstruktive og indsigtsfulde kommentarer.

Rapporten er udarbejdet af seniorforsker Vibeke Jakobsen, analytiker Anders Winkler og senioranalytiker Morten Holm Enemark. Vibeke Jakobsen er projektleder på evalueringen.

Lisbeth Pedersen

Forsknings- og analysechef for VIVE Arbejde og Ældre

Indholdsfortegnelse

Afrapportering	6
Hovedresultater	7
1 Indledning	13
1.1 Hovedresultater fra den første evalueringsrapport	14
1.2 Formålet med midtvejsevalueringen	15
1.3 Rapportens opbygning	16
2 Jobplaneten Roskilde	17
2.1 Målgruppe	17
2.2 Fritidsjobprojektet som beskrevet forud for implementeringen	18
2.3 Forventninger til virkninger – hvad skal forandres i målgruppens liv?	20
3 Deltagere i fritidsjobprojektet	22
3.1 Antal og typer af forløb	25
3.2 Karakteristika ved deltagerne	30
3.3 I gang med fritidsjobprojektet	36
3.4 Deltagernes skolegang og uddannelse ved indsatsstart	42
3.5 Fritidsliv og oplevelse af fællesskab	47
3.6 Livstilfredshed	49
4 Virkninger af indsatsen	52
4.1 Beskæftigelse	53
4.2 Deltagernes oplevelser af fritidsjobprojektet	57
5 Implementering af Jobplaneten Roskilde	60
5.1 Implementeringens forløb siden første evalueringsrapport	63
5.2 Status på implementeringen og opfølgning på opmærksomhedspunkter	68
5.3 Det fremadrettede arbejde med projektet: opmærksomhedspunkter og handlemuligheder	72
Dokumentation	81
6 Data og metode	82

6.1	Fremgangsmåde	82
6.2	Data	84
	Litteratur	92
	Bilag 1 Figurer og tabeller	95
	Livsmestrings-survey – baggrundskaraktetiska	95

> Afrapportering

Hovedresultater

Boligselskabet Sjælland har igangsat fritidsjobprojektet 'Jobplaneten Roskilde', der har til formål at sikre, at "alle børn og unge, uanset hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde startede i januar 2021 og løber frem til december 2024.

VIVEs evaluering af Jobplaneten Roskilde beskrives i tre rapporter. Denne rapport er den anden evalueringsrapport og en midtvejsevaluering, som skal bidrage til at kvalificere og målrette Jobplaneten Roskildes fremtidige arbejde med indsatserne og med forankringen af indsatserne.

Projektet er kommet godt fra start, men der er udfordringer

Jobplaneten Roskilde kom godt fra start under vanskelige betingelser, bl.a. coronapandemien. Driften og udviklingen af projektet i 2023 har dog været hæmmet af to udskiftninger på projektlederniveau. Implementeringen er for nuværende kendetegnet ved opsamling på arbejdsopgaver, genetablering af samarbejdsrelationer og oplæring af en ny medarbejder og en studentermedhjælper. Projektets medarbejdere ser potentiale for, at projektets gennemslagskraft fremadrettet kan genopbygges og udvides i forhold til det forhenværende niveau, og de har flere planer for det fremtidige arbejde.

Projektet er populært blandt de unge. Omkring halvdelen af de unge har selv henvendt sig til projektet, og mange havde hørt om projektet fra venner, skolekammerater eller familiemedlemmer. I forhold til måltal for hele projektperioden (januar 2021 – december 2024) er fritidsjobprojektet i juni 2023 godt på vej til at nå måltallet på 40 personer gennem lommepengejob og måltallet på 110 personer gennem et fritidsjobforløb. Der er i juni 2023 gennemført i alt 32 lommepengeforløb for 32 personer og 133 fritidsjobforløb for 90 personer. En stor del af fritidsjobbene har dog været i daginstitutioner, hvilket fremover er udfordret af ændrede samarbejdsrelationer. I starten af projektet betalte projektet de unges løn, når de arbejdede i daginstitutioner. Men efter at daginstitutionerne skulle overgå til at betale lønnen selv, er nogle institutioner ophørt med at udbyde fritidsjob. En yderlig udfordring er, at det i sommeren 2023 centralt fra Roskilde Kommune er blevet meldt ud, at kommunen fremadrettet ikke ansætter unge under 15 år i deres daginstitutioner. En af projektets få muligheder for at tilbyde jobs til unge under 15 år er således ikke længere tilgængelig. Projektet arbejder dog for at få en samarbejdsaftale i stand med kommunen om fritidsjob for unge under 15 år.

Projektet er mere bagefter i forhold til antal personer, som har været igennem et fagligt forløb. Her er måltallet 100 personer, men der har indtil videre kun været 44 forløb for 40 personer.

Der har endvidere nærmest ikke været unge igennem det sidste trin i firetrinsmodellen (praktik- og lærepladser), som er målrettet den ældste del af målgruppen. Der er ikke på forhånd fastsat måltal for det sidste trin.

Virkninger af projektet

Fritidsjobprojektet ser ud til at have hjulpet de unge deltagere ud i lønnet beskæftigelse. For eksempel havde 13 pct. af alle deltagerne lønnet beskæftigelse i 3-månedersperioden før indsatsstart, mens dette steg til 70 pct. i 9-månedersperioden efter indsatsstart. For deltagere, der var 15 år eller derover ved indsatsstart, er beskæftigelsesstigningen endnu større.

Analysen af virkninger viser, at en stor andel af deltagerne i fritidsjobprojektet er glade for at deltage i projektets aktiviteter og oplever, at fritidsjobindsatsen er nyttig for dem. Langt de fleste af deltagerne oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem til at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt og til at overholde aftaler om mødetider og til at bede om hjælp, hvis de synes, deres arbejdsopgaver er for svære at løse. Endelig oplever mere end halvdelen, at de pga. lommepenge- eller fritidsjobbet har fået lyst til at have et job eller tage en uddannelse, og at de har fået bedre kendskab til deres uddannelses- og jobmuligheder. Det tyder på, at projektet er med til at øge deltagernes motivation for uddannelse og beskæftigelse.

Rekruttering

Projektet er succesfuldt i forhold til at rekruttere den yngre del af målgruppen. Det er også i et vist omfang lykkedes at få deltagere fra udsatte boligområder med i fritidsjobprojektet. De deltagere, som er folkeskoleelever, har endvidere en forholdsvis stor andel med et højt skolefravær. Deltagerne har meget varierende familiebaggrund. For eksempel har nogle forældre med en lang videregående uddannelse, mens andre har forældre, som ikke har uddannelse ud over grundskolen. 32 pct. af deltagerne har en mor i restgruppen, og 23 pct. har en far i restgruppen. 23 pct. er endvidere medlem af en familie, der kategoriseres som relativt fattig.

Deltagerne i Jobplaneten Roskilde ligner i stort omfang unge deltagere i andre lignende projekter med hensyn til familiebaggrund. Dog har de forældre med

et lidt højere uddannelsesniveau end unge i lignende indsatser. Medarbejderne på Jobplaneten vurderer også, at indsatsen bestemt når et bredt udsnit af unge og herunder også unge fra den primære del af målgruppen. Men der er behov for et vedvarende fokus på at rekruttere unge fra den primære målgruppe. Planen fra projektets side er her at øge samarbejdet med skolerne og 10. klassecentre, da der her er et potentiale for at øge kontaktfladen med de unge, som hverken henvender sig selv eller frekventerer klubberne.

Projektet har ikke så godt fat i den ældre del af målgruppen og har nærmest ikke aktiviteter på det øverste trin i firetrinsmodellen. Det skal også være et løbende opmærksomhedspunkt fremover. Projektlederen oplever, at der generelt har været meget lav efterspørgsel på praktik- og lærepladsforløb, og at de fremadrettet vil afsøge mulighederne for et udvidet samarbejde med de tekniske skoler.

Samarbejdsrelationer til virksomheder

De nuværende fritidsjob i projektet er koncentreret inden for nogle bestemte brancher. To tredjedele af jobbene er i daginstitutioner, mens 11 pct. er inden for butiksområdet, og som nævnt er der her i 2023 opstået udfordringer i forhold til at oprette fritidsjob – særligt til de yngste – i daginstitutionerne. Derfor bør fokus på et større og mere varieret virksomhedsnetværk være et vigtigt opmærksomhedspunkt fremover.

For projektlederen er det da også en vigtig udviklingsopgave at genoptage det systematiske arbejde med at udvide antallet af samarbejdsrelationer med virksomheder. Projektlederen vil arbejde med at kontakte enkeltvirksomheder, virksomhedskæder såvel som at tappe ind i etablerede virksomhedsnetværk, med særligt fokus på etablering af fritidsjobs til unge under 15 år, som stadig går i folkeskole. Der er endvidere fokus på, at projektets samarbejder skal være mindre person- og relationsbårne ved at forsøge at indgå samarbejderne på et højere koordinerende niveau end hidtil. Eksempelvis ved at forsøge at kontakte en kommunal chef for plejehjemsområdet fremfor som hidtil at kontakte kommunens plejehjem enkeltvis.

Jobplaneten Roskilde

Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobkonceptet, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge. Der er tale om fire indsatser (trin):

1. Lommepengejob i boligområdet
2. Fritidsjob i en offentlig virksomhed
3. Vejledning og brobygning til fritidsjob/studiejob i private virksomheder
4. Praktik og lærepladser.

Målgruppen for projektet er 13-25-årige, hvor de to første trin især er målrettet de 13-15-årige og det sidste trin de 15-25-årige.

De fire indsatser bygger oven på hinanden, og på den måde har projektet fokus på at understøtte de unges progression undervejs. Det vil fx sige, at de kompetencer, som de unge har opnået i et offentligt fritidsjob, bruges aktivt og udvikles af vejledning og brobygning til private virksomheder og på sigt i form af praktik- og lærepladser. Det vil dog ikke være sådan, at alle forventes at gennemgå alle fire trin. Den unge kan hoppe ind og ud af de forskellige indsatstrin afhængigt af behov og motivation.

Ud over de fire indsatstrin har Jobplaneten nogle sideløbende indsatser: faglige forløb og vejledningsaktiviteter. De faglige forløb er for elever på 6.-9. klassetrin i folkeskoler og består af et forløb af 6-10 ugers varighed på de tekniske skoler. Formålet er bl.a., at elever får et bedre kendskab til de tekniske skoler, inden de skal vælge uddannelsesretning. Vejledningsaktiviteter indeholder bl.a. temaaftener og infomøder.

Den primære målgruppe er unge i udsatte positioner, men projektet ønsker at tiltrække en bred gruppe af unge.

Forankring af indsatsen

Et væsentligt opmærksomhedspunkt fra den første evalueringsrapport omhandlede overvejelser om forankringen af projektet efter den boligsociale helhedsplans ophør. Selvom det for nuværende ser ud til, at helhedsplanen bliver forlænget, er det stadigvæk et fokuspunkt for projektet at få indsatserne forankret. Dette arbejde er begyndt med at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne. En væsentlig pointe i relation til forankringen i klubberne er, at fritidsjobcaféerne vedbliver at være en prioriteret del af det samlede klubarbejde.

Det er fortsat uafklaret, hvor og hvordan projektets øvrige dele skal forankres på sigt. Projektlederen forholder sig skeptisk til en forankring af lommepengejob og faglige forløb i klubberne, eftersom det ville være en stor ressourcemæssig udfordring for klubberne. Samtidig fremhæver projektlederen, at hjælpen til praktik- og lærepladser heller ikke kan forankres hensigtsmæssigt i klubberne, da sidstnævnte er et tilbud for de 13-17-årige. Projektlederen vurderer, at en kommunal forankring af indsatserne omkring lommepengejob, faglige forløb og hjælp til praktik- og lærepladser forudsætter ekstra ressourcer, eksempelvis ved at ansætte en administrativ medarbejder til at koordinere og facilitere indsatserne.

Fremadrettede udviklingsopgaver og behov for prioritering

Midtvejsrapporten identificerer en række udviklingsopgaver og opmærksomhedspunkter for det fremadrettede arbejde med projektet, som hhv. handler om at etablere flere fritidsjob til unge under 15 år, rekruttere flere unge fra den ældre del af målgruppen, forbedre samarbejdsrelationerne med folkeskolerne og etablere kontakt til flere virksomheder, som kan ansætte fritidsjobbere. Midtvejsrapporten fremhæver samtidig, at der med tanke på den resterende projektperiode, projektets ressourcer og det potentielle omfang af udviklingsopgaverne kan opstå et behov for at prioritere mellem udviklingsområderne og eventuelt helt at droppe nogle til fordel for en opprioritering af andre.

Vidensopsamlinger og evalueringer af andre fritidsjobprojekter viser, at projektet ikke er alene om at møde nogle af de udfordringer, som udviklingsopgaverne omhandler. Det lave udbud af ordinære fritidsjob til unge under 15 år, som stadig går i folkeskole, er eksempelvis en udfordring af en bredere og mere strukturel karakter, som fritidsjobprojekter landet over møder. Om end alle udviklingsopgaverne er relevante for projektet, er det vigtigt at fremhæve, at de kan være særdeles tids- og ressourcekrævende opgaver, og potentielt i en sådan grad, at det overstiger, hvad projektet har til rådighed. Det kan der-

for rimeligvis ikke forventes, at projektet alene kan løse alle udviklingsopgaverne og overkomme udfordringerne inden for den tid og de ressourcer, de har til rådighed.

Fakta om undersøgelsen

Denne rapport er en del af en evaluering af Jobplaneten Roskilde. Evalueringen skal både afdække tendenser i, hvordan fritidsjobprojektet bidrager til de unges livschancer (virkningsevaluering) samt afdække, hvordan projektet er implementeret (implementeringsevaluering). Resultaterne af evalueringen beskrives i tre rapporter. Den første evalueringsrapport udkom i 2022 (Christensen et al., 2022a). Denne rapport er den anden rapport og en midtvejsevaluering. Midtvejsevalueringen bygger videre på resultaterne i den første evalueringsrapport og forholder sig til de opmærksomhedspunkter for projektet, som der her blev påpeget.

Virkningsevalueringen er i denne rapport baseret på kvantitative data fra Jobplaneten Roskilde, Roskilde Kommune, Danmarks Statistik og en survey indsamlet blandt unge, som har deltaget i fritidsjobprojektet (Livsmestrings-survey), mens implementeringsevalueringen er baseret på kvalitative interviews.

1 Indledning

I hele landet og særligt i udsatte boligområder er der udfordringer med unge, der ikke er i gang med en uddannelse, og som heller ikke har en tilknytning til arbejdsmarkedet (Christensen et al., 2018b). Dette er også tilfældet i Roskilde Kommune. Boligselskabet Sjælland har derfor igangsat et fritidsjobprojekt, der har til formål at sikre, at "alle børn og unge, uanset hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Projektet er benævnt 'Jobplaneten Roskilde'. Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobkonceptet, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge. Der er tale om fire indsatser (trin), der bygger oven på hinanden, idet de unge kan komme ind i et lommepengejob (indsatstrin 1) og derfra over i et fritidsjob i en offentlig virksomhed (indsatstrin 2) og herfra støttes i at komme ud i en privat virksomhed (indsatstrin 3) og/eller praktik- og læreplads (indsatstrin 4). På den måde har projektet fokus på at understøtte de unges progression undervejs. Det vil fx sige, at de kompetencer, som de unge har opnået i et offentligt fritidsjob, bruges aktivt og udvikles af vejledning og brobygning i private virksomheder og på sigt i form af praktik- og lærepladser. Det vil dog ikke være sådan, at alle forventes at gennemgå alle fire trin. Den unge kan hoppe ind og ud af de forskellige indsatstrin afhængigt af behov og motivation.

Målgruppen for Jobplaneten Roskilde er unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde, som har en boligsocial helhedsplan. Den primære målgruppe er unge i udsatte positioner, men projektet ønsker at tiltrække en bred gruppe af unge, således at deltagelsen i projektet ikke gøres stigmatiserende.

Bevillingen til fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde løber fra 1. januar 2021 til 31. december 2024. VIVE står for en evaluering af projektet. Formålet med at evaluere Jobplaneten Roskilde er dels at skabe læring og udvikling rettet mod projektet, dels vidensopsamling og oplysning til et bredere felt af aktører, der er i berøring med at tilrettelægge fritidsjobindsatser til udsatte unge. Evalueringen skal både afdække tendenser i, hvordan fritidsjobprojektet bidrager til de unges livschancer (virkningsevaluering), samt afdække, hvordan projektet er implementeret (implementeringsevaluering).

Resultaterne af evalueringen beskrives i tre rapporter. Den første evalueringsrapport udkom i 2022 (Christensen et al., 2022a). Denne rapport er den anden rapport og en midtvejsevaluering. Midtvejsevalueringen bygger videre på resultaterne i den første evalueringsrapport og forholder sig til de opmærksomhedspunkter for projektet, som der her blev påpeget. Formålet med midtvejs-evalueringen er at bidrage til at kvalificere og målrette projektets fremtidige arbejde med indsatserne og med forankringen af indsatserne.

1.1 Hovedresultater fra den første evalueringsrapport

Vurderingen i den første evalueringsrapport var, at projektet var kommet godt fra start. Projektet er populært blandt de unge. Der har i alt været 201 forløb for 117 forskellige unge (opgjort 2. kvartal 2022). Dog har det været en udfordring at rekruttere den ældste del af målgruppen. Projektmedarbejdere såvel som samarbejdspartnere er tilfredse med projektet og vurderer, at det har sin relevans i forhold til at hjælpe unge videre i retning af uddannelse og beskæftigelse. De interviewede unge har oplevet en øget tro på egne evner og større afklaring i forhold til, hvad de kunne tænke sig med hensyn til uddannelse og beskæftigelse. Evalueringen pegede på en række opmærksomhedspunkter for projektet i det fremtidige arbejde. Opmærksomhedspunkter nævnt i den første evalueringsrapport er bl.a.:

- *Behov for et stærkere fokus på rekruttering af unge i den primære målgruppe.* Det er lykkedes at få fat i elever med et højt skolefravær, der kan indikere skoletræthed. Evalueringen fandt dog også indikationer på, at projektet ikke i tilstrækkelig grad har fat i de udsatte unge, hvilket blev understøttet af deltagernes vej ind i projektet. De fleste har selv henvendt sig frem for at være blevet opfordret eller henvist af støttepersoner omkring de unge eller lignende.
- *Fremadrettet er der behov for at etablere flere og nye fritidsjobs til unge, der går i folkeskolen.* Det har været en stor udfordring at finde fritidsjob til de unge, som går i folkeskole. Lovbestemte regler om arbejdstider for unge, og hvilke typer af arbejdsgaver unge i forskellige aldre må varetage, er en udfordring for den yngre målgruppe. Et fortsat arbejde med at etablere samarbejde med virksomheder er derfor væsentligt, herunder at udbrede kendskabet til muligheder for at ansætte unge, der går i folkeskole.
- *Vigtigt, at projektets opgaver deles mere ud på samtlige medarbejdere.* Projektledere er omdrejningspunkt i projektet, hvilket kan være en styrke, da projektlederen kan handle agilt på baggrund af sin viden. Det er dog også en potentiel svaghed, da det kan medføre en sårbarhed for projektet, at projektlederne sidder på så mange opgaver og samarbejdsrelationer.
- *Fortsat potentiale i samarbejde med skole.* Kontakt til og samarbejde med lokale skoler er præget af, at skolerne er tids- og ressourcetrykkede, og der er behov for et fortsat fokus på dette samarbejde, fx ved at få projektet inkorporeret i udskolingsens årshjul.
- *Stort potentiale i, at dagtilbuddene engagerer sig mere i de unge og inddrager dem i arbejdsfællesskabet.* Både de unge og dagtilbuddene har en oplevelse af, at de unge ikke integreres på arbejdspladsen, når de unge

har et lommepenge- eller fritidsjob. En bedre integration på arbejdspladsen vil betyde, at de unge får flere oplevelser af, hvad det vil sige at være på en rigtig arbejdsplads og mere specifikt i et dagtilbud.

- *Hvordan skal projektet forankres?* Projektet er forankret i boligselskabet og fysisk i den boligsociale helhedsplans lokaler samt i klubberne. Den boligsociale helhedsplan udløber dog i 2024, og på tidspunktet for den første evalueringsrapport var det ikke afgjort, om der ville komme en ny boligsocial helhedsplan. Det er derfor et opmærksomhedspunkt, hvordan projektet fremadrettet skal forankres, således at gode erfaringer fra projektet videreføres.

1.2 Formålet med midtvejsevalueringen

Formålet med midtvejsevalueringen er, som beskrevet tidligere, at bidrage til at kvalificere og målrette projektets fremtidige arbejde med indsatserne og med forankringen af indsatserne. Analyserne i midtvejsevalueringen fokuserer på de første 2,5-3 år af Jobplaneten Roskilde. Virkningsevalueringen er i denne rapport baseret på kvantitative data fra Jobplaneten Roskilde, Roskilde Kommune, Danmarks Statistik og en survey indsamlet blandt unge, som har deltaget i fritidsjobprojektet (Livsmestrings-survey). De centrale evaluerings-spørgsmål i denne evalueringsdel er:

- Hvor mange unge kommer ind på de forskellige indsatstrin, og i hvilken udstrækning går de unge videre fra det ene trin til det næste?
- Hvad karakteriserer deltagerne? Er det den ønskede målgruppe, der rekrutteres, og hvordan er deltagerne rekrutteret?
- Hvilke tendenser er der i forhold til, at de ønskede forandringer kan opnås med projektet? Her ser vi dels på deltageres egne oplevelser af udbyttet af fritidsjobprojektet, dels om deltagerne kommer i job.

Evalueringen af implementeringen og organiseringen af projektet er baseret på kvalitative interviews og skal bidrage med viden om betingelser for implementeringen af projektet og med viden om, hvad der virker fremmende og hæmmende for projektets gennemslagskraft. Viden fra de kvalitative interviews perspektiveres med erfaringer fra andre evalueringer af fritidsjobindsatser. I implementeringsevalueringen er det et særligt fokus, hvad der er sket i projektet, siden VIVE gennemførte den første evaluering af indsatsen. Det centrale evaluerings-spørgsmål i denne evalueringsdel er:

- Hvordan er projektet implementeret i praksis siden den første rapport? Her følger vi op på projektets arbejde med de opmærksomhedspunkter,

barrierer og potentialer for implementeringen, som blev identificeret i den første evalueringsrapport.

De forskellige datakilder, som evalueringen i denne rapport bygger på, er kort beskrevet i Boks 1.1. For en nærmere beskrivelse af midtvejsevalueringens fremgangsmål og datagrundlag, se kapitel 6.

Boks 1.1 Projektets datagrundlag

- Projektets registrering af deltagerne
- Survey-data indsamlet blandt deltagerne
- Kommunale data om deltagernes skolegang
- Registerdata fra Danmarks Statistik om deltagernes baggrund og beskæftigelse
- Kvalitative data om projektets implementering.

1.3 Rapportens opbygning

I kapitel 2 beskriver vi fritidsprojektet Jobplaneten Roskilde forud for implementeringen, herunder projektets målgruppe og forventninger til virkninger for målgruppen. I kapitel 3 beskriver vi deltagerne i fritidsjobprojektet, herunder antallet af deltagere og hvilke forløb, de har deltaget i, hvordan de er rekrutteret til projektet, og hvad der karakteriserer målgruppen. I kapitel 4 beskriver vi, hvilke tendenser der er i forhold til, om de ønskede forandringer opnås med fritidsjobprojektet. Dette gør vi dels på baggrund af de unges egne oplevelser af indsatsen, dels med udgangspunkt i beskæftigelsestal, der viser beskæftigelsesgraden, nogle måneder efter at de unge er startet i fritidsjobprojektet. I kapitel 5 giver vi en status på implementeringen, herunder perspektiver på det fremadrettede arbejde med indsatsen.

2 Jobplaneten Roskilde

Der er nogle grundlæggende spørgsmål, der er vigtige, når en indsats tilrettelægges med henblik på at skabe forandringer: Hvem skal projektet gøre noget for (målgruppe), hvad skal projektet påvirke eller forandre (effekter/virkninger), og hvordan kan projektet gøre dette (forandringsteorien)? I dette kapitel beskriver vi derfor fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde (herunder målgruppen for projektet) og forventningerne til projektets virkninger.

2.1 Målgruppe

Fritidsjobprojektets målgruppe er unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde, som har en boligsocial helhedsplan. Den primære målgruppe er unge i udsatte positioner fra disse boligområder. Projektet ønsker dog at tiltrække en bred gruppe af unge (den sekundære målgruppe), hvilket der er (mindst) to årsager til. For det første understøtter det, at forankringen af projektet kan tænkes ind tidligt i projektperioden (fx ved at have fritidsjobcaféerne i klubberne, hvor alle unge i klubberne kan deltage). For det andet sikrer deltagelsen af en bred gruppe af unge, at deltagelsen i projektet ikke gøres stigmatiserende.

De unge rekrutteres primært til projektet via fritidsjobcaféerne i de kommunale ungdomsklubber, gennem oplæg på skoler samt via henvisninger fra fagpersoner fra UU-vejledningen, SSP Roskilde og Roskilde Ungecenter. Fritidsjobcaféerne foregår i regi af Klub Ung Roskilde, der er målrettet de 13-17-årige. Således er den primære rekrutteringsvej af de 13-17-årige via klubberne. Klub Ung Roskilde er en fælles betegnelse for klubberne i Roskilde. Disse klubber er et pædagogisk fritidstilbud til 13-17-årige bosiddende i Roskilde Kommune. Tre af klubberne i Roskilde har en fritidsjobcafé.

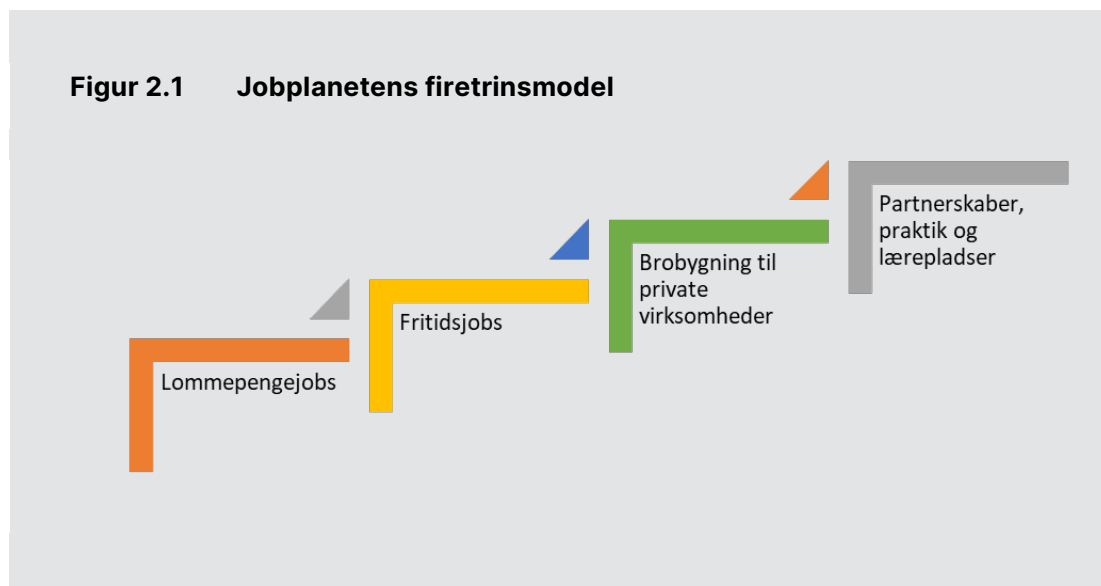
Roskilde Ungecenter arbejder med udsatte og sårbare unge og består dels af en døgninstitution for udsatte og sårbare unge i alderen 13-22 år, dels af en forebyggende enhed. I 2023 var der ingen unge fra området dækket af den boligsociale helhedsplan tilknyttet Ungecenteret, så medarbejderne i Jobplaneten har derfor ikke aktivt forsøgt at rekruttere projektdeltagere via Ungecenteret, men de unge tilknyttet Ungecenteret er meget velkomne i projektets fritidsjobcaféer, hvor fritidsjobkonsulenterne meget gerne tager imod dem.

Projektet samarbejder endvidere med Roskilde Kommunes Ungeenhed 'Ungeguiden', som kan henvise unge over 18 år, der ikke er selvforsørgende, til projektet. Der sker dog ingen rekruttering fra projektets side for denne aldersgruppe, da myndighedsopgaven ligger hos Ungeguiden, som kan henvise

unge med uddannelsespålæg til projektet. Ungeguiden er den kommunale ungeenhed i Roskilde Kommune, som arbejder på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet.

2.2 Fritidsjobprojektet som beskrevet forud for implementeringen

Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobkonceptet, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge. Der er tale om fire indsatser, der bygger oven på hinanden, idet de unge kan komme ind i et lommepegejob og derfra over i et fritidsjob i en offentlig virksomhed og herfra støttes i at komme ud i en privat virksomhed og/eller praktik- og læreplads (se Figur 2.1). På den måde har projektet fokus på at understøtte de unges progression undervejs. Det vil sige, at de kompetencer, som de unge har opnået i fritidsjobbet, bruges aktivt og udvikles af vejledning og brobygning i private virksomheder og på sigt i form af praktik- og lærepladser. Det vil dog ikke være sådan, at alle forventes at gennemgå alle fire trin. Den unge kan hoppe ind og ud afhængigt af behov og motivation.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

De fire trin er målrettet forskellige aldersgrupper:

- Lommepegejob i boligområdet: 13-14-årige
- Fritidsjob i offentlig virksomhed: 14-15-årige

- Vejledning og brobygning til fritidsjob/studiejob i private virksomheder: 15-25-årige
- Praktik- og lærepladser: 15-25-årige.

Lommepengejobs betragtes som en øvebane primært for de unge under 15 år, som bor i en boligafdeling under Boligselskabet Sjælland. Lommepengejobbene kan bestå af jobs for helhedsplanen eller ejendomskontoret. Arbejdet kan fx bestå i vedligeholdelse, lektiehjælp for andre unge i området, børnepasser ved forældrearrangementer og uddeling af informationsmateriale.

Fritidsjobs er reelle fritidsjob i offentlige virksomheder. De unge ansættes hos samarbejdspartnere i kommunen og hos boligorganisationerne, fx i daginstitutioner, plejehjem eller på ejendomskontorer. Her indgår Jobplaneten Roskilde aftalen med virksomheden, visiterer den unge til jobbet og yder ved behov mentorstøtte til den unge undervejs.

Vejledning og brobygning til private virksomheder er primært målrettet unge, som har afsluttet 9. klasse. Her hjælper Jobplaneten Roskilde de unge med at finde et godt match af virksomhed, sende ansøgning, indgå aftale og lignende samt yder mentorstøtte ved behov.

Praktik- og lærepladser er tænkt som et samarbejde med Ungeguiden, som også er forankret hos dem. Her har Jobplaneten Roskilde primært en vejledende opgave i forhold til at hjælpe unge over 18 år med uddannelsespålæg tættere på selvforsørgelse.

Ud over de fire trin har Jobplaneten nogle sideløbende indsatser: Faglige forløb og vejledningsaktiviteter til børn, unge og forældre. De faglige forløb er for elever på 6.-9. klassetrin i folkeskoler. Eleverne, som udvælges af skolerne i samarbejde med skolevejleder, deltager i et forløb af 6-10 ugers varighed på de tekniske skoler. Formålet er dels, at eleverne får en oplevelse af at kunne producere noget og lykkes med dette, dels at elever får et bedre kendskab til de tekniske skoler, inden de skal vælge uddannelsesretning. Vejledningsaktiviteter indeholder bl.a. temaaftener og infomøder.

Projektet har nogle måltal om, at der i projektperioden skal have været i alt:

- 40 personer gennem lommepengejobs
- 110 personer gennem offentlige eller private fritidsjobs
- 12 særligt udsatte 16-18-årige gennem særlige fritidsjob med støtte i erhvervsrettede fag
- 100 personer gennem et fagligt forløb
- Mindst 8 temaaftener eller lignende med i gennemsnit 35 deltagere.

Måltallene er for de tre første trin i firetrinsmodellen og for de sideløbende indsatser: Faglige forløb og vejledningsaktiviteter til børn, unge og forældre.

2.3 Forventninger til virkninger – hvad skal forandres i målgruppens liv?

De forandringer, der ønskes skabt med projektet, er, at flere unge får udviklet deres selvværd og tro på, at de kan bidrage til det samfund, de er en del af. Endvidere forventes projektet at bidrage til, at deltagerne opnår erfaringer med at kunne varetage et fritidsjob, og at de kan overføre disse erfaringer til andre dele af livet, bl.a. skole, uddannelse og beskæftigelse.

Den overordnede forandring, der søges skabt i målgruppen, er således, at de unge via projektet opbygger flere kompetencer, flere kvalifikationer og større kapacitet i forhold til at kunne honorere de forventninger, samfundet har til, at voksne mennesker er aktive selvforsørgende, der kan tage sig af sig selv og deres nærmeste.

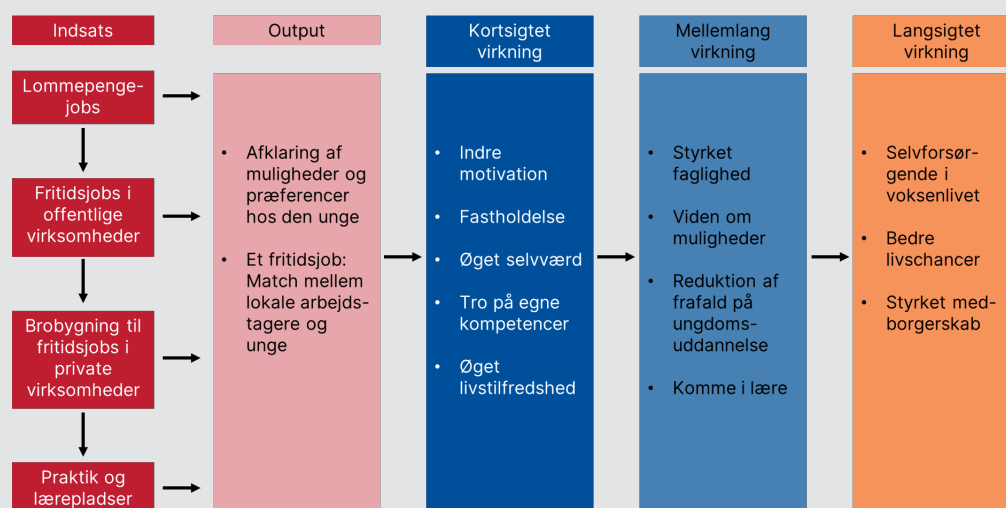
I Figur 2.2 har vi opstillet en forandringsteori for fritidsprojektet, som vi forklarer i det følgende.

Outputtet for projektet er både, at der sker en øget afklaring hos den unge i form af muligheder, kompetencer og præferencer for et fritidsjob, samt at der sker et match mellem lokale arbejdsgivere og deltagere i projektet, således at den enkelte unge får et fritidsjob.

Resultater på kort sigt forventes at være, at de unge har opnået en indre motivation for at have et fritidsjob. Derudover er det en forventning, at deltagerne oparbejder en tro på egne kompetencer samt kompetencer til at fastholde fritidsjobbet, og at de opnår øget selvværd og øget livstilfredshed.

På mellemlang og lang sigt, men også for uddannelse og job på længere sigt, er forventningen, at det styrker de unges deltagelse i uddannelse og øger deres muligheder for selvforsørgelse, bedrer deres livschancer og styrker deres medborgerskab.

Figur 2.2 Forandringsteori for Jobplaneten

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Forventningerne til virkningerne af Jobplaneten bygger bl.a. på tidligere undersøgelser af effekten af fritidsjobindsatser. Et effektstudie af fritidsjobindsatser i udsatte boligområder viser, at de unge, som har deltaget i indsatsen, har en større sandsynlighed for at have et fritidsjob efterfølgende end sammenlignelige unge, som ikke har deltaget i indsatsen. Chancen for at have et fritidsjob er tre gange højere året efter og fem gange højere 2 år efter deltagelsen i indsatsen end for sammenlignelige unge (Christensen et al., 2022b).

Så fritidsjobindsatser kan hjælpe unge med at finde et fritidsjob, men hvad viser tidligere undersøgelser om betydningen af at have et fritidsjob? Der er ikke lavet effektstudier af betydningen af at have et fritidsjob specifikt for unge i udsatte boligområder i Danmark, men der er et dansk studie, som undersøger betydningen af fritidsjob for 9. klasseselever i folkeskolen (Lesner et al., 2022). Endvidere kan vi lære af erfaringerne fra amerikanske studier af sommerjob til unge (Leos-Urbel, 2014; Modestino & Paulsen, 2019). De amerikanske studier finder, at et sommerjob har positive gevinster i form af øget fremmøde på skolen, øgede uddannelsesambitioner og øget tilbøjelighed til at tilmelde sig eksamener, hvilket indikerer en styrkelse af elevernes selvtillid og selvværd. Andre gevinster er øgede sociale færdigheder og mere positive holdninger til lokalsamfundet (Leos-Urbel, 2014; Modestino & Paulsen, 2019). Det danske studie af betydningen af fritidsjob for 9. klasseselever i folkeskolen viser, at en stigning i antallet af løntimer i skoleåret øger eksamenskaraktererne, reducerer unges kriminalitet i det følgende år og øger antal års skolegang opnået ved 20-årsalderen (Lesner et al., 2022).

3 Deltagere i fritidsjobprojektet

I dette kapitel beskriver vi, hvordan det er gået med rekruttering af unge til fritidsjobprojektet. Vi beskriver for det første, hvor mange unge der er rekrutteret, og hvilke typer af forløb de har deltaget i. For det andet karakteriserer vi deltagerne, der er rekrutteret til projektet, med hensyn til køn, alder, herkomst, bopæl, familiebaggrund og skolegang. For det tredje beskriver vi, hvordan de unge er kommet ind i fritidsprojektet, hvad der er de unges motivation, forventninger og interesser, og om de unge tidligere har haft et lommepege- eller fritidsjob. For det fjerde beskriver vi deltagerens fritidsliv, oplevelse af at være en del af et fællesskab og livstilfredshed.

Kapitlet skal give et indblik i, om fritidsjobprojektet er på rette vej i forhold til målene vedrørende antal forløb (se kapitel 2), samt om det er lykkedes projektet at rekruttere unge i udsatte positioner.

Der anvendes forskellige datakilder til analyserne i dette kapitel (for en mere detaljeret beskrivelse af data, se kapitel 6). Blandt andet anvendes registrering af deltagerne, som projektets medarbejdere har stået for. Der er registreret 363 forløb for i alt 187 unge i perioden fra januar 2021 til juni 2023. Ud over at registrere deltagerne, og hvilke forløb de har deltaget i, har medarbejdere også registreret nogle få andre oplysninger, fx deltagerens motivation for at deltage i projektet, og om de tidligere har haft et fritidsjob. De sidstnævnte oplysninger er dog kun registreret for 71-86 deltagere (det præcise antal varierer for, hvad der skulle registreres).

Ud af de 187 deltagere er der registreret gyldige CPR-numre for 164 personer, og vi har kunnet koble registeroplysninger fra Danmarks Statistik om baggrundsoplysninger for 155 deltagere. Vi har fået oplysninger om skolegang fra Roskilde Kommune for de 164 deltagere – vi anvender her oplysninger for det skoleår, hvor børnene og de unge starter i projektet. Data fra Danmarks Statistik for de 155 deltagere anvendes til at beskrive deltagerens fordeling på køn, alder, herkomst, bopæl og familiebaggrund – her anvender vi som hovedregel oplysninger for 2020.

Endelige anvender vi survey-data om livsmestring indsamlet blandt deltagerne. Der er i alt 63 unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen (skema 1). Heraf har 60 unge besvaret hele skemaet. Disse data anvendes bl.a. til at beskrive deltagerens fritidsliv, oplevelse af deres skolegang, oplevelse af at være en del af et fællesskab og livstilfredshed.

Vi har generelt ikke stort datagrundlag. Det gælder ikke mindst survey-dataene. De forskellige svarfordelinger og gennemsnit er derfor ikke så robuste

over for få deltagere, der svarer noget andet. Derfor er det vigtigt at være påpasselig med at tolke på små forskelle. Endvidere kan der være små skævheder i forhold til, hvilke deltagere i fritidsjobprojektet, som har besvaret spørgeskemaet. Som beskrevet i Bilag 1 er der en overvægt af piger blandt deltagerne, som har besvaret spørgeskemaet. Der er endvidere tegn på, at de deltagere, der har besvaret spørgeskemaet, kommer fra lidt mere ressourcerstærke familier end gennemsnittet af deltagere. Dataene kan, givet disse forhold, alligevel give anledning til at se konturerne af tendenser, som kan være vigtige for projektet at arbejde med og ud fra fremadrettet.

Målgruppen, der deltager i Jobplaneten Roskilde, er primært unge fra de udsatte boligområder, og dermed er der formentlig en del overlap til målgruppen for øvrige boligsociale aktiviteter, som finansieres af Landsbyggefonden og foregår i regi af en boligsocial helhedsplan, og til målgruppen for get2sport-projektet. Sidstnævnte er et projekt, der hjælper børn og unge fra udsatte boligområder til at blive en del af de eksisterende idrætsforeninger. Undervejs i kapitlet sammenligner vi derfor deltagerne i denne fritidsjobindsats med unge, der deltager i boligsociale aktiviteter i udsatte boligområder (Christensen et al., 2022b) og i en række boligsociale fritidsjobindsatser (Christensen et al., 2018b; Christensen et al., 2022c) samt med unge, der enten er medlemmer af en get2sport-idrætsforening eller er elever på skoler i de udsatte boligområder, hvor der bor get2sport-medlemmer (Christensen & Christensen, 2022). Vi forventer, at målgruppen for Jobplaneten Roskilde vil ligne unge beskrevet i disse rapporter i forhold til eventuelle udfordringer med skole, uddannelse, selvværd og livstilfredshed.

Kapitlets hovedresultater er angivet i Boks 3.1.

Boks 3.1 Hovedresultater i kapitlet

- I forhold til måltal for hele projektperioden (januar 2021 – december 2024) er fritidsjobprojektet i juni 2023 godt på vej til at nå måltallet med 40 personer gennem lommepengejob og måltallet med 110 personer gennem et fritidsjob. Der er i juni 2023 gennemført i alt 32 lommepengeforløb for 32 personer og 133 fritidsjobforløb for 90 personer. Projektet er mere bagefter i forhold til antal personer, som har været igennem et fagligt forløb. Her er måltallet 100 personer, men der har indtil videre kun været 44 forløb for 40 personer.
- Der har nærmest ikke været unge igennem det sidste trin i firetrinsmodellen (praktik- og lærepladser, der er ikke på forhånd fastsat måltal for

det sidste trin). Dette skal ses i sammenhæng med, at ingen af deltagerne i Jobplaneten Roskilde var ældre end 18 år. Indsatsen tiltrækker især unge i skolealderen. De fleste (83 pct.) var 13-15 år, da de startede i indsatsen.

- Langt de fleste unge (78 pct.) har kun deltaget i et forløb, og 11 pct. har deltaget i to forløb. Det vil sige, at idéen med, at de unge skal bevæge sig gennem de forskellige indsatsstrin i projektets firetrinsmodel, ikke er udbredt.
- Det er i et vist omfang lykkedes at få deltagere fra udsatte boligområder med i fritidsjobprojektet: 38 pct. af deltagerne bor i et udsat boligområde. Alt i alt bor 72 pct. af deltagerne i en almen bolig.
- Deltagerne har meget varieret familiebaggrund. For eksempel har nogle forældre med en lang videregående uddannelse, mens andre har forældre, som ikke har uddannelse ud over grundskolen. 32 pct. af deltagerne har en mor i restgruppen, og 23 pct. har en far i restgruppen. 23 pct. er endvidere medlem af en familie, der kategoriseres som relativt fattig.
- Analyserne i dette kapitel viser samlet, at deltagerne i Jobplaneten Roskilde i stort omfang ligner unge deltagere i boligsociale aktiviteter i hele landet og deltagere i get2sport med hensyn til familiebaggrund. Dog har deltagerne i Jobplaneten Roskilde forældre med et lidt højere uddannelsesniveau end deltagere i boligsociale aktiviteter generelt.
- I dette kapitel har vi også set på skolefravær i det år, de unge er startet i indsatsen. Med et gennemsnitligt samlet fravær på 9,9 pct. adskiller deltagerne i gennemsnit sig ikke fra andre skoleelever i Region Sjælland, men de har et højere gennemsnitligt ulovligt fravær end andre skoleelever i regionen (2,4 mod omkring 1,8 pct.). Deltagerne har dog både en større andel med et samlet fravær over 10 pct. og en større andel med et ulovligt fravær over 10 pct. end andre skoleelever i Region Sjælland. Så konklusionen er, at fritidsjobprojektet har fat i nogle deltagere med et stort fravær.
- Mange af de unge deltagere synes, de klarer sig godt i skolen, men de ligger dog lavt med hensyn til afgangskarakterer fra 9. klasse sammenlignet med landsgennemsnittet. Disse karakterer vil for en del af deltagerne være målt et stykke tid efter indsatsstart. Deltagerne i Jobplaneten Roskilde havde i gennemsnit karakterer på 7,2 i mundlig dansk, 4,7 i skriftlig dansk og 4,9 i matematik, mens de tilsvarende landstal for skoleåret 2022/2023 var 8,0 i mundlig dansk og 5,6-6,5 i de skriftlige danskprøver og matematik.

3.1 Antal og typer af forløb

I alt 187 unge er startet i fritidsjobprojektet frem til juni 2023. Selvom bevillingen for Jobplaneten Roskilde først er fra 1. januar 2021, er der deltagere, som er startet allerede i 2020. Dette kan hænge sammen med, at de har deltaget i et lommepenge- og fritidsjobprojekt, som var en del af aktiviteterne i den boligsociale helhedsplan før 2021. Langt de fleste er dog startet i fritidsjobprojektet i 2021 og 2022. Kun 17 unge er startet i projektet det første halvår, så det ser ud som om, at rekrutteringen til projektet er gået lidt i stå i den første del af 2023 (Tabel 3.1).¹

Tabel 3.1 Fordeling på, hvilket år de unge er startet i indsatsen frem til juni 2023. Antal og procent.

	Antal	Procent
2020	22	12
2021	75	40
2022	73	39
2023	17	9
I alt	187	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Der er opstartet 363 forløb for de 187 unge. De 363 forløb er fordelt på 150 vejledningsforløb i fritidsjobcaféer, 32 i lommepengejob, 80 i offentlige fritidsjob, 53 i private fritidsjob og 48 i faglige forløb eller andre typer forløb (Tabel 3.2).

Tabel 3.2 Oversigt over forløb, som unge har deltaget i til og med juni 2023. Antal og procent.

	Antal	Procent
Fritidsjobcafé	150	41
Lommepengejob	32	9
Offentligt fritidsjob	80	22
Fritidsjob	53	15
Faglige forløb	44	12
Andet	4	1
I alt	363	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

¹ Det skal dog bemærkes, at Jobplaneten især får mange henvendelser om deltagelse i projektet lige efter skolernes sommerferie, og her måler vi kun antal deltagere til og med juni.

Der har i alt været gennemført 133 fritidsjobforløb (80 offentlige og 53 private), og af Tabel 3.3 fremgår det, hvordan disse forløb er fordelt på virksomhedstype. Omkring to tredjedele af fritidsjobbene er i et dagtilbud (Tabel 3.3). Langt de fleste af fritidsjobbene i et dagtilbud er offentlige, men der er også en mindre andel (12 ud af de 91), som er fritidsjob i en privat eller selvejende institution.

Som beskrevet i den første evalueringsrapport kan denne høje andel af fritidsjobbene i et dagtilbud bl.a. hænge sammen med, at Jobplaneten Roskilde har overtaget samarbejdspartnere fra en tidligere indsats Boxen under Boligselskabet Sjælland, hvorfor dette samarbejde allerede har været velfungerende fra projektets opstart. En anden forklaring på de mange fritidsjob i daginstitutioner kan være, at størstedelen af de deltagende unge er blandt de yngre dele af målgruppen (se afsnit 3.2.1), for hvem der generelt ikke tilbydes særlig mange fritidsjobs ud over avisjobs, hvilket de færreste unge er motiverede for at få. Et job i en daginstitution kan derfor være den mest attraktive og muligvis også den eneste mulighed for at få et fritidsjob for den yngre del af målgruppen (Christensen et al., 2022a). Som det fremgår af (Christensen et al., 2022a) og også implementeringsanalysen i denne rapport (se kapitel 5) opleves lovbestemte regler om arbejdstider for unge, og hvilke typer af arbejdsgaver unge i forskellige aldre må varetage, som en udfordring for den yngre målgruppe.²

De øvrige fritidsjob er i butikker (11 pct.), caféer eller restauranter (5 pct.) eller produktionsvirksomheder (3 pct.). Endelig er virksomhedstypen ikke registreret for 14 pct. af fritidsjobforløbene.

Tabel 3.3 Oversigt over, hvor de unge har fået job til og med juni 2023. Antal og procent.

	Antal	Procent
Café og restaurant	6	5
Butik eller dagligvarebutik	14	11
Produktionsvirksomhed	4	3
Dagtilbud	91	68
Ukendt	18	14
I alt	133	100

Anm.: Tabeller inkluderer forløbene 'Offentlige fritidsjob' og 'Fritidsjob'.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde

² Som beskrevet i kapitel 5 har ansættelse af 13-14-årige i kommunale daginstitutioner ikke været en mulighed fra andet halvår 2023, og jobsituationen for de 13-14-årige vil formentlig derfor se noget anderledes ud i andet halvår 2023 end i perioden belyst i Tabel 3.3 (2021, 2022 og første halvår 2023.)

I forhold til måltallene for antal personer, som skal gennem de forskellige forløb (se kapitel 2), er fritidsjobprojektet i juni 2023 godt på vej til at nå måltallet på 40 personer, der skal have gennemført et lommepengeforløb, og måltallet på 110 personer, der har fået et fritidsjob. Der er i juni 2023 gennemført i alt 32 lommepengeforløb for 32 personer og 133 fritidsjobforløb for 90 personer. Projektet er mere bagefter i forhold til antal personer, som har været igennem et fagligt forløb. Her er måltallet 100 personer, men der har indtil videre kun været 44 forløb for 40 personer.³

Der er desuden et mål om, at der skal gennemføres 12 særlige fritidsjobforløb (se kapitel 2), og der er i følge projektlederen gennemført 6 af disse fritidsjobforløb i perioden 2012-2023. Endelig er der et mål om vejledningsaktivitet i form af 8 temaaftener, infomøder eller lignende med i gennemsnit 35 deltagere, hvilket svarer til 280 deltagere i alt. Projektlederen har oplyst, at der i perioden 2021-2023 har været afholdt 4 sådanne arrangementer med i alt 84 deltagere. Så der er langt til målet om 8 arrangementer med 280 deltagere.

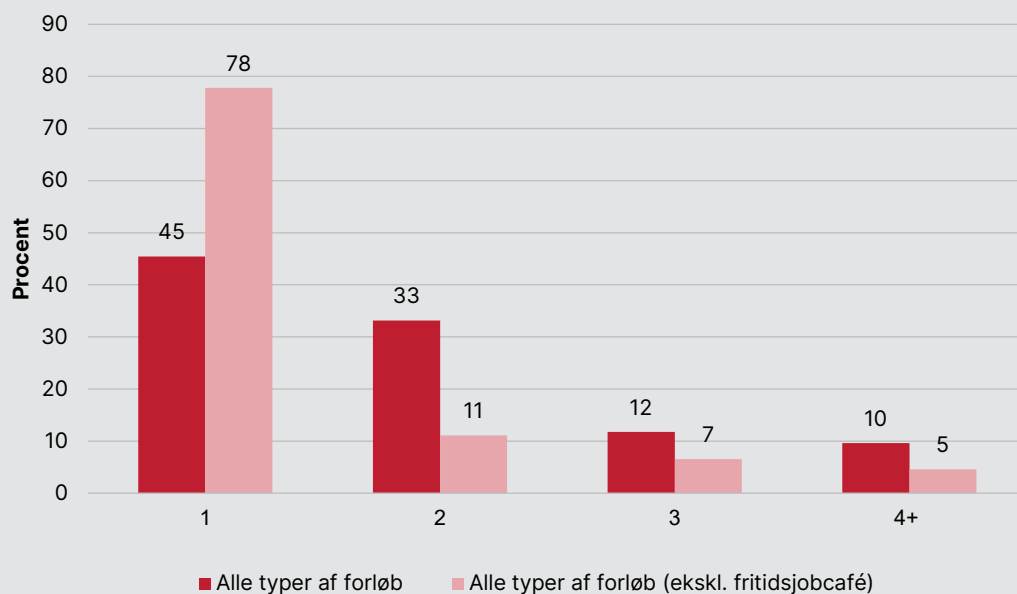
Der er ikke måltal for det sidste trin i firetrinsmodellen (og lærepladser). Der har næsten heller ikke været nogen af disse forløb. Dette hænger sammen med, at der er ikke er rekrutteret deltagere fra den ældste del af målgruppen (se afsnit 3.2).

Som det fremgår af ovenstående, er der unge, som har deltaget i flere forløb i fritidsjobprojektet. Figur 3.1 viser deltagernes fordeling på antal forløb, de har været igennem i perioden januar 2021 til juni 2023. Dette er vist både med og uden forløb i fritidsjobcafé. Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at fritidsjobcaféerne anses som en vigtig del af arbejdet med de unge i Jobplaneten. I fritidsjobcaféerne foregår der et pædagogisk arbejde, som har til formål at udvikle de unges personlige kompetencer, så de unges muligheder for at opnå og fastholde et fritidsjob øges. Dette arbejde sker bl.a. igennem tre strukturerede møder mellem fritidsjobkonsulenten og den unge.

Medtager vi forløb i fritidsjobcaféer, har 45 pct. kun deltaget i et forløb, og 33 pct. har deltaget i to forløb, mens de resterende 22 pct. har deltaget i tre eller flere forløb. Medtager vi ikke fritidsjobcafé-forløbene ser billedet lidt anderledes ud. I så fald har 78 pct. kun deltaget i et forløb, og 11 pct. har deltaget i to forløb. Det vil sige, at idéen med, at de unge skal bevæge sig gennem de forskellige indsatstrin i projektets firetrinsmodel (se Figur 2.1), ikke er udbredt.

³ Tallene for antal personer, der har været igennem et givet forløb, er ikke vist i figur eller tabel.

Figur 3.1 Fordeling på, hvor mange forløb de unge har været igennem frem til juni 2023. Procent.

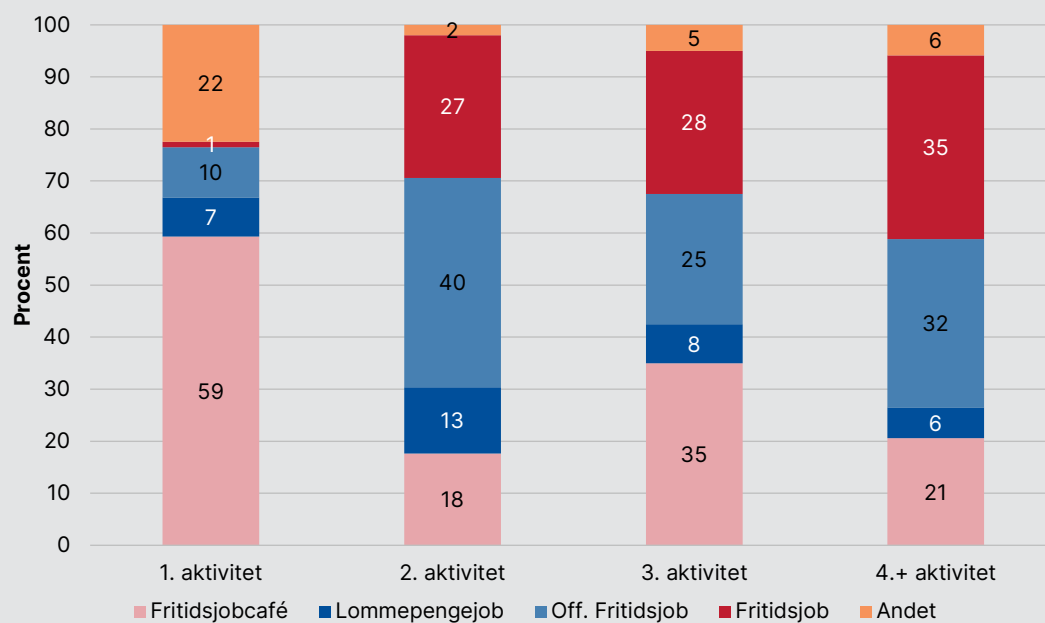
Anm: N (Alle typer forløb) = 187; N (Alle typer forløb ekskl. fritidsjobcafé) = 153. Hvilke typer af forløb, der er inkluderet, fremgår af Tabel 3.2.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Figur 3.2 viser, hvordan paletten af forskellige typer af forløb har været anvendt i fritidsjobprojektet afhængigt af, om det er det første forløb, de unge deltager i, det andet forløb osv. Over halvdelen starter i projektet med et forløb i en fritidsjobcafé (60 pct.), mens meget få starter med et privat fritidsjob uden at have deltaget i et andet forløb først (fx deltagelse i en fritidsjobcafé). Derimod er der unge, som starter direkte i et lommepengejob, offentlig fritidsjob eller andet, hvor sidstnævnte primært består af faglige forløb (Figur 3.2).

Ser vi bort fra forløb i en fritidsjobcafé, kan vi se, at omkring en femtedel (19 pct.) starter i et lommepengejob, og omkring halvdelen starter i et fritidsjob (33 pct. i et offentligt fritidsjob og 20 pct. i et privat fritidsjob), mens knap 90 pct. af de unge, som har et andet forløb, her deltager i et fritidsjob (Figur 3.3).

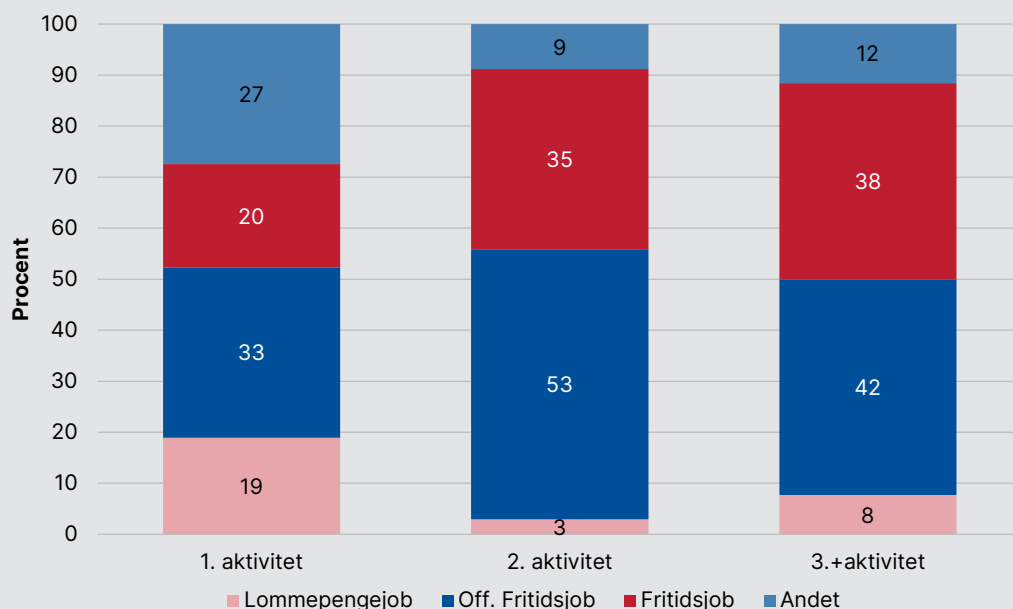
Figur 3.2 Fordeling på type af forløb opgjort efter, om det er den første, anden, tredje eller mere end tredje aktivitet, den unge har deltaget i. Procent.

Anm.: N (1. aktivitet) = 187; N (2. aktivitet) = 102; N (3. aktivitet) = 40; N (4.+ aktivitet) = 34. Kategorien 'andet' består hovedsageligt af faglige forløb.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Figur 3.3 Fordeling på type af forløb (ekskl. fritidsjobcafé) opgjort efter, om det er den første, anden, tredje eller mere end tredje aktivitet, den unge har deltaget i. Procent.

Anm.: N (1. aktivitet) = 153; N (2. aktivitet) = 34; N (3.+ aktivitet) = 26. Kategorien 'andet' består hovedsageligt af faglige forløb.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

3.2 Karakteristika ved deltagerne

I dette afsnit beskriver vi deltagerne i indsatsen med hensyn til køn, alder, herkomst, bopæl og familiebaggrund. Analyserne er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik. Da vi ikke har registeroplysninger for alle deltagerne, indgår der færre personer/deltagere end i analyserne i afsnit 3.1. Karakteristika ved deltagerne er målt i 2020, undtagen alder, som vi viser for det tidspunkt, de unge starter i indsatsen (se afsnit 6.2.3 for en nærmere beskrivelse af datagrundlaget).

3.2.1 Køn, alder og herkomst

Som det fremgår af Tabel 3.4, tiltrækker indsatsen både drenge og piger. Faktisk er antal drenge og piger, som deltager i indsatsen, omtrent det samme. Blandt de 155 unge, som indgår i Tabel 3.1, er 78 drenge og 77 piger.

Lidt over halvdelen af deltagerne (57 pct.) kommer endvidere fra en familie med indvandrerbaggrund, og heraf har de fleste oprindelse i et MENAPT-land (Tabel 3.4).

Tabel 3.4 Deltagernes fordeling på køn og herkomst. Antal og procent.

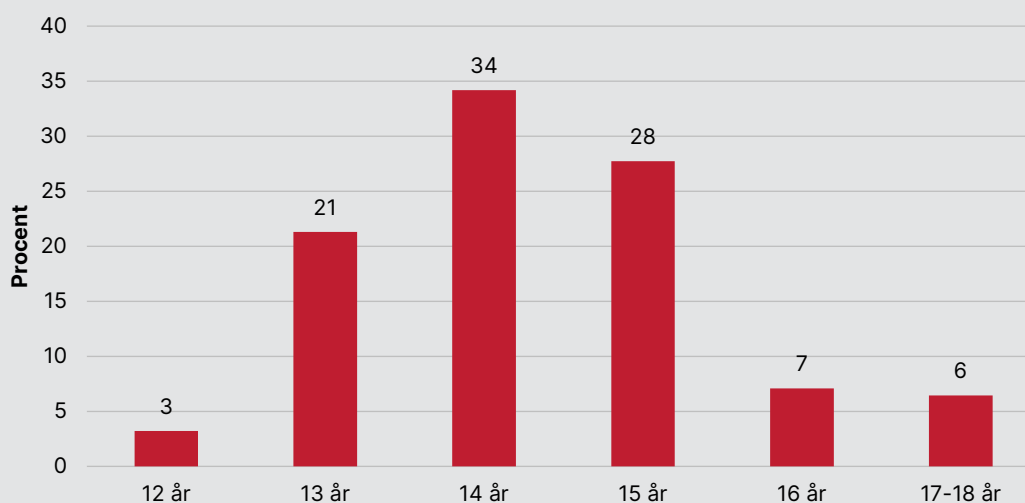
	Antal	Procent
<i>Køn:</i>		
Drenge	78	50
Piger	77	50
<i>Herkomst:</i>		
Dansk oprindelse	67	43
Indvandrer eller efterkommer	88	57
<i>Heraf:</i>		
Oprindelse i MENAPT-lande ¹⁾	76	49
I alt	155	100

Note: ¹⁾ For definition af MENAPT-lande, se afsnit 6.1.3.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Deltagerne var i alderen 12-18 år, da de startede i indsatsen (Figur 3.4). De fleste (83 pct.) var dog 13-15 år, da de startede i indsatsen. Det vil sige, at indsatsen især tiltrækker unge i skolealderen, og det har selvfølgelig betydning for, hvilke forløb, det er relevant og muligt at tilbyde deltagerne (se også afsnit 3.1).

Figur 3.4 Deltagernes fordeling på alder ved indsatsstart. Procent.

Anm.: N = 155.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

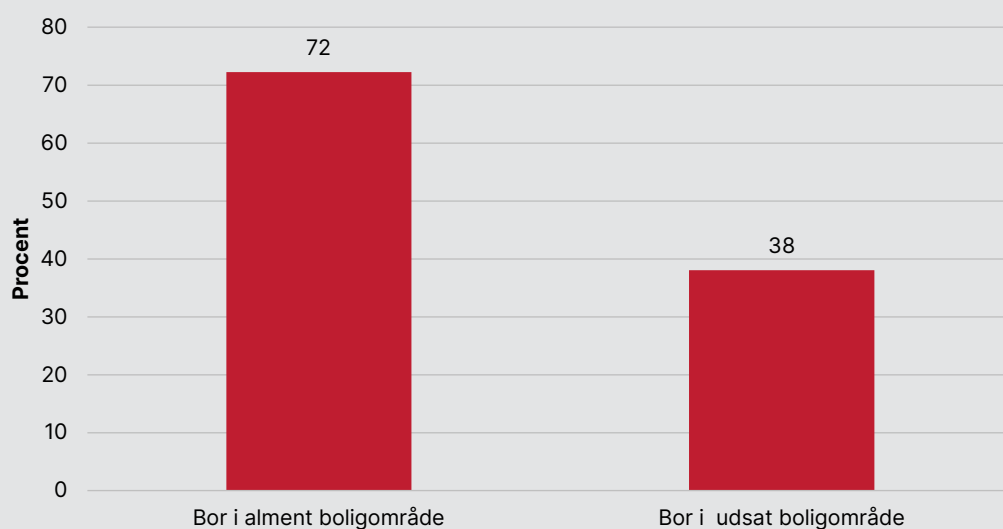
3.2.2 Bopæl og familiebaggrund

Et formål med Jobplaneten er at bidrage til, at alle unge skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet, uanset hvor de bor og uanset deres etniske og sociale baggrund. Forventningen er, at indsatsen kan give et løft til unge i udsatte boligområder og udsatte familier og bidrage til, at disse unges chancer for at klare sig godt med hensyn til uddannelse og arbejdsmarkedstilknnytning øges. I dette afsnit ser vi på, om det er lykkedes at rekruttere unge fra de udsatte boligområder i Roskilde og fra udsatte familier.

Vi starter med at se på, hvor mange af deltagerne der kommer fra et udsat boligområde, som vi her definerer som et boligområde med en boligsocial helhedsplan med midler fra 2015-2018 puljen. Det er i et vist omfang lykkedes at få deltagere fra udsatte boligområder med i fritidsjobprojektet: 38 pct. af deltagerne bor i et udsat boligområde. Alt i alt bor 72 pct. af deltagerne i en almen bolig (Figur 3.5).⁴

⁴ Nogle af de unge, som bor i en almen bolig, men ikke i et udsat boligområde (dvs. et boligområde, som er en del af en boligsocial helhedsplan), kan bo i et forebyggelsesområde, som også er karakteriseret ved en vis grad af udsathed. Hvor mange dette er tilfældet for, har vi ikke undersøgt.

Figur 3.5 Deltagernes fordeling på boligområde. Procent.

Anm.: N = 155.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Omkring to tredjedele af deltagerne bor sammen med to forældre (Tabel 3.5).⁵ Den resterende tredjedel bor enten sammen med én forælder eller er udeboende. De fleste deltagere har dog en alder, hvor de typisk er hjemmeboende. For andre lignende indsatser ser vi, at godt to ud af tre unge bor sammen med begge forældre, hvilket er tilnærmelsesvis det samme som for denne indsats (Christensen & Christensen, 2022; Christensen et al., 2022b).

Tabel 3.5 Deltagernes familiebaggrund: Fordeling på familietype. Procent.

	Procent
Hjemmeboende med to forældre	66
Andet	34
I alt	100

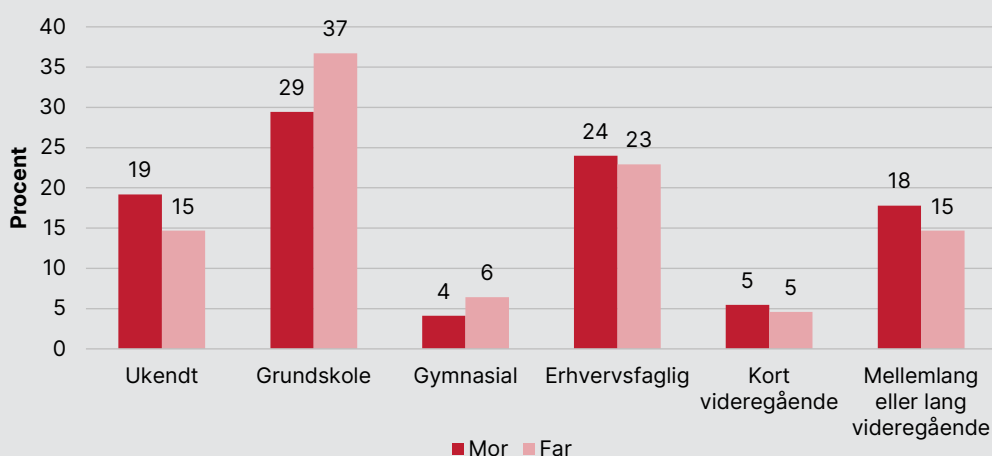
Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

⁵ Bemærk, at der med forældre her menes sambo forældre, dvs. at deltagerne, som er hjemmeboende med to forældre, fx godt kan bo sammen med deres biologiske mor og morens ægtefælle.

Figur 3.6 viser morens og farens uddannelsesniveau. Som det fremgår, er der både deltagere, som har forældre med en mellemlang eller lang videregående uddannelse, og deltagere, som har forældre med grundskole som højeste fuldførte uddannelse. I alt har 47 pct. en mor og 43 pct. en far, som har en erhvervskompetencegivende uddannelse (dvs. en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse), mens 29 pct. har en mor og 37 pct. en far med grundskolen som den højeste fuldførte uddannelse.

Forældrenes uddannelsesniveau er lidt højere blandt deltagerne i Jobplaneten Roskilde end blandt børn, der bor i udsatte boligområder, og som deltager i get2sport-projektet. I sidst nævnte gruppe har 14 pct. af møderne en videregående uddannelse, og 40 pct. har grundskolen som højeste fuldførte uddannelse (Christensen & Christensen, 2022). Blandt 13-26-årige i udsatte boligområder, der deltager i boligsociale aktiviteter, står næsten 6 ud af 10 forældre uden uddannelse ud over grundskolen (Christensen et al., 2022b). Så det peger også på, at deltagerne i Jobplaneten Roskilde har forældre med et højere uddannelsesniveau end deltagerne i boligsociale indsatser i hele landet.

Figur 3.6 Deltagernes familiebaggrund: Fordeling på mors og fars uddannelsesniveau. Procent.

Anm.: N (mødre) = 146; N (fædre) = 109.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Der er flere af deltagerne, som kun har en forælder eller ingen forældre, som er i beskæftigelse. Kun 52 pct. af deltagerne har en mor, som er i beskæftigelse, og 67 pct. af deltagerne har en far, som er i beskæftigelse (ikke vist i tabel).

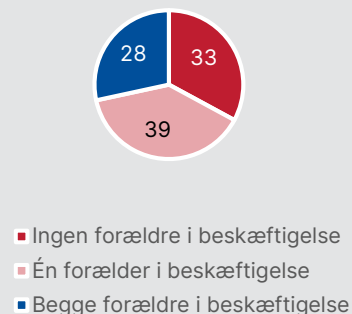
Figur 3.7 viser, at 33 pct. af deltagerne er i en familie, hvor der ikke er en forælder i beskæftigelse, mens kun 28 pct. bor i en familie, hvor begge forældre er i beskæftigelse.

I Figur 3.8 har vi kombineret oplysninger om uddannelse og beskæftigelse til at definere restgruppen, som er personer, der har grundskole eller ukendt uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, og hverken er i beskæftigelse eller studerende. Blandt deltagerne har 32 pct. en mor i restgruppen, og 23 pct. har en far i restgruppen. Til sammenligning hermed finder (Christensen et al., 2022b), at 33 pct. af 15-25-årige deltagere i boligsociale aktiviteter, som er hjemmeboende, har mindst en forælder, som er i restgruppen. Så dette tyder på, at deltagerne i Jobplaneten Roskilde ikke er mere eller mindre udsatte end deltagere i andre boligsociale aktiviteter.

En konsekvens af, at forældrene har et lavt uddannelsesniveau og ingen beskæftigelse, kan være, at familien har en lav indkomst og som følge heraf oplever afsavn (Benjaminsen et al., 2016). Vi definerer her en deltager som at være en del af en familie, som oplever relativ fattigdom, hvis den pågældende og dennes familiemedlemmer har en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianen (se Boks 6.2 i afsnit 6.2.3 for definitionen af relativ fattigdom). Blandt deltagerne i indsatsen er 23 pct. relativt fattige (ikke vist i tabel). Til sammenligning hermed finder Christensen et al. (2022b), at 35 pct. af de 6-17-årige og 23 pct. af 15-25-årige (som er hjemmeboende), der er deltagere i boligsociale aktiviteter, er en del af en familie med en familieindkomst under fattigdomsgrænsen.

Analyserne i dette kapitel viser samlet, at deltagerne i Jobplaneten Roskilde i stort omfang ligner unge deltagere i boligsociale aktiviteter i hele landet og deltagere i get2sport med hensyn til familiebaggrund. Dog har deltagerne i Jobplaneten Roskilde forældre med et lidt højere uddannelsesniveau end deltagere i boligsociale aktiviteter generelt.

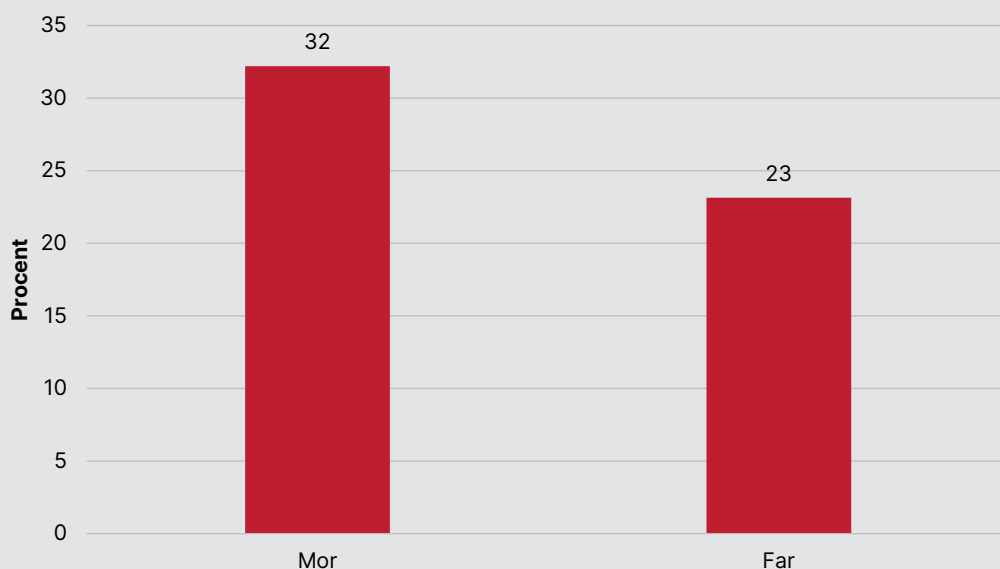
Figur 3.7 Deltagernes familiebaggrund: Er forældrene i beskæftigelse. Procent.

Anm.: N = 155. Kategorien 'Ingen forældre i beskæftigelse' indeholder også de deltagere, som ikke er hjemmeboende. De deltagere, som kun bor sammen med en forælder, vil enten være i 'Ingen forældre i beskæftigelse' eller 'Én forælder i beskæftigelse'.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik

Figur 3.8 Deltagernes familiebaggrund: Andel af mødre og fædre, som er i restgruppen. Procent.

Anm.: N (mødre) = 146; N (fædre) = 108.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

3.3 I gang med fritidsjobprojektet

I dette afsnit beskriver vi, hvordan de unge er kommet ind i fritidsprojektet, hvad der er de unges motivation, forventninger og interesser, og om de unge tidligere har haft et lommepenge- eller fritidsjobprojekt. Analyserne bygger dels på projektmedarbejdernes registreringer, dels på deltagernes egne besvarelser af livsmestrings-surveyen ved indsatsstart.

Omkring halvdelen (47 pct.) af deltagerne har selv henvendt sig til Jobplaneten (Tabel 3.6). At så mange selv har henvendt sig selv, kan være positivt, da man må forvente, at de unge, der selv henvender sig, er meget motiverede for og engagerede i at få et fritidsjob. At så mange selv har henvendt sig til projektet, giver også anledning til en bekymring for, at det især er de mere resourcefulde unge, som deltager i projektet, og som måske kunne have opnået et fritidsjob på egen hånd.

Tabel 3.6 Fordeling på, hvordan den unge er kommet i kontakt med Jobplaneten. Procent.

	Procent
Henvendt sig selv	47
Støttekontaktperson	6
Forældre	6
Andet ¹⁾	42
I alt, procent	100
I alt, personer	86

Note: 1) Andet kategorien indeholder få deltagere, som er blevet henvist af skolen, henvist af uddannelses- og erhvervsvejledere eller er blevet opfordret til at deltage af en projektmedarbejder, men i langt de fleste tilfælde har projektmedarbejderne anvendt kategorien 'Andet'.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

En stor andel (63 pct.) af deltagerne har hørt om fritidsjobprojektet gennem venner, skolekammerater eller familiemedlemmer (Tabel 3.6). Der er dog også unge, som har hørt om fritidsjobprojektet gennem en lærer/pædagog/uddannelses- og erhvervsvejleder (18 pct.), støttekontaktperson (6 pct.) eller fritidsjobkonsulent, der besøgte skolen og fortalte om tilbuddet (6 pct.), hvilket tyder på, at Jobplaneten har haft en succesfuld kommunikationsindsats.

De unge har endvidere i stort omfang opbakning fra forældre og venner i forhold til at deltage i fritidsjobprojektet (Tabel 3.6). 92 pct. svarer, at forældrene synes, det er en rigtig god idé, at de er med i projektet. 47 svarer, at deres venner synes, det er en god idé, og 19 pct., at deres venner ved, at de er med i projektet, men ikke går op i det. Disse svar tyder på, at det ikke er stigmatiserende at deltage i projektet.

Tabel 3.7 Fordeling på, hvordan de unge er kommet i kontakt med Jobplaneten, og hvad deres netværk mener om deres deltagelse. Procent.

	Procent
<i>Hvordan hørte du om Jobplaneten?</i>	
Fra en lærer/pædagog/uddannelses- og erhvervsvejleder	18
Fra min støttekontaktperson	6
Fra en fritidsjobkonsulent, der besøgte skolen og fortalte om tilbuddet	6
Fra mine venner/skolekammerater	47
Fra søskende/forældre/anden familie	16
Andre/ved ikke	6
<i>Hvad synes dine forældre om, at du er med i tilbuddet fra Jobplaneten?</i>	
De synes, at det er en rigtig god idé	92
De ved, at jeg er med i indsatsen, men går ikke op i det	3
Ved ikke	5
<i>Hvad synes dine venner om, at du er med i tilbuddet om job/praktikplads?</i>	
De synes, det er en rigtig god idé	47
De ved, at jeg er med i indsatsen, men går ikke op i det	19
De ved ikke, at jeg er med i indsatsen	11
Ved ikke	23
<i>I alt, procent</i>	100
<i>I alt, personer</i>	62

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Kun få af deltagerne har ingen forventninger til projektet (7 pct.) eller er usikre på, om at et fritidsjob er noget for dem (7 pct.). Langt de fleste deltagere (79 pct.) forventer at få et fritidsjob, som de bliver glade for (Tabel 3.8).

Tabel 3.8 Fordeling på, hvilke forventninger deltagerne har til Jobplaneten. Procent.

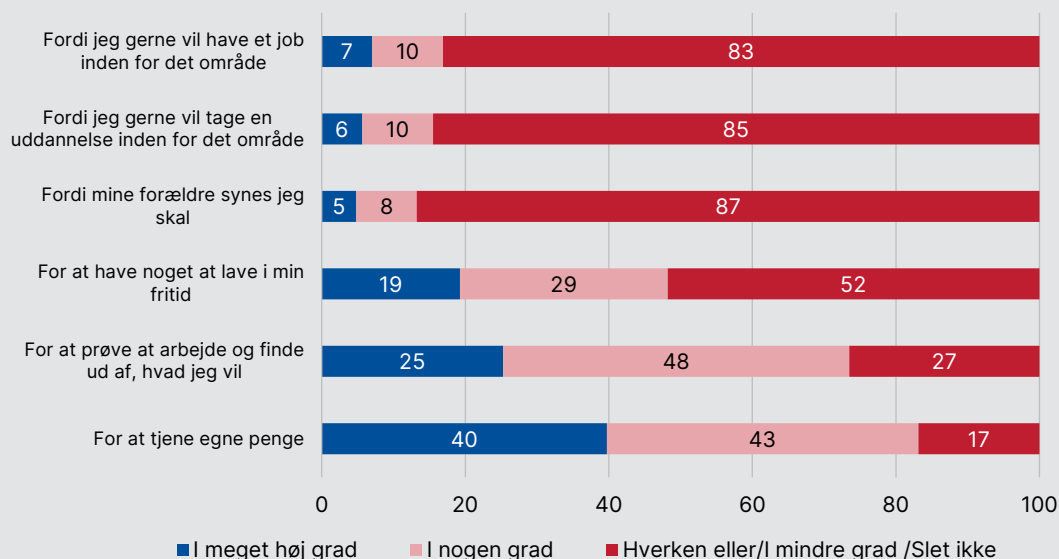
	Procent
Jeg har slet ingen forventninger	7
Jeg finder et fritidsjob/praktikplads, som jeg bliver glad for	79
Jeg finder et fritidsjob/praktikplads, men jeg er usikker på, om det er noget for mig	7
Jeg søger ind på en uddannelse	2
Ved ikke	6
I alt, procent	101
I alt, personer	62

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1

Mange af de unge er motiverede til at deltage i fritidsjobprojektet for at tjene penge (83 pct. i meget høj eller nogen grad) eller for at prøve at arbejde og finde ud af, hvad de vil (73 pct. i meget høj eller nogen grad). Omkring halvdelen (48 pct. i meget høj eller nogen grad) er endvidere motiverede af at få noget at lave i deres fritid. Forholdsvis få er motiverede af, at de gerne vil have en uddannelse eller et job inden for det område, hvor de kan få et fritidsjob (Figur 3.9). Sidstnævnte kan måske hænge sammen med, at det er svært at finde job inden for de områder, som de unge ønsker at arbejde med/uddanne sig inden for.⁶ Samlet tyder resultaterne i Tabel 3.8 og Figur 3.9 på, at deltagerne har forventninger om at få et udbytte af projektet og er motiverede for at deltage.

⁶ At det er svært at finde fritidsjob inden for de områder, som de unge interesserer sig for, bygger på interview med projektlederen med baggrund i fritidskonsulenternes erfaringer.

Figur 3.9 Fordeling på fritidskonsulenternes første registrering af de unges motivation for at deltage i fritidsjobprojektet. Procent.

Anm.: N = 83 for de 4 nederste fordelinger; N = 71 for de to øverste fordelinger.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Fritidsjobkonsulenter oplever endvidere, at lidt over en tredjedel af de unge deltagere i fritidsjobprojektet på forhånd ingen idéer har om, hvilke brancher og virksomheder, de gerne vil have et job inden for, mens de oplever, at lidt under en tredjedel af de unge har specifikke ønsker om branche (Tabel 3.9). Fritidsjobkonsulenterne har endvidere i mødet med de unge vurderet, at næste halvdelen af de unge kom med realistiske ønsker og forventninger. De har ikke vurderet for nogen, at deres ønsker var direkte urealistiske (Tabel 3.9).

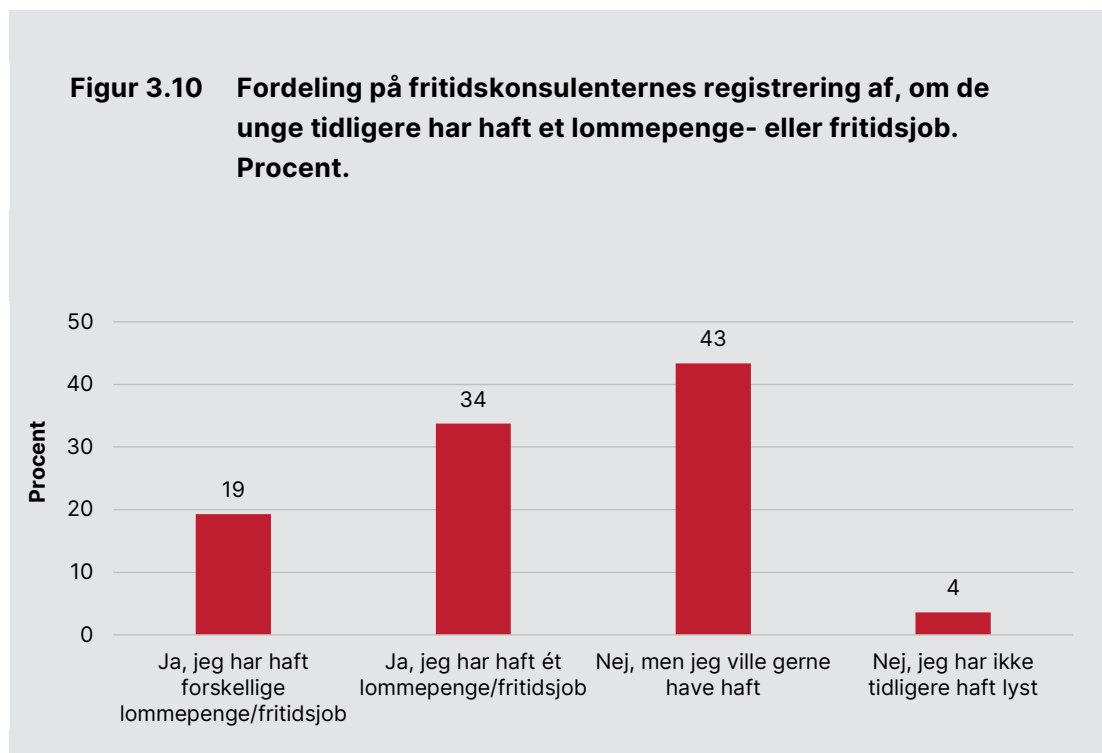
Tabel 3.9 Fordeling på fritidsjobkonsulenternes vurdering af de unges interesse for bestemte virksomheder og brancher og realismen i de unges ønsker. Procent.

	Procent
<i>Fritidsjobkonsulentens vurdering af den unges interesse:</i>	
Den unge tror ikke på sig selv og har derfor ingen idéer/den unge vil gerne, men har ingen idéer selv til hverken branche eller virksomhed	36
Den unge vil gerne og har idéer om branche	17

	Procent
Den unge vil gerne og har idéer om både brancher og virksomheder	19
Den unge vil gerne og har en specifik idé om brancher	16
Den unge vil gerne og har en specifik idé om virksomhed	12
<i>Fritidsjobkonsulentens vurdering af ønsker i forhold til realisme</i>	
Urealistisk/hverken eller	21
Kan sandsynligvis lade sig gøre	36
Realistisk	43
<i>I alt, procent</i>	100
<i>I alt, personer</i>	75

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Næsten halvdelen af deltagerne i fritidsjobprojektet har tidligere haft et lommepege- eller fritidsjob (Figur 3.10). Omkring 40 pct. af deltagerne har ikke tidligere haft et lommepege- eller fritidsjob, men ville gerne have haft et, hvilket er et godt udgangspunkt for at deltage i projektet.

Anm.: N = 83.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

3.4 Deltagernes skolegang og uddannelse ved indsatsstart

Fritidsjobprojektet er tilrettelagt i forhold til at få fat unge, der er skoletrætte, og som føler, at det kan være svært at gennemføre skole og uddannelse. Deltagernes oplevelse af skolegang, forventningerne til fremtidig uddannelse og skolefravær kan derfor hjælpe til at tegne et billede af, om projektet har fat i den ønskede målgruppe.

På baggrund af data fra Roskilde Kommune om 164 deltagere i projektet kan vi se, at 106 af deltagerne går i folkeskole, og 25 i en privat grundskole ved indsatsstart. Dette svarer til, at 80 pct. af deltagerne går i grundskolen ved indsatsstart. Flere af de øvrige deltagere er i gang med andre uddannelses tilbud. For eksempel er der nogle deltagere, som går på efterskole, i specialskole eller på en kommunal ungdomsuddannelse (4 pct.), og andre er i gang med en ungdomsuddannelse (5 pct.).

Langt de fleste af de unge, som har besvaret Livsmestrings-surveyen ved indsatsstart, kan lide at gå i skole. 31 pct. svarer 'meget', og 63 pct. svarer 'lidt' på spørgsmålet, om de kan lide at gå i skole (Tabel 3.10). Tilsvarende undersøgelser blandt deltagere i boligsociale aktiviteter og blandt elever i udsatte boligområder, som ikke er idrætsaktive, finder en (lidt) lavere andel, som er glade for at gå i skole (Christensen & Christensen, 2022; Christensen et al., 2022b). Dette indikerer, at de unge, som deltager i Jobplaneten Roskilde, er gladere for at gå i skole end sammenlignelige unge. Det skal dog bemærkes, at det er fritidsjobkonsulenternes oplevelse, at mange af deltagerne ikke er glade for at gå i skole.⁷ Diskrepansen mellem resultaterne i Tabel 3.10 og fritidskonsulenternes oplevelser kan måske hænge sammen med, at respondenterne i Livsmestrings-surveyen er mere ressourcestærke end den gennemsnitlige deltager i projektet.

⁷ Fritidsjobkonsulenternes oplevelse af de unge bygger på interview med projektlederen.

Tabel 3.10 Deltagernes udsagn om at gå i skole og fravær. Procent.

	Procent
<i>Kan du lide at gå i skole?</i>	
Ja, meget	31
Ja, lidt	63
Nej/Ved ikke	6
<i>Er du inden for de seneste 6 måneder blevet hjemme fra skole, selvom du ikke var syg?</i>	
Nej, det er ikke sket	60
Ja, det er sket én gang	26
Ja, det er sket flere gange	11
Ved ikke	3
<i>I alt</i>	100

Anm: Af de 62 deltagere har 2 afsluttet grundskolen. De sidstnævnte er blevet spurgt 'Kunne du lide at gå i skole' og 'Da du gik i skole, skete det så, at du blev hjemme fra skole, selvom du ikke var syg'.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

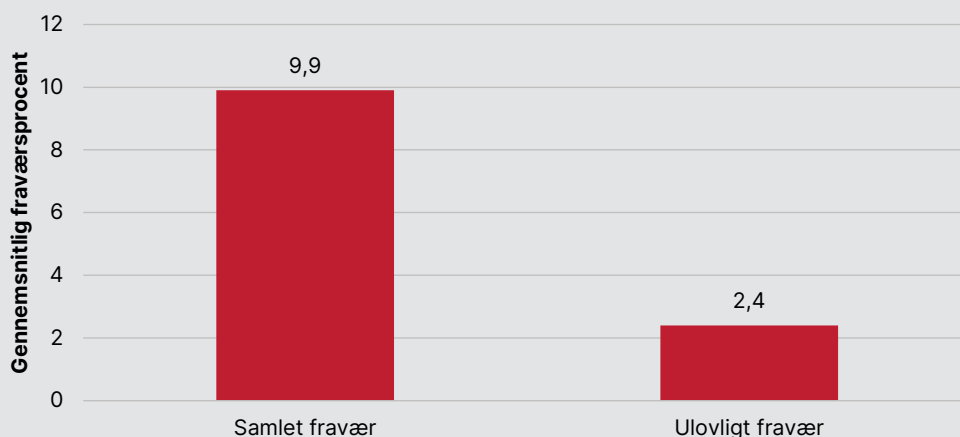
Tabel 3.10 viser også, om de unge har været hjemme fra skole inden for de seneste 6 måneder, selvom de ikke var syge. Dette er ikke sket for hovedparten af de unge (60 pct.), mens det er sket en gang for 26 pct. af de unge og flere gange for 11 pct. af de unge.

Blandt 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter er der henholdsvis 11 pct. blandt unge med MENAPT-baggrund og 17 pct. blandt unge med ikke-MENAPT-baggrund, der angiver, at de flere gange er blevet hjemme (Christensen et al., 2022b). I en fritidsjobindsats for socialt udsatte skoleelever svarede 48 pct. af skoleeleverne, at de havde erfaringer med at blive hjemme fra skole, selvom de ikke var syge (Christensen et al., 2022c). De unge i Jobplaneten Roskilde har således mindre selvrapporteret ulovligt skolefravær end unge i lignende indsatser.

For de deltagere, som er elever i folkeskolen, har vi oplysninger fra Roskilde Kommune om skolefravær. Figur 3.11 viser den gennemsnitlige fraværsprocent for det samlede fravær og for det ulovlige fravær, mens Figur 3.12 viser, hvordan fraværsprocenten på det samlede og ulovlige fravær er fordelt. Med hensyn til det samlede fravær adskiller deltagerne i fritidsprojektet sig ikke meget fra andre unge i udskolingen i Region Sjælland. Deltagerne har en gennemsnitlig fraværsprocent på 10,0 pct. Det gennemsnitlige fravær for Regions Sjælland for elever i udskolingen var 7,0 pct. i skoleåret i 2020/2021, 11,1 pct. i skoleåret 2021/2022 og 10,0 pct. i skoleåret 2022/2023. Fraværet er dog højere i Region Sjælland end i resten af landet, så sammenlignet med alle elever i

udskolingen har deltagerne et højt fravær (Figur 3.11, Bilagstabel 1.1 og Bilagstabel 1.2).

Figur 3.11 Gennemsnitlig fraværsprocent for deltagere, som gik i folkeskole ved indsatsstart.

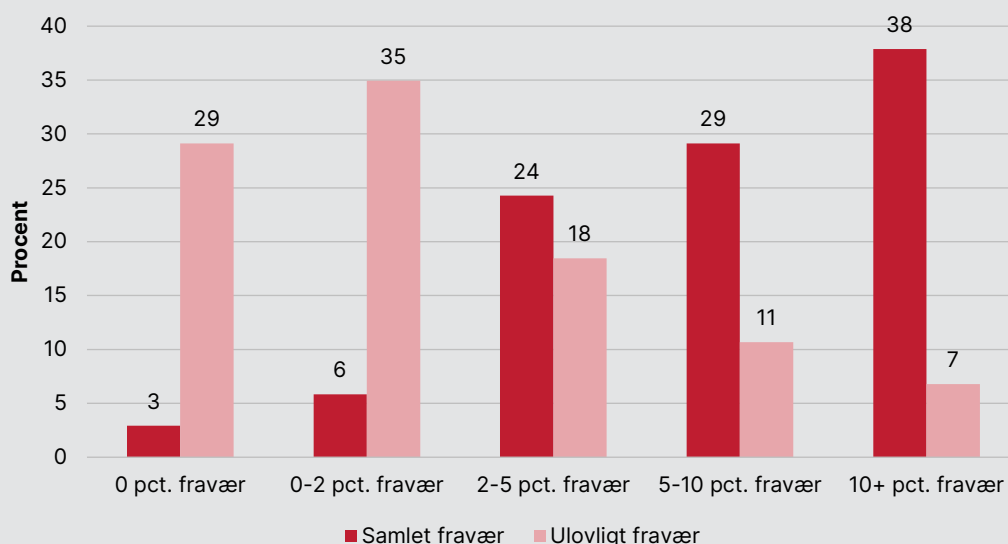
Anm.: N = 103. Fraværet er opgjort for det skoleår, hvor den unge er startet i indsatsen.

Kilde: Egne beregninger på data fra Roskilde Kommune.

Til gengæld er det gennemsnitlige ulovlige fravær højere for deltagerne end for alle unge i udskolingen i Region Sjælland. Sidstnævnte har et gennemsnitligt ulovligt fravær på mellem 1,7 og 1,9 pct. i de tre skoleår, mens deltagerne har et gennemsnitligt ulovligt fravær på 2,5 pct. (Figur 3.11 og Bilagstabel 1.1).

Figur 3.12 viser fordelingen af deltagerne på fraværsprocent. Der er 38 pct., hvilket er en stor andel, som har en fraværsprocent på 10 pct. eller derover. For alle folkeskolelever i skoleåret 2022/2023 i Region Sjælland (hele landet) har 27 (21) pct. et samlet fravær på 10 pct. eller derover (<https://uddannelsesstatistik.dk/>). Blandt deltagerne er det endvidere 7 pct., der har en ulovlig fraværsprocent på 10 pct. eller derover (Figur 3.12), mens de tilsvarende tal er 1,7 pct. i Region Sjælland og 1,3 pct. i hele landet (<https://uddannelsesstatistik.dk/>). Det vil sige, at deltagerne i fritidsjobprojektet har en forholdsvis høj andel, som har et fravær på 10 pct. eller derover.

Figur 3.12 Fordeling på fraværsporcet for deltagere, som gik i folkeskole ved indsatsstart. Samlet fravær og ulovligt fravær. Procent.

Anm.: N = 103.

Kilde: Egne beregninger på data fra Roskilde Kommune.

Når vi kigger på, hvordan deltagerne i fritidsjobprojektet vurderer, hvor godt de klarer sig i skolen, ser vi i Tabel 3.11, at omkring 70 pct. af de unge selv vurderer, at de klarer sig godt i skolen. Dette er nogenlunde på niveau med deltagerne i de undersøgelser, vi bruger som sammenligningsgrundlag (Christensen & Christensen, 2022; Christensen et al., 2022b)

Figur 3.13 viser de gennemsnitlige afgangskarakterer fra 9. klasse i dansk og matematik for de deltagere, der har sådanne. Det skal bemærkes, at dette er for en del af eleverne målt et stykke tid efter indsatsstart, da mange er startet i Jobplaneten før afslutningen af 9. klasse. Deltagerne har i gennemsnit 7,2 i mundlig dansk, 4,7 i skriftlig dansk og 4,9 i matematik. Karaktererne er lidt lavere end landsgennemsnittet. For eksempel i skoleåret 2022/2023 var karaktergennemsnittet 8,0 for mundlig dansk, 5,6-6,5 i de skriftlige danskprøver og omkring 6,5 i matematikprøverne (<https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Reports/1607.aspx>).

Så selvom mange af de unge deltagere synes, de klarer sig godt i skolen, ligger deltagerne lavt med hensyn til afgangskarakterer sammenlignet med

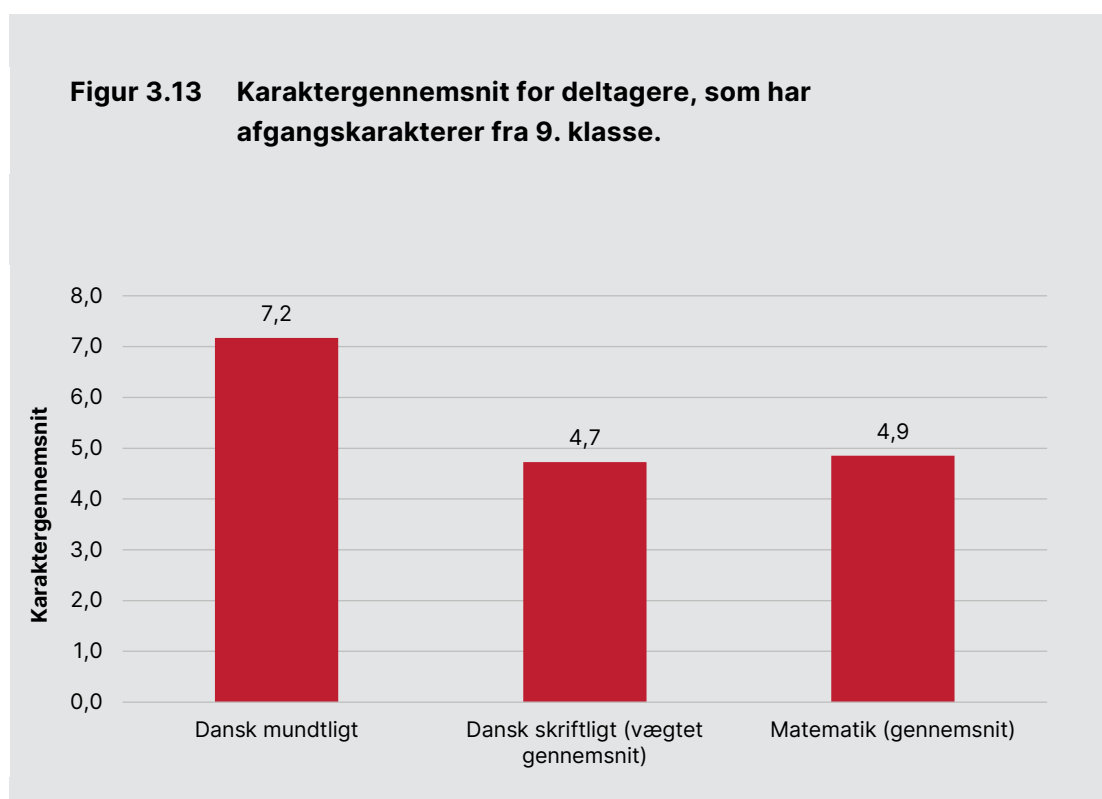
landsgennemsnittet. Også i udsatte boligområder generelt er karakterniveauet lavere for unge end befolkningen (Christensen et al., 2018a).

Tabel 3.11 Deltagernes udsagn om, hvordan de fagligt klarer sig i skolen. Procent.

Procent	
<i>Hvordan synes du selv, du klarer dig i skolen rent fagligt?</i>	
Meget godt	23
Godt	50
Nogenlunde	21
Ikke så godt/ved ikke	6
<i>I alt</i>	100

Anm.: Af de 62 deltagere har 2 afsluttet grundskolen. De er blevet spurgt til, om de kunne lide at gå i skole osv.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

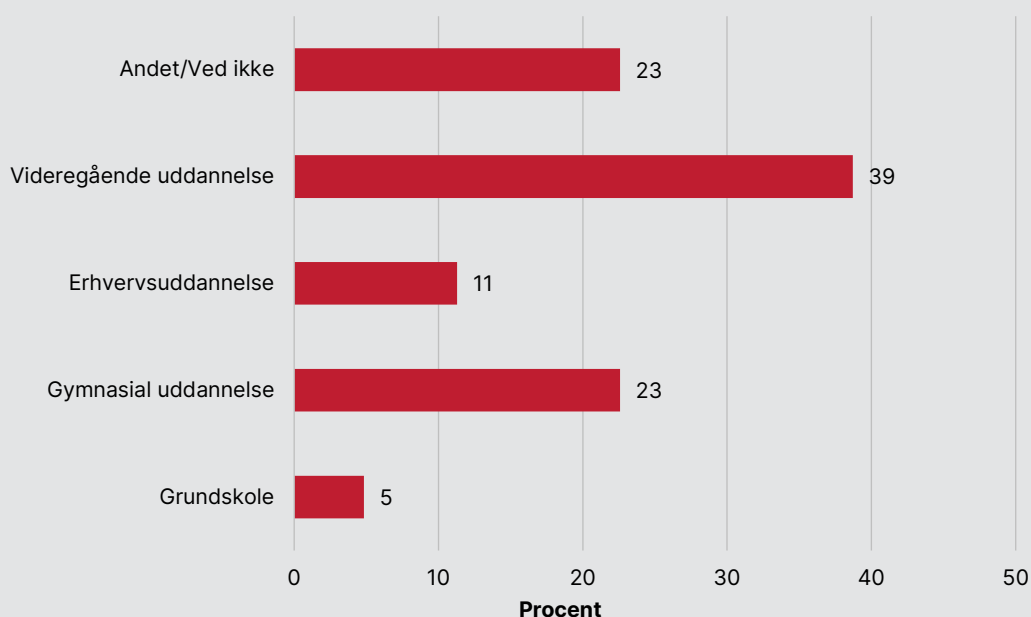

Anm.: N = 70.

Kilde: Egne beregninger på data fra Roskilde Kommune.

Langt de fleste af de unge, som har besvaret Livsmestrings-surveyen ved indsatsstart, regner med at få en uddannelse ud over grundskolen (Figur 3.14). Især er der mange, der regner med at få en gymnasial (23 pct.) eller videregående uddannelse (39 pct.). Det er kun 11 pct., som regner med at få en erhvervsuddannelse, men Jobplaneten Roskilde har dog også som mål at øge de unges interesse for denne type uddannelse. Der er 23 pct., som har svaret anden uddannelse eller ved ikke, hvor ved-ikke-svarerne udgør hovedparten af disse besvarelser. At nogle af deltagerne ikke ved, hvilken uddannelse de regner med at få, er måske ikke så mærkeligt taget deres unge alder i betragtning.

Figur 3.14 Hvilken uddannelse regner de unge med at få. Procent.

Anm.: N = 62.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

3.5 Fritidsliv og oplevelse af fællesskab

Nu går vi over til at se på, hvordan målgruppen vurderer deres fritidsliv, venner og fællesskaber. Et aktivt fritidsliv med venner og fællesskaber er gavnligt for unge menneskers udvikling mod at blive aktive medborgere (Christensen et al., 2022a).

Omkring 60 pct. af deltagerne går til noget i deres fritid. Andelen, som går til noget i deres fritid, er lidt højere for drengene end for pigerne (65 mod 58 pct.) (Tabel 3.12). Deltagerne i fritidsjobprojektet adskiller sig her ikke fra andre unge, som deltager i boligsociale aktiviteter. (Christensen et al., 2022b) finder, at 64 pct. af 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter går til noget i deres fritid.

Næsten alle deltagerne (92 pct.) oplever i høj eller nogen grad, at de er en del af et fællesskab (Tabel 3.12). Her ligner deltagerne også andre unge, som deltager i boligsociale aktiviteter (Christensen et al., 2022b).

Lidt under halvdelen (43 pct.) af deltagerne føler i høj grad, at de er en del af samfundet (Tabel 3.12).⁸ Relativt flere drenge end piger føler i høj grad, at de er en del af samfundet (48 mod 34 pct.), og relativt færre drenge end piger føler i nogen eller mindre grad⁹, at de er en del af samfundet (43 pct. mod 58 pct.) (Tabel 3.12). En yderlig svarmulighed var 'Jeg føler mig holdt uden for samfundet', men det var der ingen deltagere, der svarede. I en tidligere undersøgelse blev 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter spurgt, om de føler, at de bliver holdt uden for samfundet, og her svarede 12 pct. i høj grad eller i nogen grad. Det er svært at sige, om denne forskel skyldes, at der er færre blandt deltagere i Jobplanten Roskilde end blandt deltagerne i de boligsociale aktiviteter i hele landet, som føler sig uden for samfundet, eller om de forskellige resultater skyldes forskellige måder at stille spørgsmålet på.¹⁰

Tabel 3.12 Deltagernes fordeling på, om de går til noget i deres fritid og deres oplevelse af fællesskab. Procent.

	Dreng	Pige	I alt
<i>Går du til noget i din fritid?</i>			
Ja, jeg deltager altid eller næsten altid	48	34	39
Ja, jeg deltager, når jeg har lyst	17	24	21
Nej, men jeg vil gerne/Nej, jeg ønsker ikke at gå til noget	35	42	39
<i>Føler du, at du er en del af et fællesskab?</i>			
I høj grad	-	-	56
I nogen grad	-	-	36
I mindre grad/Slet ikke/Ved ikke	-	-	8
<i>Føler du, at du er en del af samfundet?</i>			

⁸ Bemærk, at dette er et spørgsmål, som deltagerne (ifølge projektlederens oplevelser med de unge) synes, det var svært at svare på.

⁹ Langt flere har svaret i nogen grad end i mindre grad.

¹⁰ Til evalueringen af Jobplaneten er de unge blevet spurgt 'Føler du, at du er en del af samfundet', mens de unge, som deltog i spørgeskemaundersøgelsen anvendt til analyserne i (Christensen et al., 2022b), er blevet spurgt 'Føler du, at du bliver holdt uden for samfundet'.

	Dreng	Pige	I alt
I høj grad	57	34	43
I nogen grad/I mindre grad	43	58	52
Ved ikke	0	8	5
<i>I alt, procent</i>	100	100	100
<i>I alt, personer</i>	23	38	61

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

3.6 Livstilfredshed

I dette afsnit beskriver vi, om de unge, som deltager i Jobplaneten Roskilde, ved indsatsstart oplever ensomhed, om de er tilfredse med deres liv, og hvordan de opfatter dem selv som personer.

Blandt deltagerne er det 9 pct. af drengene og 18 pct. af pigerne, som føler sig ensomme (Tabel 3.13). Der er færre blandt deltagerne i Jobplaneten Roskilde, som føler sig ensomme end blandt deltagere i andre boligsociale aktiviteter. Christensen et al. (2022a) finder, at 26 pct. af deltagere i boligsociale aktiviteter føler sig ensomme, og det er i særlig grad 16-30-årige unge med ikke-ME-NAPT baggrund (50 pct.), der føler sig ensomme (Christensen et al., 2022b). I evalueringen af get2sport finder de, at det særligt er ikke-idrætsaktive unge, der føler sig ensomme, med 29 pct. (Christensen & Christensen, 2022). (Otto- sen et al., 2022) finder endvidere, at blandt 15-årige i Danmark føler 36 pct. af drengene og 57 pct. af pigerne sig meget ofte, ofte eller af og til ensomme.

Langt de fleste (96 pct.) af deltagerne i Jobplaneten Roskilde er meget glade eller har det godt nok. Der er kun en lille andel af pigerne (8 pct.), som enten ikke er særlig glade eller ikke ved, hvad de synes om deres liv for tiden. Blandt 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter er 91 pct. meget glade eller har det godt nok (Christensen et al., 2022b). Tilsvarende angiver 90 pct. af get2sport-medlemmerne og 80 pct. af de idrætsaktive elever, at de er meget glade eller har det godt nok, mens det er ca. 70 pct. af de ikke-idrætsaktive elever, der er meget glade eller har det godt nok (Christensen & Christensen, 2022). Deltagernes oplevelser af ensomhed og livstilfredshed peger således på, at projektets deltagere befinder sig i en mindre udsat position end deltagerne i lignende indsatser.

Tabel 3.13 Deltagernes fordeling på, om de føler sig ensomme, og om de er tilfredse med livet. Procent.

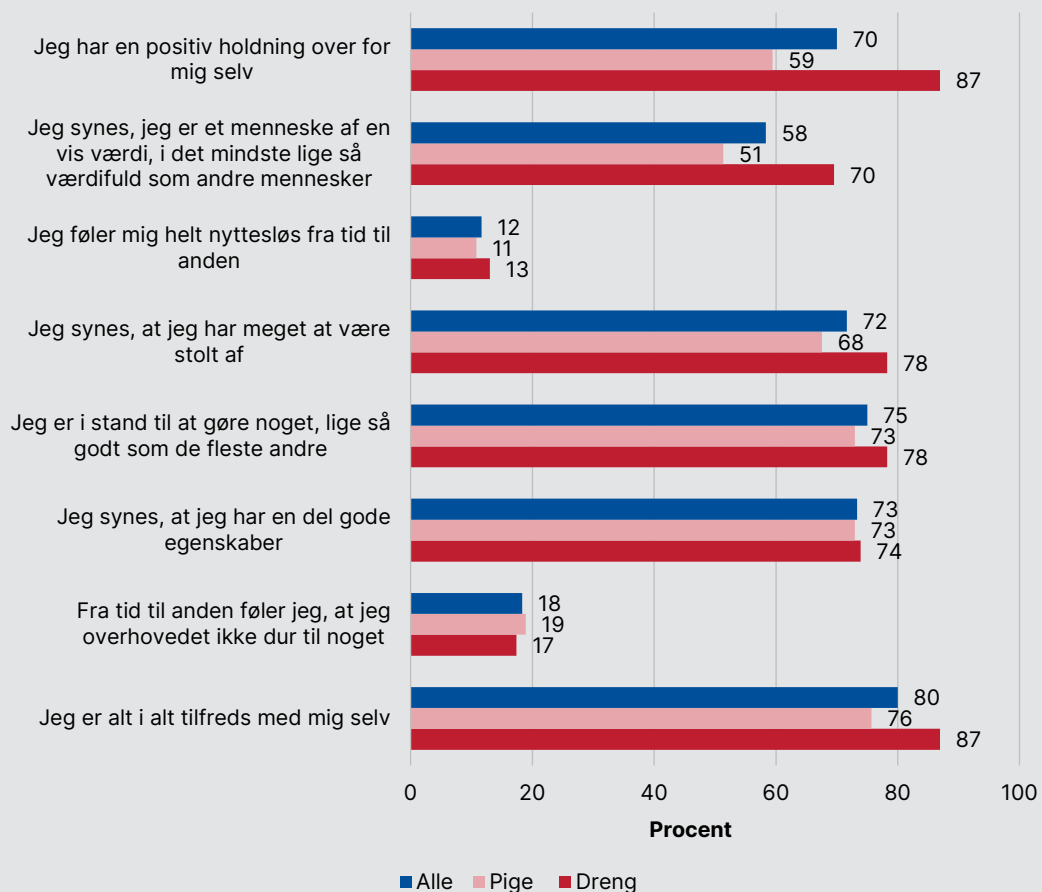
	Dreng	Pige	I alt
<i>Føler du dig ofte ensom?</i>			
Nej/Ved ikke	91	82	85
Ja, af og til/Ja, ofte	9	18	15
<i>Hvad synes du om dit liv for tiden?</i>			
Jeg er meget glad	43	39	41
Jeg har det godt nok	57	53	54
Jeg er ikke særlig glad/Ved ikke	0	8	5
<i>I alt, procent</i>	100	100	100
<i>I alt, personer</i>	23	38	61

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Figur 3.15 viser, hvorvidt deltagerne er enige i en række udsagn om dem selv som personer.¹¹ Langt de fleste (70-80 pct.) er tilfredse med dem selv, synes de har en del gode egenskaber, oplever, at de er i stand til at gøre noget lige så godt som de fleste andre, synes, de har meget at være stolte af og har en positiv holdning over for dem selv. Lidt færre (knap 60 pct.) synes, at de er et menneske af en vis værdi, i det mindste lige så værdifuld som andre mennesker. Omvendt er der 12 pct., som føler sig helt nytteløs fra tid til anden, og 18 pct., der fra tid til anden føler, at de slet ikke dur til noget. Alt i alt indikerer figuren, at de fleste unge har et højt selvværd, men at der er en mindre gruppe af deltagerne, som har lavt selvværd. Det sidste gælder især pigerne (Figur 3.15).

¹¹ Bemærk, at nogle af disse spørgsmål synes deltagerne (ifølge projektlederens oplevelser med de unge), at det var svært at svare på.

Figur 3.15 Andel deltagere, som er helt enig eller enig i udsagn om dem selv som personer. Særsklit for drenge og piger. Procent.

Anm.: N (drenge) = 23; N (piger) = 37; N (alle) = 60.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

4 Virkninger af indsatsen

Ifølge forandringsteorien for Jobplaneten Roskilde (se kapitel 2) er hensigten med projektet bl.a., at mange unge opnår erfaringer med fritidsjob, og at de kan overføre disse erfaringer til andre dele af livet, bl.a. skole, uddannelse og beskæftigelse.

I dette kapitel beskriver vi, hvilke tendenser der er i forhold til, om de ønskede forandringer opnås med fritidsjobprojektet. Dette gør vi dels med udgangspunkt i beskæftigelsestal fra Danmarks Statistik, der viser beskæftigelsesgraden, nogle måneder efter at de unge er startet i fritidsjobprojektet, dels på baggrund af de unges egne oplevelser af indsatsen. Her anvender vi besvarelsenerne af skema 2 i Livsmestrings-surveyen, som bliver besvaret, efter at deltagerne har været et stykke tid i projektet.

Vi har generelt ikke et stort datagrundlag. Det gælder ikke mindst survey-dataene, og derfor er det vigtigt at være påpasselig med at tolke på små forskelle. Endvidere kan der være små skævheder i forhold til, hvilke deltagere i fritidsjobprojektet, som har besvaret spørgeskemaet. Som beskrevet i Bilag 1 er der en overvægt af piger blandt deltagerne, som har besvaret spørgeskemaet.

Kapitlets hovedresultater er angivet i Boks 4.1.

Boks 4.1 Hovedresultater i kapitlet

Analysen af virkninger viser, at en stor andel af deltagerne i fritidsjobprojektet er glade for at have deltaget i projektets aktiviteter og oplever, at fritidsjobindsatsen er nyttig for dem. Fritidsjobprojektet ser også ud til at have hjulpet de unge deltagere til lønnet beskæftigelse. Hovedresultaterne i kapitlet er følgende:

- En stor andel får lønnet beskæftigelse, efter at de er startet i fritidsjobprojektet. I 3-månedersperioden før indsatsstart havde 13 pct. af alle deltagerne lønnet beskæftigelse, mens dette steg til 70 pct. i 9-månedersperioden efter indsatsstart. Beskæftigelsesgraden steg endvidere fra 1,3 før indsatsstart til 4,5 i 9-månedersperioden efter indsatsstart.
- Ser vi udelukkende på deltagere, som var 15 år eller ældre ved indsatsstart, er stigningen i beskæftigelse fra før til efter indsats endnu større.

Beskæftigelsesgraden var 2,4 i 3-månedersperioden før indsatsstart og steg til 8,0 i 9-månedersperioden efter indsatsstart.

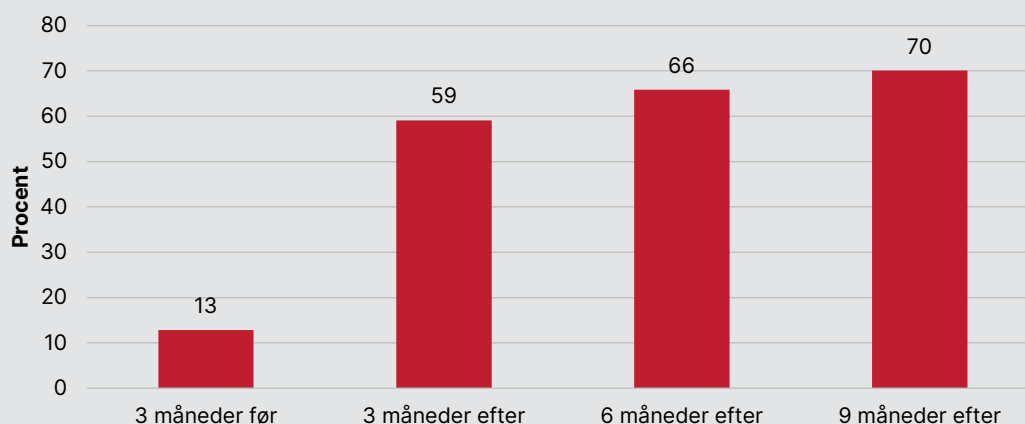
- Langt de fleste af deltagerne oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem til at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt (93 pct.), til at overholde aftaler om mødetider (93 pct.) og til at bede om hjælp, hvis de synes, deres arbejdsopgaver er for svære at løse (83 pct.)
- Endelig oplever mere end halvdelen, at de pga. lommepenge- eller fritidsjobbet har fået lyst til at have et job (77 pct.) eller tage en uddannelse (55 pct.), og at de har fået bedre kendskab til deres uddannelses- og jobmuligheder (62 pct.)

4.1 Beskæftigelse

I dette afsnit sammenligner vi deltageres beskæftigelse i 3-månedersperioden før indsatsstart med deres beskæftigelse i 3-9-månedersperioden efter indsatsstart. Andelen med beskæftigelse, vist i Figur 4.1, angiver, hvor stor en andel af deltagerne, som har haft mindst 1 løntime i de 3 måneder, der ligger forud for indsatsstart, mindst 1 løntime i mindst de 3 måneder, der ligger efter indsatsstart osv. Beskæftigelsesgraden vist i Figur 4.2 viser den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad i de 3 måneder, der ligger forud for indsatsstart, den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad i de 3 måneder, der ligger efter indsatsstart osv.

I overensstemmelse med, hvad vi fandt i afsnit 3.2, viser Figur 4.1, at nogle af deltagerne har haft et job, før de startede i indsatsen. I alt har 13 pct. af deltagerne haft et job med lønnede timer før indsatsstart. Fritidsjobprojektet øger tilsyneladende deltageres erfaringer med at have lønnede timer. I alt har 59 pct. haft løntimer i 3-månedersperioden efter indsatsstart, og 70 pct. har haft løntimer i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.1).

Figur 4.1 Andel med beskæftigelse før og efter start i fritidsjobprojektet.

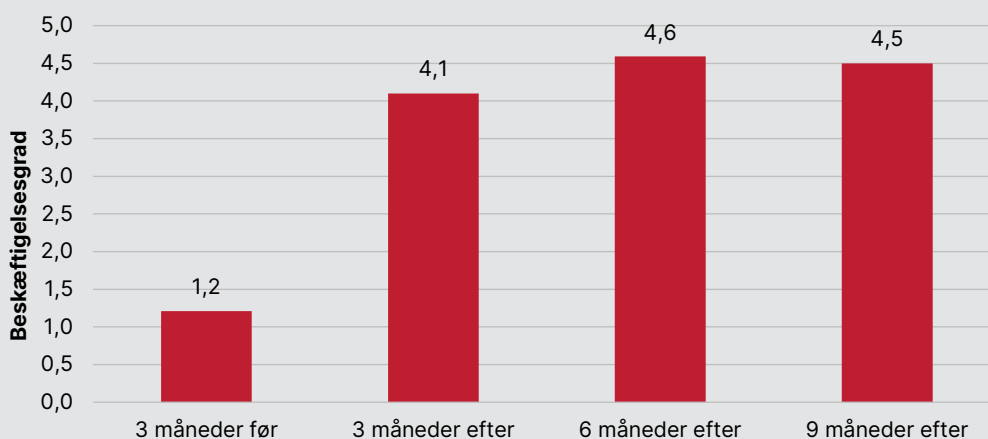

Anm.: N (3 måneder før) = 164, N (3 måneder efter) = 164, N (6 måneder efter) = 158 og N (9 måneder efter) = 151.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Vi opgør, hvor meget de unge arbejder i deres fritidsjob, ved at opgøre beskæftigelsesgraden for dem. En person, der arbejder 37 timer om ugen, har en beskæftigelsesgrad på 100. En person, som fx i en 3-månedersperiode arbejder 12 timer hver uge i perioden, får en beskæftigelsesgrad på 32. Unge i fritidsjob må max arbejde 12 timer i en skoleuge, og dermed er en beskæftigelsesgrad på 32 et max i skoleugerne. Jobplaneten anbefaler dog, at de unge ikke skal arbejde for mange timer i starten, og at de altid kan skrue op for antal timer, men også, at de skal huske at have overskud til skole og fritidsaktiviteter. Det er da heller ikke alle de unge, der arbejder 12 timer om ugen eller arbejder i hele perioden. Derfor er de gennemsnitlige beskæftigelsesgrader da også noget under 32. Beskæftigelsesgraden er 1,3 før indsatsstart og 4,5 i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.2).

Figur 4.2 Beskæftigelsesgrad før og efter start i fritidsjobprojektet.

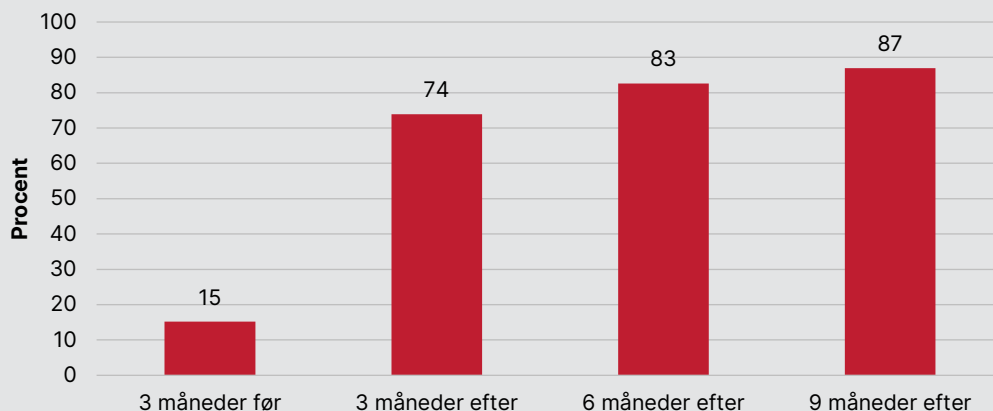

Anm.: N (3 måneder før) = 164, N (3 måneder efter) = 164, N (6 måneder efter) = 158 og N (9 måneder efter) = 151. De personer, der slet ingen beskæftigelse har haft (iflg. DREAM), indgår med en beskæftigelsesgrad på 0.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Som nævnt i det forrige kapitel (se også kapitel 5), er der flere udfordringer i forhold til at finde job til unge under 15 år end til unge, der er 15 år eller ældre. Derfor viser vi også andel i beskæftigelse og beskæftigelsesgraden for de deltagere, der er mindst 15 år ved indsatsstart (Figur 4.3 og Figur 4.4). For disse deltagere har 15 pct. haft et job med lønnede timer før indsatsstart, mens 87 pct. har haft løntimer i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.3). Beskæftigelsesgraden stiger endvidere fra 2,4 i 3-månedersperioden før indsatsstart til 8,0 i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.4). Så fritidsjobprojektet har tilsyneladende – som man nok også ville forvente – en større positiv betydning for beskæftigelsen for deltagerne, der er 15 år eller ældre, end for de yngre deltagere.

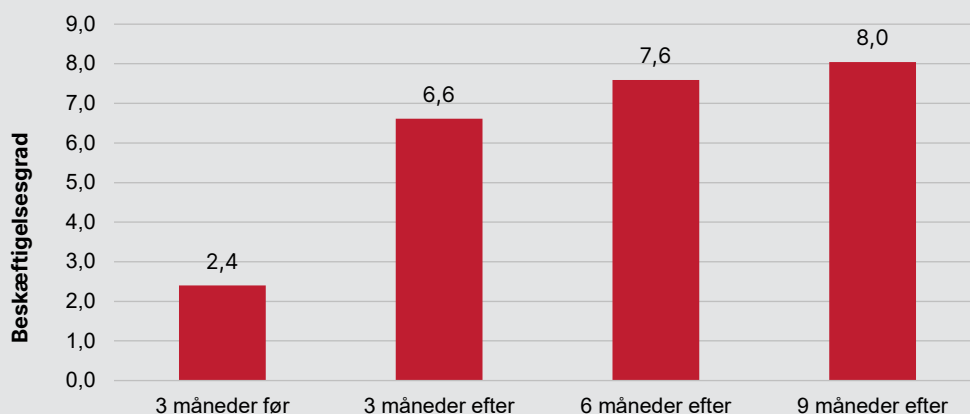
Figur 4.3 Andel med beskæftigelse før og efter start i fritidsjobprojektet. Deltagere, som er 15 år eller ældre ved start i fritidsjobprojektet. Procent.

Anm.: N (3 måneder før) = 164, N (3 måneder efter) = 164, N (6 måneder efter) = 158 og N (9 måneder efter) = 151.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Figur 4.4 Beskæftigelsesgrad før og efter start i fritidsjobprojektet. Deltagere, som er 15 år eller ældre ved start i fritidsjobprojektet.

Anm.: N (3 måneder før) = 164, N (3 måneder efter) = 164, N (6 måneder efter) = 158 og N (9 måneder efter) = 151. De personer, der slet ingen beskæftigelse har haft (iflg. DREAM), indgår med en beskæftigelsesgrad på 0.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

4.2 Deltagernes oplevelser af fritidsjobprojektet

Analyserne i afsnit 4.1 viser, at indsatsen tilsyneladende har hjulpet deltagerne med at få et fritidsjob. De fleste af deltagere, der har besvaret det andet skema i livsmestrings-surveyen, oplever da også, at de har fået et lomme-
penge- eller fritidsjob gennem projektet (Tabel 4.1), og de har generelt været glade for dette job (Tabel 4.2).

Tabel 4.1 Deltagernes fordeling på, hvilken forskel Jobplaneten har gjort. Procent.

Hvilken forskel har Jobplaneten gjort?	Procent
Jeg har fået et lommepengejob	15
Jeg har fået et fritidsjob	65
Jeg har fået et job	9
Jeg er ikke kommet i gang med ungdomsuddannelse eller fritidsjob ¹⁾	12
I alt, procent	100
I alt, personer	34

Note: ¹⁾ Denne kategori omfatter både unge, der har svaret "...", men tilbuddet har hjulpet mig videre med nye aftaler og/eller aktiviteter", og unge, der har svaret "...", og jeg har ingen planer eller aftaler lige nu".

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

Tabel 4.2 Deltagernes¹⁾ fordeling på, hvad om de synes om lommepengejob, fritidsjob eller job. Procent.

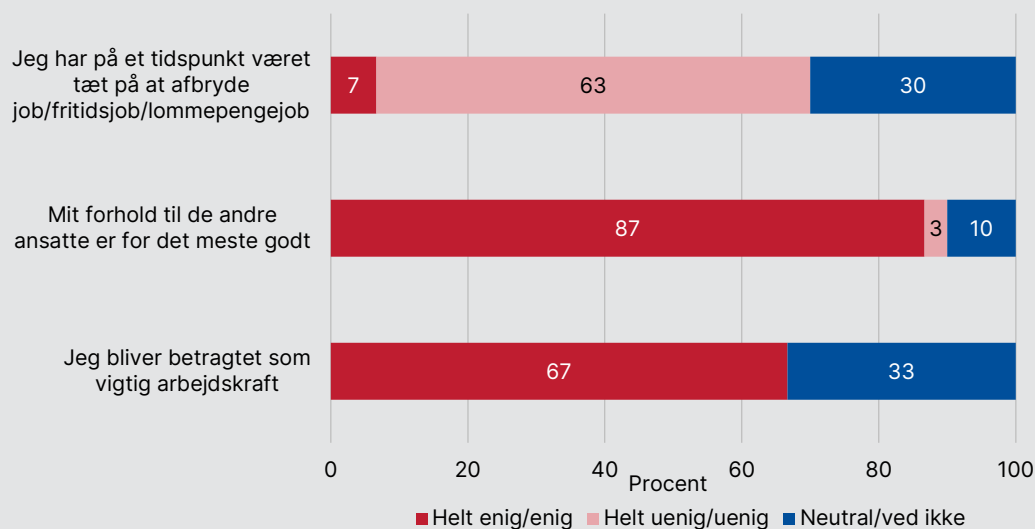
Hvad synes du om dit lommepengejob, fritidsjob, job?	Procent
Jeg synes virkelig godt om det	47
Jeg synes godt om det	43
Ved ikke	10
I alt, procent	100
I alt, personer	30

Note.: ¹⁾ Deltagere, som gennem projektet har opnået et lommepengejob/fritidsjob/job.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

Tilfredsheden med jobbet kommer også til udtryk ved, at omkring to tredjedele af deltagerne ikke på noget tidspunkt har været tæt på at afbryde deres job, at langt de fleste (87 pct.) for det meste har haft et godt forhold til de andre ansatte på arbejdspladsen, og at to tredjedele oplever, at de bliver betragtet som vigtig arbejdskraft (Figur 4.5).

Figur 4.5 Fordeling på, hvor enig eller uenig deltagerne¹⁾ er om deres lommepengejob/fritidsjob/job. Procent.

Anm.: N = 30.

Note: ¹⁾ Deltagere, som gennem projektet har opnået et lommepengejob/fritidsjob/job.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

Forventningen i forandringsteorien bag Jobplaneten er, at de unges erfaringer med deltagelse i lommepenge- og fritidsjob har positiv betydning for andre dele af deres liv, og dette oplever flere af de unge da også. Langt de fleste af deltagerne oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem til at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt (93 pct.), til at overholde aftaler om mødetider (93 pct.) og til at bede om hjælp, hvis de synes, deres arbejdsopgaver er for svære at løse (83 pct.) (Figur 4.6). Omkring halvdelen oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem med at gå i seng, så de er friske til at møde næste dag (52 pct.). Endelig oplever mere end halvdelen, at de pga. lommepenge- eller fritidsjobbet har fået lyst til at have et job (77 pct.) eller tage en uddannelse (55 pct.), og at de har fået bedre kendskab til deres uddannelses- og jobmuligheder (62 pct.) (Figur 4.6). Deltagernes oplevelser af, om tilbuddet har hjulpet dem i Jobplaneten, ligner meget de oplevelser, som unge deltagere i et andet fritidsjobprojekt i Esbjerg har haft (Christensen et al., 2023).

Figur 4.6 Deltagerne¹⁾ fordelt på, om de er helt enig eller enig i, at tilbuddet med lommepengejob/fritidsjob/job har hjulpet dem med følgende? Procent.

Anm.: N = 29.

Note: ¹⁾ Deltagere, som gennem projektet har opnået et lommepengejob/fritidsjob/job.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

5 Implementering af Jobplaneten Roskilde

Formålet med evalueringens implementeringsanalyse er at afdække, hvordan, hvorfor og under hvilke omstændigheder fritidsjobprojektet har en gennemslagskraft.

En central del af implementeringsanalysen består i at sammenholde, hvordan fritidsjobprojektet oprindeligt var beskrevet, og hvordan det efterfølgende er implementeret i praksis. I implementeringsanalysen til midtvejsevalueringen er hovedfokusset på at afdække, hvordan implementeringen er forløbet i perioden, siden projektet sidst blev evalueret (Christensen et al., 2022a). I det følgende kapitel beskriver vi derfor, hvordan implementeringen af fritidsjobprojektet er forløbet siden december 2022, hvor den første evalueringsrapport udkom, og frem til slut oktober 2023. Interviewene til implementeringsanalysen blev gennemført i slutningen af oktober og begyndelsen af november 2023. I kapitlet har vi fokus på at følge op på projektets arbejde med de opmærksomhedspunkter, barrierer og potentialer for implementeringen, som blev identificeret i den første evaluering af projektet.

Jobplaneten Roskilde er organiseret som en del af Boligsocial Helhedsplan Roskilde og er til daglig placeret i det boligsociale sekretariats bygninger. Det boligsociale sekretariat, tidligere kaldet Idrætsbiblioteket, er placeret i et af de boligområder, som helhedsplanen omfatter. Fra sekretariatet udspringer en række af helhedsplanens aktiviteter, og bygningerne huser ud over Jobplaneten også en række af helhedsplanens øvrige medarbejdere.

Der er tre medarbejdere fra helhedsplanen tilknyttet Jobplaneten Roskilde: en projektleder, en medarbejder i en hybridstilling, som deles mellem Jobplaneten Roskilde og Klub Roskilde Midt under Roskilde Kommune, og en studentermedhjælper. Jobplaneten Roskilde samarbejder med klubmedarbejdere, som varetager opgaver i fritidsjobcaféerne. Klubmedarbejderne er placeret i tre klubber under Klub Roskilde Midt. I starten af projektet husede det boligsociale sekretariat også fritidsjobcaféer.

Der har siden den første evalueringsrapport været udskiftninger i medarbejderne på projektet. Der har været to udskiftninger på projektlederniveau. Den oprindelige projektleder, som var med fra starten af projektet, stoppede i marts 2023, og den efterfølgende projektleder stoppede i juni 2023. Den nuværende projektleder fik ikke nogen overlevering fra den forrige, hvorfor der har været – og fortsat er – et stort arbejde i at samle op på arbejdsopgaver og samarbejdsrelationer.

Den nuværende projektleder, som blev ansat i september 2023, kommer fra hybridstillingen. Hybridstillingen har derfor været ubesat fra september til december 2023, og den nuværende projektleder har i denne periode skullet balancere arbejdsopgaver og ansvarsområder fra begge stillinger på samme tid.

På tidspunktet for dataindsamlingen havde projektlederen endvidere ansat en ny studentermedhjælper, som snart skulle introduceres til projektet. Dette skyldes, at den erfarne studentermedhjælper, som har været med i hele projektperioden og arbejdet indgående med faglige forløb, snart skulle på barsel.

Udskiftningen i medarbejdere har påvirket projektets implementering, som på dataindsamlingstidspunktet i høj grad kunne karakteriseres ved opsamling og genopbygning. Der er dog også været en udvikling af dele af projektet, siden projektet sidst blev evalueret. Et væsentligt opmærksomhedspunkt fra den første evalueringsrapport omhandlede overvejelser om forankringen af projektet efter den boligsociale helhedsplans ophør. På tidspunktet for dataindsamlingen så det dog ud til, at den boligsociale helhedsplan vil blive forlænget, hvorfor den umiddelbare deadline for forankring ser ud til at være rykket. På trods heraf er der fortsat fokus på forankring, og der er inden for det seneste år arbejdet med at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne. En anden del af projektet, som der har været fokus på at udvikle, er lommepengejobbene. Den nuværende projektleder har – som det bliver beskrevet i et senere afsnit – gennemført en ny organisering af disse job.

At implementeringen af projektet for nuværende i høj grad er karakteriseret ved opsamling og genopbygning, har betydning for, hvad det er muligt og hensigtsmæssigt at analysere og evaluere på i forhold til projektets implementering og gennemslagskraft. Den aktuelle status for implementeringen er den primære årsag til det relativt lille antal interviewpersoner til denne rapport og heraf for det begrænsede datagrundlag og omfang for analysen. Kapitlet er baseret på fire kvalitative interviews med hhv. projektets leder, en studentermedhjælper, en pædagog fra en samarbejdende klub samt en medarbejder fra en samarbejdende virksomhed. Implementeringsanalysen tager primært udgangspunkt i den nuværende projektleder og den erfarne studentermedhjælperes oplevelser med forløbet siden den forrige evalueringsrapport og i deres perspektiver på det fremadrettede arbejde med projektet. For en nærmere beskrivelse af metodevalget og datagrundlaget for dette kapitel, se kapitel 6.

- Driften og udviklingen af projektet Jobplaneten Roskilde har siden den første evalueringsrapport været hæmmet af to udskiftninger på projektlederniveau (den første i marts 2023 og den anden i juni 2023). Implementeringen er for nuværende kendetegnet ved opsamling på arbejdsopgaver og genetablering af samarbejdsrelationer. Den nuværende projektleder kommer fra en anden stilling i projektet, som har været ubesat siden september 2023, og som først er besat ved udgangen af 2023. Sidst i 2023 har der været en udskiftning af studentermedhjælperen på projektet, og derfor vil der i starten af 2024 være et fokus hos projektlederen på oplæring af den nye medarbejder og studentermedhjælperen. Projektets medarbejdere ser potentiale for, at projektets gennemslagskraft fremadrettet kan genopbygges og udvides i forhold til det forhenværende niveau.
- Udskiftningen af den oprindelige projektleder har vist, at relationer og personligt kendskab mellem projektlederen og samarbejdspartnerne er meget vigtigt for samarbejdsrelationerne. Den nuværende projektleder ser et stort behov for fremadrettet at genetablere flere samarbejdsrelationer, særligt til skolerne. Projektlederen ser endvidere et potentiale i at indgå samarbejde med et højere koordinerende niveau i virksomheder og kommunen, fx at kontakte en kommunal leder for kommunens plejehjem frem for som hidtil at kontakte de kommunale plejehjem enkeltvis.
- Den nuværende projektleder har arbejdet for at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne, hvilket i høj grad er lykkedes. Flytningen skyldes overvejelser om stigma relateret til udsatte boligområder såvel som til projektets langsigtede forankring. Både projektlederen og en klubpædagog vurderer, at forankringen af fritidsjobcaféerne i klubberne er hensigtsmæssig og værdifuld for projektet og klubberne.
- Størstedelen af projektets rekruttering er blandt den yngste del af målgruppen, som stadig går i folkeskole. Der vil dog fremadrettet være et fokus på rekruttering gennem skolerne for at sikre, at projektet i større omfang når de mere udsatte unge. Projektet har fortsat udfordringer med at rekruttere unge fra den ældre del af målgruppen samt til projektets øverste trin (praktik og lærepladser). Projektlederen vil fremadrettet afsøge muligheder for at samarbejde med et 10. klassecenter samt tekniske skoler med henblik på at rekruttere de ældre unge samt til projektets øverste trin.
- Projektets gennemslagskraft er fortsat udfordret af det lave udbud af fritidsjob til unge under 15 år. Siden den første evalueringsrapport har kommunen besluttet at stoppe ansættelse af unge under 15 år i daginstitutioner, hvilket har gjort det endnu sværere. Det opsøgende arbejde i forhold til virksomheder skal genoptages, eftersom det har været præget af stilstand siden projektlederskiftet. Stilstanden

skyldes, at der siden projektlederskiftet har manglet en medarbejder til hybridstillingen, hvorfor medarbejderne har måttet fokusere på drift frem for udviklingsopgaver.

- Fremadrettet har projektets medarbejdere samt arbejds- og styregruppe en opgave i at overveje, hvordan projektet skal forankres fremadrettet. Ud over arbejdet med at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne er der fortsat behov for at overveje, hvor og hvordan lommepengejob, faglige forløb samt hjælp til etablering af praktik- og lærepladser skal forankres.

Analysens tre dele

Med inspiration fra (Fixsen et al., 2005) beskrev den første evalueringsrapport implementeringen af projektet ud fra fire dimensioner, hhv. ledelse, organisering, kontekst og mennesker, med et delafsnit dedikeret til hver dimension. Interviewene til denne rapport er fortsat analyseret med udgangspunkt i (Fixsen et al., 2005)'s model for implementering, dvs. interviewene afsøger de fire dimensioner i Fixsen, men på grund af de mange medarbejderskift og den deraf manglende kontinuitet i implementeringen, har vi i stedet valgt at strukturere implementeringsanalysen ud fra et kronologisk perspektiv:

5. Implementeringens forløb i perioden siden den første evalueringsrapport
6. Implementeringens aktuelle status og opfølgning på opmærksomhedspunkter, barrierer og potentialer fra den første evalueringsrapport
7. Perspektiver på det fremadrettede arbejde med indsatsen, herunder opmærksomhedspunkter og handlemuligheder herfor.

5.1 Implementeringens forløb siden første evalueringsrapport

Den første evalueringsrapport fra december 2022 beskrev de resultater, som fritidsjobprojektet havde skabt i de første 2 år af projektperioden 2021-2022. Trods en svær opstart under coronapandemien var projektet samlet set kommet godt fra start, særligt hvad angik rekrutteringen af unge. Den første evalueringsrapport identificerede en række opmærksomhedspunkter for indsatsens fremadrettede arbejde, herunder behov for et stærkere fokus på rekruttering af unge i den primære målgruppe, behov for at etablere flere og nye ty-

per af fritidsjob særligt til unge, der går i folkeskolen, fokus på, at projektlederen ikke sidder alene med for mange opgaver og samarbejdsrelationer, og fokus på forankring af indsatsen.

Udskiftningerne af medarbejdere i Jobplaneten Roskilde har ifølge den nuværende projektleder medført udfordringer for driften af projektet og på processen med at udvikle og justere i forhold til de identificerede opmærksomhedspunkter.

Implementering kendetegnet ved opsamling og genopbygning

I den første evalueringsrapport beskrev den daværende projektleder selv, at han var i risiko for at udgøre en "flaskehals" for projektet. Ifølge den daværende projektleder er det en iboende udfordring ved projekter af denne type og størrelse, at få mennesker kommer til at have mange-facetterede arbejdsopgaver og en meget stor samarbejdsflade, hvilket indebærer en risiko for, at projektlederen alene kommer til at være det samlende element i projektet. Selvom den daværende projektleder havde fokus på at dele viden og uddelegere arbejdsopgaver såvel som ansvarsområder, har projektets gennemslagskraft sidenhen været hæmmet af projektlederskift, og at viden og samarbejdsrelationer i den forbindelse er gået tabt for projektet.

Den nuværende projektleder og studentermedhjælperen fremhæver, at udskiftningen af den oprindelige projektleder har vist, hvor vigtige relationer er i deres arbejde. Det har vist, at mange af projektets bærende samarbejder i høj grad har været personbårne og beroet på gode personlige relationer frem for det, der har været på skrift. Studentermedhjælperen fortæller:

Det er jo tydeligt, at der har været udfordringer i forbindelse med udskiftningerne. Generelt hele det her år, ikke. Det er den tredje projektleder på ét år. Det er så mega vigtigt med relationer i det her arbejde, og hver gang der kommer en ny projektleder, så er det lidt ligesom at starte forfra. Det har taget tid at få samarbejdsaftaler, og det tager tid at skabe gode personlige relationer gennem kaffemøder og samtaler. Det er det gode samarbejde og den gode relation, der gør, at de gerne vil blive ved med at samarbejde med os. Og når der så kommer en ny projektleder, så er det bare svært at få samarbejdspartnerne til at ville det samme, som de ville førhen. Den gode relation har i virkeligheden vægtet højere end det, der har været på skrift. Og det er hele vejen rundt. Og det er jo ikke engang altid, at der overhovedet har været noget på skrift.

Den nuværende projektleder fik ikke nogen overlevering fra den forrige projektleder, som var ansat fra marts til juni 2023, hvorfor der har været – og fortsat er – et stort arbejde i at samle op på arbejdsopgaver og samarbejdsrelationer:

Da jeg overtog, var der jo arrangementer, som skulle op og stå, som jeg faktisk ikke vidste noget om. Så skulle jeg ud og have dem aflyst, men jeg vidste ikke engang, hvem jeg skulle aflyse til. Der var nogle, som ikke havde hørt tilbage fra os, og det var de naturligvis ikke tilfredse med. Jeg ved ikke, hvem den forrige projektleder har haft kontaktet og haft kontakt til. Det har gjort det rigtig svært med samarbejdet rundt omkring. Der har været rigtig meget, jeg har skullet og skal samle op på.

Udskiftningen af den oprindelige projektleder er således et forhold, der ifølge projektlederen og studentermedhjælperen har påvirket implementeringen og hæmmet gennemslagskraften i perioden siden den første evalueringsrapport. At der siden har været endnu en udskiftning på projektlederposten, og at der endvidere ikke fandt en overlevering sted, har udgjort endnu et benspænd for driften og videreudviklingen af projektet. Selvom projektet aktuelt bærer præg af opsamling på arbejdsopgaver og genetablering af samarbejdsrelationer, har der dog også været en udvikling i forhold til dele af projektet i perioden. Dette omhandler forankring af fritidsjobcaféer i klubberne og en ny struktur for løn- og lønpengejobbene, hvilket beskrives i det følgende.

Fritidsjobcaféerne er blevet forankret i ungdomsklubberne

Siden den første evalueringsrapport har den nuværende projektleder – både i sin tidligere og nuværende stilling – arbejdet for at forankre driften af fritidsjobcaféerne i de samarbejdende ungdomsklubber. Tidligere fandt fritidsjobcaféerne sted i klubberne såvel som i det boligsociale sekretariats bygninger, men for nuværende finder de udelukkende sted i klubberne. Tre forskellige klubber afholder således fritidsjobcaféer én dag om ugen, hvor unge kan få hjælp af en klubpædagog.

Ifølge projektlederen ligger der flere overvejelser bag arbejdet med at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne. Ved projektets opstart var det forventet, at den boligsociale helhedsplan ville ophøre i 2024, og et afgørende spørgsmål var derfor, hvordan projektet skulle forankres efterfølgende. Flytningen af fritidsjobcaféerne til klubberne hænger primært sammen med det langsigtede forankringsperspektiv. Vurderingen fra projektets side er dog, som beskrevet nedenfor, at der også er andre fordele ved at have fritidsjobcaféerne i klubberne, eksempelvis i forhold til at undgå stigma og til en bred rekruttering af unge.

Projektlederen arbejder for nuværende på at udvide antallet af timer for fritidsjobcaféen i én af klubberne, eftersom det er svært for den pågældende klubpædagog at finde tid til at hjælpe alle de interesserede unge inden for den tid, han for nuværende har ledelsesmæssig opbakning til at bruge. Endvidere arbejder projektlederen på at etablere et samarbejde med en ny klub, der hø-

rer under et andet distrikt end de øvrige samarbejdende klubber. Dette skyldes, at projektlederen over tid er blevet opmærksom på, at mange unge fra de udsatte boligområder tilsyneladende frekventerer netop denne klub.

Projektlederen fremhæver videre, at klubberne også selv har ønsket, at fritidsjobcaféerne blev flyttet over til deres regi. Som beskrevet i den første evalueringsrapport, indgår det som udgangspunkt i en klubpædagogs arbejde at snakke med unge om deres overvejelser om uddannelse og arbejde. Hvor dette arbejde førhen foregik mere sporadisk og ad hoc, har samarbejdet med projektet bidraget til at systematisere og strukturere arbejdet såvel med at tilbyde faglig og metodisk sparring til klubpædagogerne om arbejdet med fritidsjob. Som nævnt vurderede klubpædagogen, som blev interviewet til den første evalueringsrapport, at samarbejdet med projektet havde bidraget til, at arbejdet med fritidsjob var blevet en vigtig og integreret del af klubbens arbejde.

Klubpædagogen, som blev interviewet til denne rapport, vurderer ligeledes, at samarbejdet med projektet bidrager til at kvalificere klubbens arbejde med fritidsjobs, såvel som til, at dette arbejde bliver prioriteret i forhold til klubbens kerneopgaver. Klubpædagogen fortæller, at der i tilfælde af sygdom kan være pres på klubbens kerneopgaver og på at få driften til at hænge sammen, og at det lægger et krydspres på ham i forhold til at hjælpe med de andre klubopgaver på de tidspunkter, hvor han har opgaver i fritidsjobcaféen. Det, at han har stor ledelsesmæssig opbakning til at prioritere fritidsjobcaféen, muliggør ifølge ham selv, at han selv på pressede dage kan fokusere på arbejdet med fritidsjobcaféen.

Endvidere har overvejelser om, hvordan man bedst når den primære målgruppe, som er udsatte unge, også spillet en rolle i projektlederens arbejde for at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne. Ifølge projektlederen er det afgørende for rekrutteringen, at hjælpen til at finde et fritidsjob eller en praktik- og læreplads er *for alle* og ikke kun for udsatte unge fra de boligsociale områder. Den nuværende projektleder fortæller:

Det er meget overlagt, at den skal være nede i klubben, det er også noget, klubben selv har ønsket. Og det er noget, jeg godt kan se en idé i. De har helt ret i, at man undgår noget stigma på den måde, da det ved kun at ligge her [ved det boligsociale sekretariat] kommer til at ligne, at det kun er for unge fra de boligsociale områder, som har brug for hjælp. Da jeg præsenterede projektet på en af skolerne, var der en ung, der spurgte, om ikke projektet kun var noget for dem, der ikke kunne finde ud af noget selv, og det synes jeg jo ikke var det helt rigtige billede. Det er en af grundene til, at jeg har arbejdet så ihærdigt for at få det over i klubberne, fordi så hedder det, at så er det for alle, og så undgår vi noget stigma.

Den oprindelige projektleder fremhævede en lignende pædagogisk strategi i den første evalueringsrapport, hvor han pointerede, at man for at nå den primære målgruppe ikke vandt noget ved, at projektet fik ry for kun at tage de mest udsatte unge ind. Selvom projektet kommunikerer til de unge, at det er åbent for alle, er det ifølge projektlederen stadig de unge fra den primære målgruppe, som projektet bruger størstedelen af deres ressourcer på, herunder på at tilrettelægge mere håndholdte indsatser.

Ny struktur for forløb med lommepengejob

Siden overtagelsen af projektlederrollen har den nuværende projektleder arbejdet på at omstrukturere forløbet omkring lommepengejob. Projektlederen fortæller, at flere unge, som havde været i lommepengeforløb, tilsyneladende havde haft svært ved at fastholde deres fritidsjob efterfølgende. Efter at have kontaktet en række arbejdsgivere stod det klart for projektlederen, at flere unge ikke havde lært det, de skulle i deres lommepengeforløb, dvs. at lommepengejobbet ikke i tilstrækkelig grad forberedte de unge til et fritidsjob:

Der var flere steder, man havde bedømt, at de unge var et dårligt match. De havde for eksempel svært ved at møde til tiden og melde sig syge, egentlig mange af de ting, vi gerne ville have, at de havde lært, mens de var hos os. Nogle havde, og det var super, men nogle havde tilsyneladende ikke.

Projektlederen fortæller, at unge i lommepengeforløb fremover vil have faste vagter og arbejdsopgaver i en afgrænset periode. Indledningsvis vil de unge have en oplæringsmåned, hvorefter de overgår til det faste og strukturerede forløb. Derefter vil projektlederen sammen med den unge begynde at se på, hvad der skal ske fremadrettet. Projektlederen vurderer, at de hidtidige forløb må have været for lange og tilsyneladende ikke strukturerede nok. Projektlederen fortæller:

Jeg synes, det kan være lidt misvisende, hvis der står, at en ung har været i et lommepengejob hos os i en lang periode, men at jeg samtidig ved, at der er dele af den periode, hvor de ikke har arbejdet. Jeg kan godt forstå, hvorfor det var sådan, vi var jo pressede på tid, fordi vi skal være her, når de unge i lommepengejob er her, og derfor kørte vi ikke med faste arbejdstider. Men, fordi nogle tilsyneladende ikke har lært det, de skulle, har jeg valgt, at det altså må være en prioritering nu.

Projektlederen forsøger med den nye struktur i højere grad at sikre, at de unge ikke kan gennemføre forløbet uden at have lært de basale færdigheder, som kræves for at fastholde et regulært fritidsjob.

Oprindeligt er projektets fire trin udtænkt som et progressivt forløb, hvor lommepengejob som det første trin er tiltænkt at udgøre en platform for øvelse og udvikling, hvor unge i et trygt og struktureret miljø kan tilegne sig de kompetencer og den viden, det kræver for at kunne varetage et regulært fritidsjob. I denne forbindelse forekommer den mere faste struktur for lommepengejobbene at være mere i overensstemmelse med projektets forandringsteori end den forudgående praksis under de tidligere projektledere.

5.2 Status på implementeringen og opfølgning på opmærksomhedspunkter

I det følgende vil vi beskrive den aktuelle status for implementeringen og følge op på opmærksomhedspunkterne, barriererne og potentialerne herfor fra den første evalueringsrapport.

Implementeringen er fortsat udfordret af medarbejderskift

Som beskrevet i afsnit 5.1 har arbejdet med indsatsen i den seneste tid været kendetegnet ved opsamling på arbejdsopgaver og genopbygning af samarbejdsrelationer. Den oprindelige projektleder identificerede som nævnt en potentiel fare for, at projektet blev skrøbeligt, fordi for mange funktioner, ansvarsområder, samarbejdsrelationer og viden var koncentreret hos ham som person. Den potentielle fare er i en vis udstrækning blevet til virkelighed for projektet, der fortsat er i proces med at få bragt driften tilbage på sporet.

Det har endvidere påvirket samarbejdet mellem projektet og klubberne negativt, at hybridstillingen, der deles mellem projektet Jobplaneten Roskilde og klubberne, har været ubesat i en periode. Det vurderer både projektlederen og den interviewede klubpædagog. Aktuelt befinder samarbejdsrelationen med klubberne sig ikke på et niveau, som projektlederen finder tilfredsstillende. Projektlederen beskriver en følelse af at have mistet "fingerspidsfølelsen" for, hvad der foregår "på gulvet" i klubberne. Kommunikationen og koordineringen med klubberne er ifølge projektlederen på tidspunktet for dataindsamlingen ikke så tæt og velfungerende, som den før har været. At projektet i en periode har måttet undvære en medarbejder, som også var ansat i klubregi, har endvidere gjort, at deling og udveksling af oplysninger med klubberne om de unge har været en mere omstændelig proces.

Forsøg med opstart af fagligt forløb gennem klubben

Arbejdet med opstart af faglige forløb har ifølge den nuværende projektleder været en udfordring siden projektets start, eftersom skolerne er pressede på tid og ressourcer. De faglige forløb er som beskrevet i kapitel 2 for elever på

6.-9. klassetrin, som deltager i et forløb af 6-10 ugers varighed på de tekniske skoler. Formålet er dels, at eleverne får en oplevelse af at kunne producere noget og lykkes med dette, dels at elever får et bedre kendskab til de tekniske skoler, inden de skal vælge uddannelsesretning. Folkeskolerne er den primære samarbejdspartner i forhold til rekrutteringen af unge til de faglige forløb.

De to projektlederskift har ikke fået folkeskolerne til at droppe samarbejdet med indsatsen eller medført et lavere antal af samarbejdsrelationer med folkeskoler. Derimod har det dog bremset arbejdet med at forbedre de eksisterende samarbejdsrelationer, så folkeskolerne i højere grad henviser unge til fritidsjobcaféer såvel som til faglige forløb, end de gør for nuværende.

Studentermedhjælperen og projektlederen fortæller videre, at det dog i den seneste tid også har været svært for projektet at lave aftaler med de tekniske skoler, hvilket skyldes, at de tekniske skoler for øjeblikket er optagede af forberedelserne til afholdelsen af DM i Skills, som finder sted i Roskilde i foråret 2024.

Som et alternativ til forløbene på de tekniske skoler har studentermedhjælperen og projektlederen udformet et fagligt forløb, hvor unge over fire fredage skal gennemgå et forløb ved Musicon i Roskilde sammen med en pædagog fra Klub Roskilde Midt. Gennem forløbet skal de unge introduceres for forskellige håndværk og teknikker og herunder arbejde med træ og metal. Såfremt det bliver en succes, kan dette fremadrettet blive en alternativ og supplerende model for tilrettelæggelse af faglige forløb.

Stor interesse fra den yngre del af målgruppen, men fortsatte udfordringer med at nå de ældre

Projektet har fortsat en god kontakt til de yngre dele af målgruppen og særligt til de unge, som stadig går i folkeskole. Interessen for et fritidsjob blandt de unge, der går i folkeskole, synes fortsat at være stor, og i forhold til rekrutteringen er der fortsat en klar overvægt af de yngste blandt målgruppen.

Projektet har fortsat udfordringer med at nå den ældre del af målgruppen, som hverken henvender sig selv eller bliver henvist af projektets forskellige samarbejdspartnere. Tidligere har projektet samarbejdet med mentorer fra et ungecenter for udsatte og sårbare unge, som af og til henvendte sig til projektet. Dette samarbejde har dog ikke været aktivt i perioden, siden den oprindelige projektleder stoppede. Projektlederen fortæller, at de unge fra centeret er meget velkomne til at komme i klubberne og deltage i fritidsjobcaféerne, men det er der for nuværende ikke nogen af dem, der gør. Den nuværende projektleder fortæller videre, at der i øjeblikket ikke er nogle af de unge ved ungecenteret, der har adresse inden for de udsatte boligområder, hvorfor hun heller ikke må bruge projektmidler på at lave en særlig opsøgende og håndholdt indsats målrettet de unge ved ungecenteret.

I relation til projektets fire indsatstrin (lommepengejob (1), fritidsjob i offentlig virksomhed (2), vejledning og brobygning til fritidsjon/studiejob i private virksomheder (3) og praktik- og lærepladser (4)) er det således primært unge til de tre nederste trin, som projektet rekrutterer. Projektlederen fortæller, at de som oftest mister kontakten til de deltagende unge, når de har fået fritidsjob i private virksomheder. Nogle unge opsøger indsatsen igen, hvis de eksempelvis ikke kunne fastholde det fritidsjob, de fik, men som oftest er det efter dette trin, at projektet "slipper" de unge igen.

Ifølge den oprindelige projektleder, var der en klar overvægt af unge, som hoppede "ind og ud" af projektet på de første trin, hvorfor der heller ikke var en fast progression til det sidste trin. Ifølge den oprindelige projektleder var dette ikke et problem, eftersom projektet sagtens kunne siges at have ydet sit bidrag for den enkelte unge, uden at han eller hun nødvendigvis gennemgik alle fire trin. Projektlederen forestillede sig dog, at der med tiden ville være unge med et ønske om og et behov for at få hjælp fra projektet på alle fire trin.

På tidspunktet for denne midtvejsrapport fremgår det, at rekrutteringen af den ældre del af målgruppen fortsat er udfordret, og at de unge fortsat har en tendens til at "hoppe ud" fra projektet, efter at de får et fritidsjob i en privat virksomhed. Det kan derfor indvendes, at den oprindelige projektleders forestilling om, at projektet skulle få unge ind på det øverste trin gennem progression mellem trinnene, ikke synes at holde stik. Den nuværende projektleder påpeger dog, at der fortsat er mulighed for, at unge, som tidligere har fået hjælp af projektet, kan vende tilbage på et senere tidspunkt, hvis de får brug for hjælp igen, eksempelvis til at søge læreplads.

Svært at finde jobs til unge, som går i folkeskole

Det er fortsat en udfordring for projektet at finde fritidsjob til unge, som stadig går i folkeskole. Projektet samarbejder med en større butikskæde om rekruttering, men denne kæde ansætter udelukkende unge, som er fyldt 15 år, og som enten er eller snart er færdige med folkeskolen. Denne præference synes ifølge projektlederen at være gældende hos langt de fleste virksomheder i området. Ifølge projektlederen skyldes det, at virksomhederne har svært ved at se for sig, hvordan de meningsfuldt kan etablere omkostningseffektive fritidsjob for unge under 15 år jf. undervisningspligten og den gældende arbejdsmiljølovgivning. Ifølge projektlederen er mange virksomheder dog uvidende om de arbejdsopgaver, som unge under 15 år gerne må varetage, og herunder også om de mange muligheder, der er for meningsfuldt at tilrettelægge omkostningseffektive arbejdsopgaver inden for de 2 timer på hverdage, som de unge i folkeskolen må arbejde.

Jævnfør den første evalueringsrapport betyder dette, at de yngste unge derfor kan være tilknyttet projektet i lang tid, eftersom de først begynder at få

svar på deres ansøgninger, når de nærmer sig 15 år og slutningen af folkeskolen. Dette er en af grundene til, at nogle unge har været tilknyttet et lomme-
pengeforløb i lange perioder.

At projektet primært kan tilbyde lommepengeforløb, fritidsjob i daginstitutioner samt omdelerjobs til de yngste, kan ifølge projektlederen påvirke rekrutteringen, og særligt blandt de udsatte dele af målgruppen, da disse typer af job ikke opfattes som særligt attraktive.

En ændret samarbejdsrelation til daginstitutioner

Ved opstarten af projektet samarbejdede projektet med en række daginstitutioner om at tilbyde unge et fritidsjob i offentlige daginstitutioner. Samarbejdet bestod i, at projektet betalte de unges løn, mens daginstitutionerne faciliterede, at de unge havde et fritidsjob hos dem med arbejdsopgaver bestående af rengøring og oprydning. Idéen var, at daginstitutionerne over tid skulle overgå til selv at betale de unges løn, hvortil brugen af projektmidler til dette formål skulle udfases. Siden den forrige evalueringsrapport er daginstitutionerne overgået til selv at skulle betale for de unges løn. Nogle daginstitutioner ophørte med at udbyde fritidsjobs som følge af de ændrede vilkår for udbetaling af løn, mens andre daginstitutioner fortsat ansatte fritidsjobbere.

Samarbejdet med daginstitutionerne har været særligt tiltænkt de unge under 15 år, men siden august 2023 har projektet været udfordret af, at det centralt fra HR-afdelingen i Roskilde Kommune er blevet meldt ud, at kommunen fremadrettet ikke ansætter unge under 15 år i deres daginstitutioner. En af projektets få muligheder for at tilbyde jobs til unge under 15 er således ikke længere tilgængelig, om end projektlederen er ved at se ind i mulighederne for at indgå en samarbejdsaftale med kommunen, således at det igen vil være muligt at ansætte de unge under 15 år i daginstitutionerne.

Stilstand i det opsøgende arbejde med virksomhedskontakt

Siden det andet projektlederskifte i juni 2023 har der ifølge projektlederen været en stilstand i arbejdet med at udvide netværket af virksomheder og antallet af samarbejdsaftaler om etablering af fritidsjob. Dette har længe været et stort fokuspunkt for projektet, men projektlederudskiftningerne har betydet, at projektets medarbejdere siden har måttet prioritere deres tid på først og fremmest at få driften og det daglige arbejde til at hænge sammen.

Fortsatte udfordringer i samarbejdet med folkeskoler

Selvom projektet samarbejder med folkeskoler om rekruttering til faglige forløb og fritidsjob, er samarbejdet ifølge projektlederen og studentermedhjælpe-

ren ikke optimalt. Som ved den første evalueringsrapport oplever projektet udfordringer i det lavpraktiske samarbejde med skolerne, fordi skolerne er presede på tid og ressourcer.

Studertermedhjælperen beskriver en oplevelse af tidligere at have haft *”foden indenfor”* på skolerne, eftersom rekrutteringen fra skolerne til projektets faglige forløb i en periode forløb planmæssigt. Af forskellige årsager, men primært relateret til de to projektlederskift, har studentermedhjælperen derimod en oplevelse af for nuværende at *”stå udenfor igen”* med kontaktpersoner, som i nogle tilfælde ikke vender tilbage på henvendelser.

Som beskrevet i den første evalueringsrapport, anså den daværende projektleder samarbejdet med skolerne som rummende et stort potentiale. Det samme gælder den nuværende projektleder, der også betragter samarbejdet som fyldt med potentiale, både hvad angår rekruttering af elever til faglige forløb og gennem skolerne at kunne opnå kontakt til de dele af målgruppen, som hverken henvender sig selv eller frekventerer ungdomsklubberne.

5.3 Det fremadrettede arbejde med projektet: opmærksomhedspunkter og handlemuligheder

I det følgende afsnit vil vi beskrive de interviewedes perspektiver på det fremadrettede arbejde med projektet. Herunder vil vi fremføre de opmærksomhedspunkter, barrierer og handlemuligheder herfor, som vi har analyseret os frem til på baggrund af de interviewedes perspektiver samt vores samlede viden om projektet.

At oplære nye medarbejdere og stabilisere driften af projektet

Først og fremmest så projektlederen frem til, at hybridstillingen igen bliver besat (hvilket den er blevet, efter at vi gennemførte dataindsamlingen). Med hybridstillingen besat tilføres ekstra arbejdskapacitet til projektet, hvilket vil aflaste projektlederen. Projektlederen fortæller:

Der har været rigtig meget brandslukning. Og samtidig med det har jeg jo også manglet min gamle stilling, så jeg har faktisk kørt lidt den stilling [hybridstillingen] også, og jeg laver stadig nogle af tingene for klubberne. Det bliver jeg nødt til at gøre, fordi det går ud over Jobplaneten, hvis jeg ikke gør det. Jeg tror og håber på, at den nye medarbejder i hybridstillingen vil kunne hjælpe i forhold til mange af de udfordringer, vi har lige nu, og særligt med at give en tættere forbindelse til klubberne.

Det primære fokus for projektlederen i den kommende tid er at få oplært den nye medarbejder i hybridstillingen og den nye studentermedhjælper, så de hurtigst muligt kan overtage arbejdsopgaver og ansvarsområder og sammen stabilisere driften af projektet.

At fortsætte forankring af fritidsjobcaféerne i klubberne

Et andet fokuspunkt for projektlederen er at arbejde videre med fuldt ud at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne. For nuværende arbejder projektlederen på at udvide antallet af timer, som de pågældende pædagoger bruger på at afholde fritidsjobcaféerne i de enkelte klubber, for at udvide projektets kapacitet til at hjælpe de mange interesserede unge.

En væsentlig pointe i relation til forankringen i klubberne er, at fritidsjobcaféerne vedbliver at være en prioriteret del af det samlede klubarbejde. For nuværende har pædagogerne ledelsesmæssig opbakning til at prioritere fritidsjobcaféerne i relation til det øvrige arbejde i klubben; også i en periode, hvor klubområdet i Roskilde Kommune i disse år undergår store besparelser.

Fremadrettet skal arbejdet med fritidsjobcaféerne og samarbejdet med klubben i høj grad varetages af hybridmedarbejderen, der via sin delte stilling mellem projektet og klubben skal bidrage til, at kommunikationen og koordineringen med klubberne bliver tættere. Den nye studentermedhjælper skal endvidere hjælpe til ved fritidsjobcaféerne i klubberne, og med ankomsten af begge nye medarbejdere vil projektet ifølge projektlederen igen få et nært indblik i klubbernes arbejde med fritidsjobcaféerne. Ifølge projektlederen vil samarbejdsrelationen til klubberne gradvist forbedres, i takt med at medarbejdernes personlige kendskab til klubmedarbejderne øges.

At opbygge et tættere samarbejde med folkeskoler om rekruttering og faglige forløb

Projektlederen vurderer, at der fortsat er et stort potentiale i samarbejdet med folkeskolerne omkring rekruttering af unge til fritidsjob og faglige forløb. Projektlederen vil derfor i den kommende tid fokusere på at forbedre samarbejdsrelationerne med skolerne. Ifølge projektlederen og studentermedhjælperen rummer samarbejdet med skolerne et potentiale for, at projektet kan opnå kontakt til unge, som hverken henvender sig selv eller frekventerer klubberne og på den anden side heller ikke er i kontakt med kommunen. Blandt denne gruppe af unge findes eksempelvis nogle af de udsatte unge, som projektet ønsker at komme i kontakt med. Projektlederen påpeger dog, at nogle af de udsatte unge fra projektets målgruppe dog kan have meget fravær fra skolen, og skolerne kan derfor være tilbageholdende overfor at fritage dem fra undervisningen for at lade dem deltage i et fagligt forløb i skoletiden.

Studertermedhjælperen fremhæver dog, at der er en grænse for, hvor meget rekrutteringen til de faglige forløb kan øges, eftersom rekrutteringen betinges af et grundlæggende forhold, der kommer sig af, at forløbene foregår i skoletiden. Ved hver henvisning skal den unges lærer således opveje, hvorvidt de unges udbytte af et fagligt forløb kan tænkes at gavne dem mere, end de taber ved at gå glip af undervisningen de pågældende dage. Ved særligt skoletrætte unge, som i forvejen ligger på grænsen i forhold til at kunne bestå et eller flere fag, kan læreren eksempelvis bekymre sig om, hvorvidt den tabte undervisning potentielt kan blive en udslagsgivende faktor, samt om, hvorvidt det er forsvarligt at tillade den unge at være fraværende.

At afsøge muligheder for samarbejde med 10. klassecenter om rekruttering

Den oprindelige projektleder arbejdede på at etablere et samarbejde med et 10. klassecenter omkring rekruttering af unge fra den lidt ældre del af målgruppen. Dette arbejde materialiserede sig dog aldrig i noget konkret. Idéen gled ifølge den nuværende projektleder i baggrunden, da den oprindelige projektleder stoppede i marts 2023, men projektlederen har det som et fremadrettet opmærksomhedspunkt at afsøge denne mulighed igen.

At genoptage det opsøgende arbejde hos virksomheder om etablering af fritidsjob

For projektlederen er det en vigtig udviklingsopgave at genoptage det systematiske arbejde med at udvide antallet af samarbejdsrelationer med virksomheder. Projektlederen vil arbejde med at kontakte enkeltvirksomheder, virksomhedskæder såvel som at tappe ind i etablerede virksomhedsnetværk, med særligt fokus på etablering af fritidsjobs til unge under 15 år, som stadig går i folkeskole. Projektlederen forestiller sig eksempelvis at arbejde for at indgå samarbejde med kommunale plejehjem om etablering af fritidsjobs efter inspiration fra andre projekter, som har gjort dette (se fx Christensen et al., 2023).

At indgå aftaler med samarbejdspartnere på et højere, koordinerende niveau

Generelt ser projektlederen et potentiale for, at projektets samarbejder kan blive mere vidtrækkende såvel som mindre person- og relationsbårne, hvis de bliver indgået på et højere koordinerende niveau end hidtil. Denne overvejelse gælder samarbejdet med både kommunale og private samarbejdspartnere.

Projektets virksomhedssamarbejde med en butikskæde er et godt eksempel på en vidtrækkende samarbejdsrelation, hvor projektets kontaktperson qua sin koordinerende position hos kæden har mulighed for at ansætte mange unge til forskellige opgaver i forskellige butikker, og herunder matche de unge med relevante stillinger baseret på deres interesser og kompetencer. Fremfor

at kontakte enkeltvis butikker med henblik på samarbejdsaftaler, og eksempelvis være afhængig af den personlige relation til den enkelte butikschef, muliggør samarbejdet på dette niveau, at projektet lettere kan hjælpe et større antal unge med at finde et fritidsjob, og at projektet har et bredere udbud af fritidsjobs at kunne tilbyde.

Fremadrettet vil projektlederen tilstræbe at etablere samarbejder på et lignende niveau, og eksempelvis forsøge at kontakte en kommunal chef for plejehjemsområdet, fremfor som hidtil at kontakte kommunens plejehjem enkeltvis.

Ud over potentielt at kunne opnå mere vidtrækkende og mindre personbårne samarbejdsrelationer, hænger overvejelsen om at indgå samarbejder på et højere koordinerende niveau også sammen med karakteren af de barrierer, som projektet møder. Nogle af barriererne for projektets gennemslagskraft er af strukturel karakter, eksempelvis i form af interne kommunale beslutninger om ansættelsesstop af unge under 15 år, hvorfor det kan indvendes, at det kan være nødvendigt at indlede en dialog med kontaktpersoner på et højere koordinerende og strukturelt niveau i kommunen for at afsøge mulighederne for at genoptage ansættelser af unge under 15 år på kommunale arbejdspladser.

At reklamere for projektet til unge såvel som til arbejdsgivere gennem formidling af "den gode historie" i avis og på sociale medier

Både projektlederen og studentermedhjælperen vurderer, at det er et virksomt middel til at underbygge arbejdet med at indgå flere samarbejdsaftaler med virksomheder at få formidlet "de gode historier" gennem konventionelle medier såvel som sociale medier i lokalområdet. De vurderer begge, at mange virksomheder tilsyneladende foretrækker at ansætte unge på 15 år eller derover som følge af, at de har svært ved at se, hvordan man hensigtsmæssigt kan tilrettelægge omkostningseffektive arbejdsopgaver for unge under 15 år. Ved gennem medier at formidle konkrete 13-14-åriges oplevelser med et fritidsjob, såvel som de konkrete virksomheders motivation for at ansætte de 13-14-årige, vurderer projektlederen og studentermedhjælperen, at flere virksomheder potentielt kan få inspiration til og interesse i at gøre det samme.

At nå flere unge i udsatte positioner samt den ældre del af målgruppen

I den første evalueringsrapport fremgik den oprindelige projektleders overvejelser om, hvorvidt projektet opnåede at rekruttere unge i udsatte positioner i tilstrækkeligt omfang. Projektets strategi har siden opstarten været at skabe et sted, som er åbent for alle, og et sted, hvor den primære målgruppe (unge i udsatte positioner) har lyst til at komme. Den pædagogiske strategi om at holde projektet åbent for alle unge, for derved at undgå at skabe stigma, fordrer dog samtidig en løbende opmærksomhed på, hvorvidt projektet også når den primære del af målgruppen i tilstrækkelig grad.

Projektlederen og studentermedhjælperen vurderer begge, at indsatsen bestemt når et bredt udsnit af unge, og herunder også unge fra den primære del af målgruppen. Selvom de ikke er i tvivl om, at projektet er i kontakt med den primære målgruppe, kan samarbejdet med skolerne, og det potentielle samarbejde med 10. klassecentrene, siges at rumme et potentiale for at øge kontaktheden med de unge, som hverken henvender sig selv eller frekventerer klubberne.

Et løbende opmærksomhedspunkt for projektlederen er endvidere at overveje, hvordan projektet i højere grad kan opnå kontakt til den ældre del af målgruppen, som for nuværende hverken henvender sig selv og i sjælden grad bliver henvist af samarbejdspartnere, eksempelvis fra ungecenteret. Med hensyn til det sidste indsatsstrin i projektet, der omhandler hjælp til praktik- og lærepladser, oplever projektlederen også, at der generelt har været meget lav efterspørgsel på denne type hjælp gennem hele projektperioden. Projektlederen fortæller, at der tilsyneladende er hjælp at hente for de unge på erhvervsskolerne til netop dette. Hun fremhæver dog samtidig, at de tekniske skoler selv har pointeret, at projektet med fordel kunne være supplerende aktør, der fremadrettet agerede mellemlid mellem erhvervsskolerne og deres samarbejdspartnere. Fremadrettet vil projektlederen afsøge denne mulighed for et udvidet samarbejde med de tekniske skoler.

At overveje den videre forankring af projektets øvrige dele

Et væsentligt opmærksomhedspunkt fra den første evalueringsrapport omhandlede overvejelser om forankringen af projektet efter den boligsociale helhedsplans ophør i 2024. Projektlederen fortæller, at den boligsociale helhedsplan for nuværende ser ud til at blive forlænget, hvorfor den umiddelbare deadline for forankring ser ud til at være rykket.

Projektlederen arbejder for nuværende med at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne, men derudover er det fortsat uafklaret, hvor og hvordan projektets øvrige dele skal forankres på sigt. Som udgangspunkt vurderer projektlederen, at der ud over fritidsjobcaféer også kan være mulighed for, at den nye type af faglige forløb i samarbejde med Klub Roskilde Midt kan forankres i klubberne. Derimod forholder projektlederen sig skeptisk til en forankring af lommepengejob og de øvrige faglige forløb i klubberne, eftersom det ville være en stor ressourcemæssig udfordring for klubberne. Samtidig fremhæver projektlederen, at hjælpen til praktik- og lærepladser heller ikke kan forankres hensigtsmæssigt i klubberne, da sidstnævnte er et tilbud for de 13-17-årige. Projektlederen vurderer, at en forudsætning for at kunne forankre indsatserne omkring lommepengejob, faglige forløb og hjælp til praktik- og lærepladser er at ansætte en administrativ medarbejder kommunalt, hvis primære opgaver består i at koordinere og facilitere indsatserne.

Trods den rykkede deadline er der ifølge projektlederen fortsat en vigtig opgave for projektmedarbejderne såvel som projektets arbejds- og styregruppe i at drøfte og afsøge mulige løsninger på forankringen af projektet.

Projektmedarbejdere ser potentiale for at opnå stor gennemslagskraft

Trods de udfordringer og opmærksomhedspunkter, som fremgik af den første evalueringsrapport, vurderede den nuværende projektleder dengang, at indsatsen havde en god gennemslagskraft og endvidere havde potentiale for mere. Ifølge den nuværende projektleder og studentermedhjælperen har projektet siden opstarten haft en god gennemslagskraft i de perioder, hvor aftalerne med samarbejdspartnerne har været på plads, og hvor det indbyrdes, personlige kendskab i samarbejdsrelationerne har været godt. Studentermedhjælperen fortæller eksempelvis om de faglige forløb:

De perioder, hvor det er gået godt, hvor det hele har været stabilt, og samarbejdsrelationer og aftaler har været på plads, der synes jeg, at gennemslagskraften har været rigtig god. Så har vi haft to håndholdte faglige forløb om året og unge mennesker, der har været glade for, at de blev introduceret for erhvervsuddannelserne. Og vi kunne se, at vi ramte målgruppen af unge. Men lige nu er det svært at give et billede på, fordi det hele er så nyt.

Både projektlederen og studentermedhjælperen vurderer dog samtidig, at gennemslagskraften har været betydeligt hæmmet lige siden det første projekterskift i marts 2023. De vurderer begge, at projektet fortsat har potentiale til mere fremadrettet, om end dette forudsætter kontinuitet på medarbejderfronten, genetablering af tidligere samarbejdsrelationer samt etablering af nye.

Spørgsmålet om projektets potentielt større gennemslagskraft fremadrettet betinges dog af, at projektet i det daglige arbejder møder nogle barrierer af strukturel karakter. Det kan retfærdigvis diskuteres, hvorvidt indsatsen rimeligvis kan forventes at kunne overkomme dem på egen hånd. Projektet påvirkes eksempelvis af interne kommunale beslutninger om ikke at ville ansætte unge under 15 år, og ifølge projektlederen af en bred tendens blandt virksomheder til at anskue arbejdsmiljølovgivningen som en barriere for etablering af fritidsjob. Projektet opererer i et implementeringsmiljø, hvor en lang række forhold uden for projektets umiddelbare indflydelse har stor betydning for både den nuværende og potentielle gennemslagskraft fremadrettet.

Et behov for fremadrettet at prioritere mellem fokusområder

Dette kapitel har identificeret en række opmærksomhedspunkter og udviklingsopgaver for det fremadrettede arbejde med projektet. Ved tidspunktet for denne midtvejsevaluering er der et år tilbage af projektperioden, og med tanke

på den resterende tid, projektets tilgængelige ressourcer og omfanget af udviklingsopgaver, står det klart, at der kan opstå et behov for løbende at prioritere mellem, hvilke fokusområder projektet bør arbejde med.

Projektet befinder sig aktuelt i en fase, hvor en ny hybridmedarbejder og en studentermedhjælper skal læres op, og hvor driften skal bringes tilbage på det niveau, den var på før de to projektlederskift. Fremadrettet har projektet endvidere en række vigtige udviklingsopgaver foran sig i form af at etablere flere fritidsjobs til unge under 15 år, rekruttere flere unge fra den ældre del af målgruppen, forbedre samarbejdsrelationerne med folkeskolerne og etablere kontakt til flere virksomheder, som kan ansætte fritidsjobbere. Derudover er der et år tilbage til, at projektets aktiviteter skal være forankret, hvilket i sig selv er en tids- og ressourcekrævende opgave.

Omend udviklingsopgaverne forekommer at være relevante og vigtige for at kunne opnå den tiltænkte gennemslagskraft, er det ikke desto mindre vigtigt at fremhæve, at det ikke kan forventes, at projektet inden for de eksisterende tids- og ressourcemæssige rammer kan nå at løse dem alle. Nogle af de udfordringer, projektet møder, og som udviklingsopgaverne omhandler, er endvidere af bredere og strukturel karakter, og det kan derfor rimeligvis ikke forventes, at projektet alene kan nå at overkomme dem inden projektperiodens ophør. Vidensopsamlinger og evalueringer af andre fritidsjobprojekter beretter eksempelvis om lignende udfordringer, og herunder om, hvor tids- og ressourcekrævende det kan være for et projekt at overkomme dem. Det er derfor vigtigt at fremhæve, at der i den resterende projektperiode kan opstå et behov for løbende at prioritere mellem fokusområderne og eventuelt helt at droppe nogle udviklingsområder til fordel for en opprioritering af andre.

Fritidsjob til unge under 15 år

Det er eksempelvis velbeskrevet i vidensopsamlinger og evalueringer, at udbuddet af ordinære fritidsjob til unge under 15 år er lavt (Frederiksen & Larsen, 2011). Virksomheder kan eksempelvis opleve, at undervisningspligtens bestemmelser om arbejdstiden for unge, som modtager undervisning (Retsinformation, 2021), og arbejdsmiljølovgivningens bestemmelser for, hvilke arbejdsopgaver unge i forskellige aldre må varetage, kan svære at gennemskue såvel som honorere på en omkostningseffektiv måde (LG Insight, 2021). Lommepengejob målrettes ofte de 13-14-årige unge, og én af grundene til dette er netop, at fritidsjob på det ordinære arbejdsmarked ofte er målrettet unge over 15 år (Frederiksen & Larsen, 2011; LG Insight, 2021; LG Insight, 2022; Nielsen et al., 2015).

Udfordringen med at finde ordinære fritidsjob til unge under 15 år er en udfordring af en bredere og mere strukturel karakter, som fritidsjobprojekter på tværs af hele landet møder. Med tanke på, at Roskilde Kommune for nuvæ-

rende også er stoppet med at ansætte unge under 15 år, forekommer det derfor svært at se, hvordan projektet for alvor skal kunne overkomme denne udfordring inden for projektets rammer af tid og ressourcer. Såfremt der ikke sker fremgang på dette område i den kommende tid, kan det være relevant for projektet at overveje, hvorvidt de for de unge under 15 år i stedet bør fokusere på aktiviteterne omkring lommepengejob.

At opbygge eller tappe ind i virksomhedsnetværk

Det er ligeledes velbeskrevet, at arbejdet med at opbygge og vedligeholde et virksomhedsnetværk kan være en særdeles tids- og ressourcekrævende opgave (Christensen et al., 2022c; DISCUS, 2019; Frederiksen & Larsen, 2011; Holck & Tiedemann, 2012; Nielsen & Mygind, 2015; Rambøll, 2020). Arbejdet med virksomhedskontakt, og herunder at etablere og vedligeholde kontakten til virksomheder, er dog en særdeles vigtig opgave for fritidsjobprojekter, da det kan udgøre fundamentet for det videre arbejde med projektet (Frederiksen & Larsen, 2011; Hohlmann & Beikjær, 2018; Rambøll, 2020) og bidrage til, at unge hurtigst muligt kan finde et relevant fritidsjob. Det virksomhedsopsøgende arbejde forekommer at være afgørende for det fremadrettede arbejde med projektet, om end det er vigtigt også at fremhæve, at et sådant arbejde er tids- og ressourcekrævende, og muligvis på en måde, der går ud over, hvad projektet for nuværende har til rådighed.

Samarbejde med folkeskoler

At opbygge et samarbejde med folkeskoler er et velkendt ønske og opdrag for fritidsjobindsatser (Frederiksen & Larsen, 2011; Rambøll, 2020), og projektet har gode grunde til at investere både tid- og ressourcer i at opbygge et godt samarbejde med folkeskolerne omkring rekruttering. Fritidsjobindsatser kan dog opleve, at folkeskoler på baggrund af tidspres og ressourcemangel kan være svære at opbygge tætte samarbejdsrelationer med samt at få til at henvise unge (se fx Christensen et al., 2023). Det er derfor ikke givet, at projektet inden for det næste år kan lykkes med at opbygge tættere samarbejdsrelationer med skolerne eller få dem til at henvise signifikant flere unge. Det kan derfor være relevant for indsatsen løbende at overveje mængden af tid og ressourcer, der bruges på denne opgave.

Rekruttering til indsatsens to øverste trin

Sluttelig er det vigtigt at påpege, at projektet indtil videre ikke er lykkedes med at rekruttere unge fra den ældre del af målgruppen til projektets to øverste trin. Den nuværende projektleder vurderer, at der stadig er mulighed for, at unge, som tidligere har deltaget i projektet, vender tilbage til projektets øverste trin med et ønske om hjælp til at finde praktik- og lærepladser. Men med tanke på den hidtidige rekruttering er det dog værd for projektet at overveje, hvorvidt der er et behov for den hjælp, projektet tilbyder, og i så fald

hvordan projektet i højere grad kommer i kontakt med de unge, der har behov for den. Med tanke på den resterende projekttid kan det herunder være relevant for projektet at overveje, hvorvidt tiden og ressourcerne, der bruges på dette arbejde, var bedre tjent på øvrige udviklingsopgaver.

> Dokumentation

6 Data og metode

6.1 Fremgangsmåde

Midtvejsevalueringen skal både afdække tendenser i, hvordan fritidsjobprojektet bidrager til de unges livschancer (virkningsevaluering) samt afdække, hvordan projektet er implementeret (implementeringsevaluering). Fremgangsmåden, som vi anvender i midtvejsevalueringen, er beskrevet i afsnit 6.1.1 og 6.1.2.

6.1.1 Virkningsanalysen

Virkningsevalueringen er i denne rapport baseret på kvantitative data fra Jobplaneten Roskilde, Roskilde Kommune, Danmarks Statistik og en survey indsamlet blandt unge, som har deltaget i fritidsjobprojektet (Livsmestrings-survey). Vi anvender disse forskellige datakilder til beskrivende analyser af, hvor mange unge der deltager i de forskellige trin i trappemodellen, hvordan de unge er rekrutteret til projektet, hvad der karakteriser deltagerne (er det den ønskede målgruppe, som deltager i fritidsjobprojektet), og hvilke tendenser er der i forhold til, at de ønskede forandringer kan opnås med projektet. Datakilderne er nærmere beskrevet i afsnit 6.2.

Målgruppen for Jobplaneten Roskilde er primært unge fra de udsatte boligområder, og dermed er der formentlig en del overlap mellem deltagerne i projektet og deltagere i øvrige boligsociale aktiviteter, som finansieres af Landsbyggefonden, og som foregår i regi af en boligsocial helhedsplan, og deltagerne i get2sport-projektet. Sidstnævnte er et projekt, der hjælper børn og unge fra udsatte boligområder til at blive en del af de eksisterende idrætsforeninger. Undervejs i rapporten sammenligner vi derfor deltagerne i Jobplaneten Roskilde med unge, der deltager i boligsociale aktiviteter i udsatte boligområder (Christensen et al., 2022b) og i en række boligsociale fritidsjobindsatser (Christensen et al., 2018b; Christensen et al., 2022c) samt med unge, der enten er medlemmer af en get2sport-idrætsforening eller er elever på skoler i de udsatte boligområder, hvor der bor get2sport-medlemmer (Christensen & Christensen, 2022). Vi forventer, at målgruppen for Jobplaneten Roskilde vil ligne unge beskrevet i disse rapporter i forhold til eventuelle udfordringer med skole, uddannelse, selvværd og livstilfredshed. Når vi sammenligner deltagerne i Jobplaneten Roskilde med sammenligningsgrupperne, er det for at få et indblik i, om deltagerne i fritidsjobprojektet er mere eller mindre sårbare sammenlignet med øvrige sammenlignelige unge.

Vi har generelt ikke stort datagrundlag. Det gælder ikke mindst survey-dataene. De forskellige svarfordelinger og gennemsnit er derfor ikke så robuste, over for få deltagere, der svarer noget andet. Derfor er det vigtigt at være påpasselig med at tolke på små forskelle. Endvidere kan der være små skævheder i forhold til, hvilke deltagere i fritidsjobprojektet, som har besvaret spørgeskemaet. Som beskrevet i Bilag 1 er der tilsyneladende en overvægt af piger blandt deltagerne, som har besvaret spørgeskemaet. Der er endvidere tegn på, at de deltagere, der har besvaret spørgeskemaet, kommer fra lidt mere ressourcestærke familier end gennemsnittet af deltagere (se Bilag 1). Dataene kan, givet disse forbehold, alligevel give anledning til at se konturerne af tendenser, som kan være vigtige for projektet at arbejde med og ud fra fremadrettet.

6.1.2 Implementeringsanalysen

En del af evalueringen af projektet består i at afdække, hvordan projektet er implementeret i praksis. Evalueringen af implementeringen af projektet skal bidrage med viden om betingelserne for implementeringen af projektet og med viden om, hvad der virker fremmende og hæmmende for projektets gennemslagskraft. I implementeringsanalysen afdækker vi, om aktørerne i projektet gør det, de siger, de vil gøre, og afdækker, hvordan implementeringsvilkårene understøtter projektets gennemslagskraft. Formålet med implementeringsanalysen er undervejs i projektet at indsamle viden, der kan anvendes til at foretage løbende tilpasninger og justeringer af organiseringen og implementeringen af projektet. Overordnet har implementeringsanalysen fokus på at undersøge dels de fire trin i forhold til rekruttering og fastholdelse af målgruppen, dels organiseringen, samarbejdet og matchingen mellem målgruppe, indsats og virksomheder. Evalueringsspørgsmålene vil hovedsageligt være spørgsmål til organisering og proces, og implementeringsanalysen vil tage udgangspunkt i (Fixsen et al., 2005) model for implementering, herunder de fire dimensioner ledelse, organisering, kontekst og mennesker.

Designet og fremgangsmåden for implementeringsanalysen til denne midtvejsrapport, og herunder hvad det for nuværende er meningsfuldt at analysere og evaluere på, er dog betinget af den aktuelle status for implementeringen. Siden den forrige evalueringsrapport har der været to udskiftninger på projektlederniveau, og den nuværende projektleder beskriver, at projektet for nuværende er kendetegnet ved genopbygning, opsamling på arbejdsopgaver og genetablering af samarbejdsrelationer.

Udvalget af etablerede samarbejdspartnere med relevans for interview om projektets implementering til denne rapport synes at have været relativt begrænset. Som følge af den aktuelle status for implementeringen, baserer implementeringsanalysen sig på fire interview, hhv. med projektlederen, studen-

termedhjælperen, en klubpædagog og en samarbejdspartner fra en butikskæde. Den aktuelle status for implementeringen er den primære årsag til det relativt lille antal interviewpersoner til denne rapport og heraf for det begrænsede datagrundlag og omfang for analysen. Implementeringsanalysen tager primært udgangspunkt i den nuværende projektleders og den erfarne studentermehjælperes oplevelser med forløbet siden den forrige evalueringsrapport og i deres perspektiver på det nuværende og fremadrettede arbejde med projektet. Eftersom klubberne er en væsentlig samarbejdspartner for projektet, har vi valgt at interviewe en pædagog, med hvem projektlederen fortsat har en etableret og velfungerende samarbejdsrelation. Endvidere har vi valgt at interviewe en medarbejder fra en samarbejdende virksomhedskæde, eftersom dette er en af de få arbejdsgivere, projektet har et etableret og velfungerende samarbejde med. Interviewene blev gennemført slut oktober og start november 2023.

Interviewene er foretaget som semi-strukturerede interviews (Brinkmann & Tanggaard, 2010; Kvale & Brinkmann, 2008; O'Reilly, 2005) med mulighed for, at interviewpersonerne selv har kunnet inddrage erfaringer og perspektiver, de måtte finde relevante for undersøgelsen. Interviewene er analyseret med udgangspunkt i (Fixsen et al., 2005) model for implementering og de fire dimensioner ledelse, organisering, kontekst og mennesker. Emnerne for de kvalitative interviews er nærmere beskrevet i afsnit 6.2.

6.2 Data

En oversigt over de forskellige typer af data, der er anvendt til rapportens analyser, fremgår af Boks 6.1. Dataene er nærmere beskrevet i de efterfølgende afsnit.

Boks 6.1 Projektets datagrundlag

- Projektets registrering af deltagerne
- Survey-data indsamlet blandt deltagerne
- Kommunale data om deltagernes skolegang
- Registerdata fra Danmarks Statistik om deltagernes baggrund og beskæftigelse
- Kvalitative interviews om projektets implementering.

6.2.1 Projektets registrering af deltagere

Det er projektets medarbejdere, der står for registrering af deltagerne i projektet. I denne rapport anvender vi oplysninger for unge, som er påbegyndt et forløb i perioden januar 2021 til juni 2023. I denne periode er der registreret 363 forløb for i alt 187 unge.

For de fleste af deltagerne i projektet har projektmedarbejderne registreret CPR-nummeret til videregivelse til VIVE, hvilket gør det muligt at analysere på registeroplysninger fra Roskilde Kommune og Danmarks Statistik for disse deltagere. Vi har registeroplysninger fra Roskilde Kommune for 164 deltagere, registeroplysninger fra Danmarks Statistik om beskæftigelsesgrad for 164 deltagere og registeroplysninger fra Danmarks Statistik om deltagernes baggrund for 155 deltagere.

Ud over at registrere deltagerne, når de starter på et forløb, var det også planen, at projektets medarbejdere skulle registrere, hvordan den unge er kommet ind i projektet (fx om deltageren selv har henvendt sig, eller om de er blevet henvist) og den unges motivation for at deltage i projektet. Dette er dog kun registreret for en del af de unge (71-86 ud af 187 – det præcise antal varierer for, hvad der skulle registreres).

6.2.2 Kommunale data om deltagernes skolegang

De kommunale data er for det første forløbsdata, der består af data om uddannelsesforløb for årene 2020-2023 for deltagere i projektet. Disse oplysninger stammer fra to datasæt. Dels et datasæt, som indeholder oplysninger om

alle de grundskoleelever, som Roskilde Kommune har en administrativ relation til. Dels et dataset, som indeholder oplysninger om de unge, som Ungeguiden i Roskilde skal have overblik over.

For det andet indeholder de kommunale data oplysninger om folkeskolekarakterer for deltagere, der har afsluttet 9. klasse, og skolefraværdsdata for skoleårene 2020/2021, 2021/2022 og 2022/2023 for deltagere, der var elev i folkeskolen i den pågældende skoleår. Der er ikke fraværdsdata for elever i private grundskoler.

6.2.3 Registerdata fra Danmarks Statistik om deltagerne

Fra Danmarks Statistiks register anvender vi følgende oplysninger om deltagerne:

- a. Køn, alder, herkomst, familietype
- b. Forældrenes uddannelse og beskæftigelse
- c. Disponibel familieindkomst (ækvivaleret)
- d. Deltagernes månedlige beskæftigelsesgrad.

Oplysningerne som nævnt under punkt a-c anvender vi til at karakterisere deltagerne i projektet: dels karakteristika ved de unge selv som køn, alder og herkomst, dels karakteristika ved deres forældre og familie. Vi anvender oplysninger for året 2020 til at karakterisere deltagerne. En undtagelse er dog alder, som vi opgør ved indsatsstart. For de deltagere, som vi har registeroplysninger for, er året for indsatsstart 2020 for 4 pct., 2021 for 27 pct., 2022 for 57 pct. og 2023 for 12 pct.

Oplysninger om deltagerne beskæftigelse anvender vi til at beskrive deltagerne beskæftigelse før og efter start i projektet. Vi har oplysninger om den månedlige beskæftigelsesgrad til og med august 2023.

I det efterfølgende har vi kort beskrevet nogle af de kategoriseringer/definitioner, vi anvender i registeranalyserne.

6.2.3.1 Herkomst

Vi deler befolkningen op efter herkomst og oprindelsesland, hvor herkomst beskriver, om personen er indvandrer, er efterkommer eller har dansk oprindelse.¹² Vi deler deltagerne op i tre grupper:

¹² For en definition af indvandrere og efterkommere i registrene, se (Danmarks Statistik, 2022).

- Personer med dansk oprindelse
- Personer, der er indvandrere eller efterkommer og har oprindelse i et ikke-MENAPT-land
- Personer, der er indvandrere eller efterkommer og har oprindelse i et MENAPT-land.

MENAPT-lande omfatter Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet.

Udsat boligområde

Vi definerer her et udsat boligområde som bestående af de boliger og afdelinger, som var en del af helhedsplanen i Roskilde, som var finansieret af 2015-2018-midlerne.

Anvendt familiebegreb

I opgørelserne af deltagernes familietype og forælderkarakteristika anvender vi Danmarks Statistiks E-familie-begreb (Danmarks Statistik, 2012a). Ifølge definitionen af en E-familie består en familie af en eller flere personer, der bor på den samme adresse og har visse indbyrdes relationer. En familie kan bestå af en enlig eller af et par¹³ med eller uden hjemmeboende børn under 25 år. En parfamilie kan enten bestå af to voksne, som er et par, *eller* af to voksne, som er et par og hjemmeboende børn. Anvendelsen af E-familiebegrebet indebærer fx, at to personer, der er gift, kun er en del af den samme familie, hvis de bor på samme adresse, mens de er en del af to forskellige familier, hvis de bor på hver sin adresse. Også kun de børn, der bor på samme adresse som forælderen, er en del af forælderen's familie. For et barn, som fx bor sammen med sin biologiske mor og morens ægtefælle, som ikke er barnets biologiske far, vil både moren og morens ægtefælle blive opfattet som forældre til barnet. Det vil sige, at når vi baserer analyserne på E-familiebegrebet og inddrager forældrenes socioøkonomiske karakteristika, er det ikke nødvendigvis de biologiske forældres karakteristika, vi anvender, men "sambo-forældrenes" karakteristika.

Forældrenes uddannelse og beskæftigelsessituation

Vi anvender oplysninger om forældrenes beskæftigelse målt i året og oplysninger om fuldført uddannelse og igangværende uddannelse målt omkring 1.

¹³ Et par kan være gift, samlevende eller samboende.

oktober i året. Bemærk, at der er manglende uddannelsesoplysninger for nogle af forældrene. Det hænger sammen med, at der ikke er oplysninger om medbragt uddannelse for alle indvandrere.

En person er defineret som værende i restgruppen, hvis den pågældende har grundskole eller ukendt uddannelse som højeste fuldførte, og hverken er i beskæftigelse eller studerende.

Relativ fattigdom

Oplysninger om Indkomst anvender vi til at beregne, om deltagerens familie kan betegnes som relativt fattig. Vi anvender her OECD's fattigdomsmål, hvor en person anses for at være fattig, hvis den pågældende har en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianen. Beregningen af fattigdomsraten er nærmere beskrevet i Boks 6.2.

6.2.3.2 Deltagernes månedlig beskæftigelsesgrad

Beskæftigelsesgrad er en kontinuert variabel, der har værdien 0, hvis personen ingen løntimer har haft den pågældende måned, og 1, hvis personen har haft et antal løntimer, der svarer til fuldtidsarbejde gennem hele måneden.

Boks 6.2 Definition af relativ fattigdom

En person anses for at være fattig, hvis den pågældende har en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianen.

Medianindkomst. Medianen er det indkomstniveau, der deler befolkningen i to lige store grupper. Der er altså lige mange, der ligger over som under medianen.

Ækvivaleret disponibel indkomst. Den disponible indkomst udregnes som indkomst efter skat og ækvivaleres for at tage højde for størrelsen af familien. Det vil sige, at der tages udgangspunkt i hele familiens indkomst. Vi anvender her OECD's modificerede skala til beregning af ækvivaleret indkomst. Det indebærer, at den første voksne har vægten 1, den anden voksne og børn over 14 år har vægten 0,5, og børn til og med 14 år har vægten 0,3 (Danmarks Statistik, 2012b). Dette betyder, at hvert medlem i familien får den samme ækvivalerede indkomst, der afhænger af familiens samlede indkomst og familiens sammensætning. Idéen bag at anvende ækvivaleret indkomst er, at jo større familien er, jo flere er der til at deles

om familiens boligudgifter og varige forbrugsgoder, og det er muligt at købe meget mad ind ad gangen, hvilket er billigere end småindkøb.

Anvendt familiebegreb. Til at afgrænse en familie anvender vi Danmarks Statistiks E-familiebegreb. Det indebærer, at barnets familie består af 1-2 voksne og eventuelt søskende på samme adresse.

6.2.4 Survey-data indsamlet blandt deltagerne

Som en del af datagrundlaget har vi endvidere foretaget en survey-undersøgelse blandt deltagerne. Surveyen er gennemført elektronisk ved, at fritidsjob-konsulenten har videregivet et link til surveyen til den unge i forbindelse med den unges opstart i indsatsen. Surveyen er tænkt som én, der gennemføres blandt de samme unge ad to omgange (ved opstart og efter at de har været i projektet et stykke tid) for derigennem at identificere en udvikling over tid i deltagernes livstilfredshed.

Det spørgeskema (skema 1), som de unge er blevet bedt om at besvare ved opstart i indsatsen, har følgende temaer:

- Skolegang og uddannelse
- Deltagelse i indsatsen fra Jobplaneten, herunder forventninger til deltagelse i indsatsen
- Venner, fritidsliv og fællesskab
- Livstilfredshed.

Det spørgeskema (skema 2), som de unge er blevet bedt om at besvare, efter at de har været i projektet et stykke tid, har følgende temaer:

- Oplevelser af deltagelsen i indsatsen fra Jobplaneten, herunder selvoplevet udbytte
- Livstilfredshed.

Der er i alt 63 unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen. Heraf har 60 unge besvaret hele skemaet. Der er 34 unge, som har besvaret skemaet, efter at de har været i projektet et stykke tid. Der er kun 15 unge, som har besvaret begge skemaer, og derfor kan vi ikke vise en udvikling i livstilfredshed for deltagerne.

Bilagsfigur 1.1-1.4 viser de unge, som har besvaret spørgeskemaerne, fordelt på baggrundskarakteristika. Her fremgår det, at der er en overvægt af piger blandt de unge, som har besvaret spørgeskemaerne, samt en tendens til, at de unge, der har besvaret skema 1, kommer fra mere ressourcestærke familier end de øvrige deltagere.

6.2.5 Kvalitative data

Det kvalitative materiale består af 4 fire interviews. Vi har interviewet følgende personer: projektets projektleder; projektets studentermedhjælper; en klubpædagog fra en samarbejdende klub og en medarbejder fra en samarbejdende butikskæde.

Projektets medarbejdere har vi interviewet ud fra en semi-struktureret interviewguide omkring følgende emner:

- Implementeringens forløb siden forrige evalueringsrapport
- Projektets aktuelle drift, virkning og bidrag
- Status på opmærksomhedspunkter fra forrige rapport
- Rekruttering af unge
- Samarbejde med folkeskoler, klubber, tekniske skoler, virksomheder og entreprenørvirksomheder
- Opsøgende arbejde med virksomhedskontakt
- Tanker om organisatorisk set-up og fremadrettet forankring
- Barrierer/muligheder for projektets gennemslagskraft
- Fremadrettede fokusområder og handlemuligheder for projektet.

Klubpædagogen har vi interviewet ud fra en semi-struktureret interviewguide om følgende emner:

- Eget bidrag til projektet og motivation for samarbejde
- Rekruttering
- Målgruppens sammensætning og udfordringer
- Samarbejde med projektet
- Projektets virkning og bidrag

- Organisatorisk set-up og fremadrettet forankring
- Barrierer/muligheder for samarbejde og projektets gennemslagskraft
- Fremadrettede fokusområder og handlemuligheder.

Medarbejderen fra den samarbejdende butikskæde har vi interviewet ud fra en semi-struktureret interviewguide om følgende emner:

- Eget bidrag til projektet og motivation for samarbejde
- Samarbejde med projektet
- Målgruppens sammensætning og udfordringer
- Projektets virkning og bidrag
- Organisatorisk set-up
- Barrierer/muligheder for samarbejde
- Fremadrettede handlemuligheder.

Litteratur

Benjaminsen, L., Enemark, M.H. & Birkelund, J.F. (2016). *Fattigdom og afsavn om materielle og sociale afsavn blandt økonomisk fattige og ikke-fattige*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2010). *Kvalitative metoder: En grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag.

Christensen, G., Christensen, L., Winkler, A. & Kjeldgaard, N.B. (2022a). *Jobplaneten Roskilde: Første evalueringsrapport om fritidsjobsindsatsen Jobplaneten Roskilde*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Christensen, G., Christensen, L., Hjelm, U., Espersen, H.H., Enemark, M.H., Mikkelsen, C.H. & Winkler, A. (2022b). *Chanceulighed i udsatte boligområder: En analyse af boligsociale helhedsplaners bidrag til at forbedre børns og unges livschancer*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Christensen, G., Christensen, L., Winkler, A. & Enemark, M.H. (2023). *Evaluering af fritidsjobindsatsen 'Energi til mere': Midtvejsrapport*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Christensen, G., Christensen, L., Winkler, A. & Kjeldgaard, N.B. (2022c). *Energi til mere - en fritidsjobindsats: Første evalueringsrapport*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Christensen, G. & Christensen, M.L. (2022). *Børn og unge i Get2Sportforeningerne*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Christensen, G., Jakobsen, V., Enemark, M.H., Widding, J.G., Stabell, C.L., Søgaard, C.D., Nielsen, H. & Aner, L.G. (2018a). *Børn og unges uddannelseschancer – De boligsociale indsatsers bidrag: Evaluering af landbysbyggerfondens boligsociale indsatser finansieret af 2011-14-midlerne*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

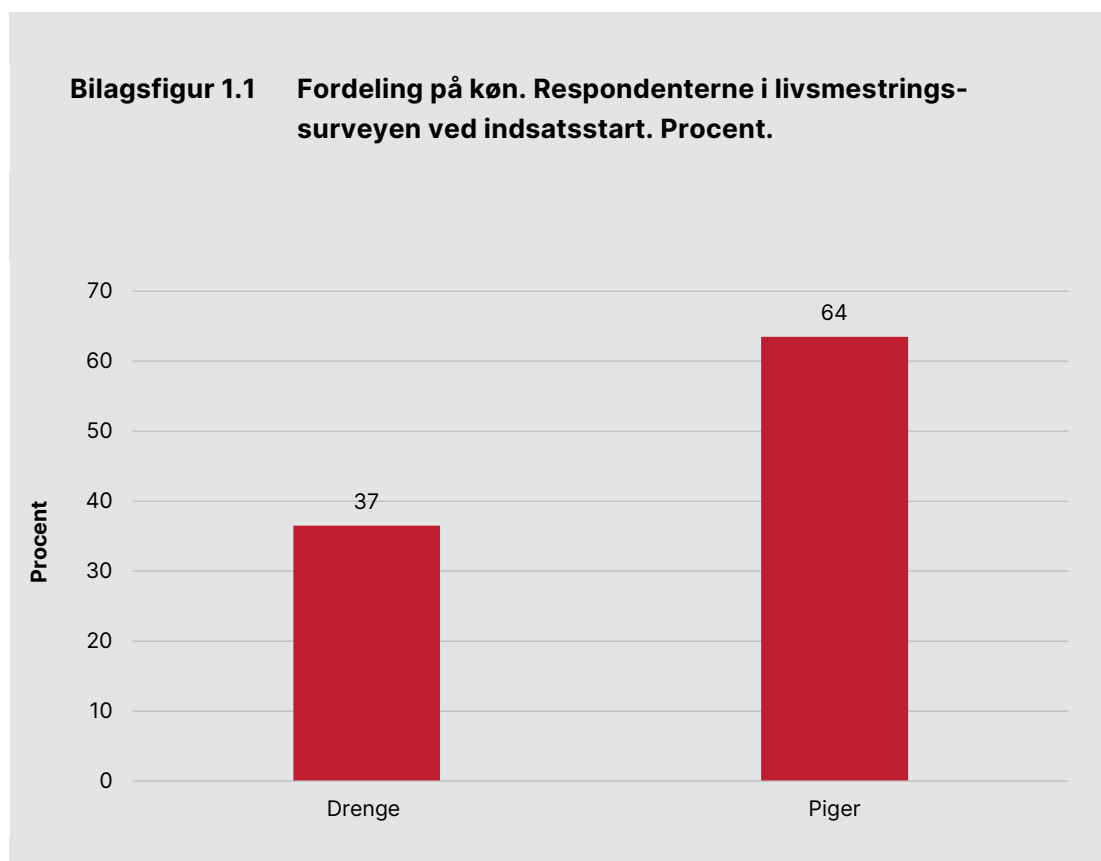
- Christensen, G., Jakobsen, V., Enemark, M.H., Widding, J.G., Stabell, C.L., Søgaard, C.D., Nielsen, H. & Aner, L.G. (2018b). *En vej til arbejdsmarkedet: Evaluering af Landsbyggefondens boligsociale indsatser finansieret af 2011-14-midlerne*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Danmarks Statistik (2012a). *Befolkningens udvikling i kommuner og regioner 2011*. Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2012b). *Indvandrere i Danmark*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2022). *Indvandrere i Danmark*. København: Danmarks Statistik.
- DISCUS (2019). *Puljen Fritidsjobambassadører til unge fra udsatte boligområder*. København: DISCUS.
- Fixsen, D., Naoom, S., Blase, K., Friedman, R. & Wallace, F. (2005). *Implementation research: A synthesis of literature*. Tampa, Florida: NIRN, University of South Florida.
- Frederiksen, N.Ø. & Larsen, M.R. (2011). *Fritidsjobindsatser: Inspiration til arbejdet med unge og fritidsjob*. Hvidovre: Center for Boligsocial Udvikling.
- Hohlmann, S. & Beikjær, C.D. (2018). *Trin-fortrin guide: Fritidsjob til udsatte unge – et vigtigt skridt på vejen til et liv med uddannelse og arbejde*. København: Marselisborg Consulting.
- Holck, L.J. & Tiedemann, J. (2012). *CSR - Indsats i udsatte boligområder: Erfaringskatalog og trin for trin-guide til inddragelse af det lokale erhvervsliv i det forebyggende arbejde med unge i udsatte boligområder*. Hvidovre: Foreningen Nydanske & Center For Boligsocial Udvikling.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2008). *Interview: Introduktion til et håndværk*. København: Hans Reitzels Forlag.

- Leos-Urbel, J. (2014). What Is a Summer Job Worth? The Impact of Summer Youth Employment on Academic Outcomes. *Journal of Policy Analysis and Management*, 33(4), 891-911.
- Lesner, R.V., Damm, A.P., Bertelsen, P. & Pedersen, M.U. (2022). The Effect of School-Year Employment on Cognitive Skills, Risky Behavior, and Educational Achievement. *Economics of Education Review*, 88, 102241, 1-29.
- LG Insight (2021). *Afdækkende materiale og praksisstudie: Betydningen af udsatte unges fritidsjob – set i familieperspektiv*. København: LS Insight.
- LG Insight (2022). *Helhedsorienteret Fritidsjobsindsats i Svendborg: 2018-2021*. København: LS Insight.
- Modestino, A.S. & Paulsen, R.J. (2019). Reducing inequality summer by summer: Lessons from an evaluation of the Boston Summer Youth Employment Program. *Evaluation and Program Planning*, 72, 40-53.
- Nielsen, H., Larsen, K. & Mygind, R.E. (2015). *Evaluering og læringspunkter fra et CSR-projekt i tre caseområder*. Hvidovre: Center for Boligsocial Udvikling.
- Nielsen, H. & Mygind, K. (2015). *Virksomhedssamarbejde i ungeindsatsen. Evaluering og læringspunkter fra et CSR-projekt i tre caseområder*. Hvidovre: Center for Boligsocial Udvikling.
- O'Reilly, K. (2005). *Ethnographic methods*. London: Routledge.
- Ottosen, M.H., Andreasen, A.G., Dahl, K.M., Lausten, M., Rayce, S.B. & Tagmose, B.B. (2022). *Børn og unge i Danmark: Velfærd og trivsel 2022*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Rambøll (2020). *Kortlægning af viden om og lovende praksis ved fritidsjobindsatser*. København: Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet.
- Retsinformation (2021). *At-vejledning 13.0.11 om undervisningspligtige unges arbejde (VEJ nr 9596 af 09/06/2021)*. København: Arbejdstilsynet, Beskæftigelsesministeriet.

Bilag 1 Figurer og tabeller

Livsmestrings-survey – baggrundskarakteristika

Bilagsfigur 1.1-1.3 viser fordelingen på køn, familiesammensætning og forældrenes uddannelse og beskæftigelsessituation for de 63 unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen. En sammenligning med de registerbaserede analyser i kapitel 3 viser, at der er en overvægt af piger blandt de unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen (Bilagsfigur 1.1 og Tabel 3.4).

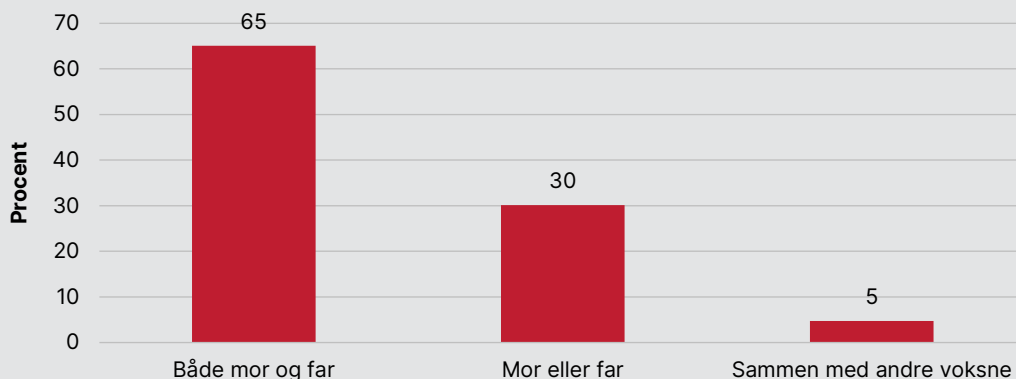

Anm.: N = 63.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

65 pct. af de unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen, svarer, at de bor sammen med både mor og far. Registeranalyserne viser, at 66 pct. bor sammen med to forældre. Dette inkluderer dog også unge, som fx bor sammen med deres mor og hendes nye mand, som ikke er den unges far (se Bilagsfigur 1.2 og Tabel 3.5). Dette tyder på, at de unge, der har besvaret spørgeskemaet, i lidt større omfang bor både sammen med deres mor og deres far.

Bilagsfigur 1.2 Fordeling på, hvem børnene og de unge bor sammen med. Respondenterne i livsmestrings-surveyen ved indsatsstart. Procent.

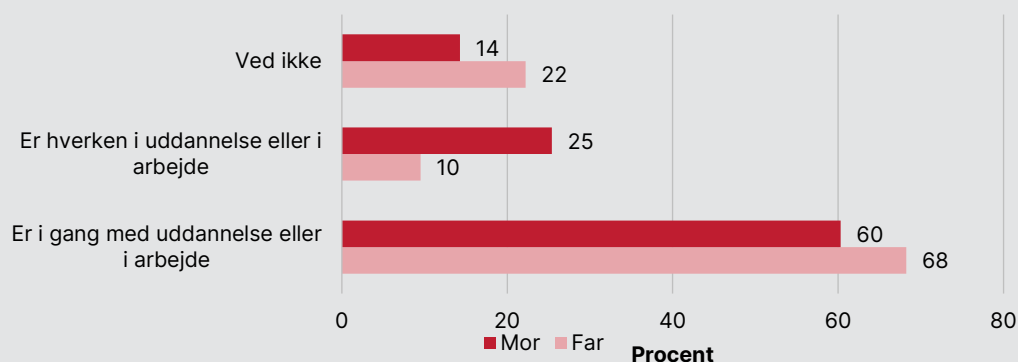

Anm.: N = 63.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

25 pct. af de unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen, svarer, at deres mor hverken er i gang med uddannelse eller arbejde, mens 10 pct. svarer, at deres far hverken er i gang med uddannelse eller arbejde. Registeranalyserne viser, at 32 pct. af deltagerne har en mor i restgruppen, og 23 pct. har en far i restgruppen (dvs. har grundskole eller ukendt uddannelse som højeste fuldførte, og hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse) (Bilagsfigur 1.3 og afsnit 3.2.2). En sammenligning af survey-besvarelserne og registeranalyserne tyder derfor på, at de deltagere i fritidsjobprojektet, som har besvaret skemaet, kommer fra lidt mere ressourcestærke familier end gennemsnittet af deltagere. Der skal dog tages forbehold for, at en ikke ubetydelig andel af de unge, der har besvaret spørgeskemaet, har svaret 'ved ikke', se Bilagsfigur 1.3).

Bilagsfigur 1.3 Fordeling på, hvad mor og far laver. Respondenterne i livsmestrings-surveyen ved indsatsstart. Procent.

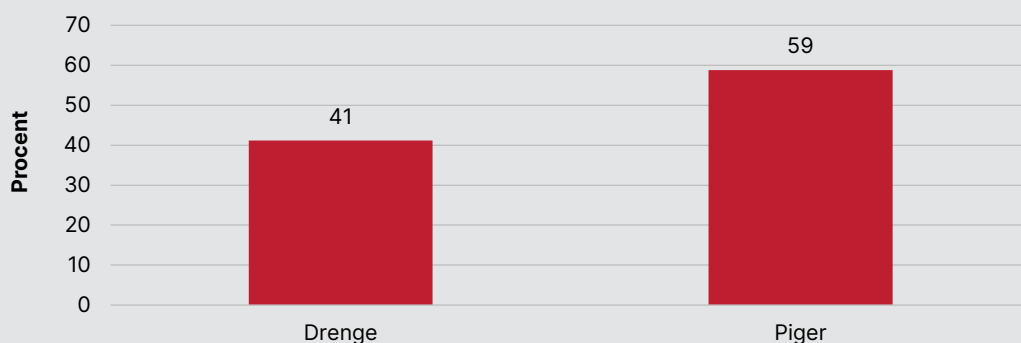

Anm.: N = 63.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Bilagsfigur 1.4 viser fordelingen på køn for 34 unge, som har besvaret spørgeskemaet efter et stykke tid i projektet. En sammenligning med de registerbaserede analyser i kapitel 3 viser, at der er en overvægt af piger blandt de unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen (Bilagsfigur 1.4 og Tabel 3.4).

Bilagsfigur 1.4 Fordeling på køn. Respondenterne i livsmestrings-surveyen efter en periode i fritidsjobprojektet. Procent.

Anm.: N = 34.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Skolefravær

Bilagstabel 1.1 Gennemsnitlig fraværsprocent for elever i folkeskolen i Region Sjælland i skoleårene 2020/2021, 2021/2022 og 2022/2023. Procent.

	2020/2021	2021/2022	2022/2023
<i>Mellemtrin</i>			
Samlet fravær	6,3	9,6	8,5
Ulovligt fravær	1,0	1,0	1,0
<i>Udskoling</i>			
Samlet fravær	7,0	11,1	10,0
Ulovligt fravær	1,9	1,8	1,7

Kilde: <https://uddannelsesstatistik.dk/>

Bilagstabel 1.2 Gennemsnitlig fraværsprocent for elever i folkeskolen i hele landet i skoleårene 2020/2021, 2021/2022 og 2022/2023. Procent

	2020/2021	2021/2022	2022/2023
<i>Mellemtrin</i>			
Samlet fravær	5,1	8,3	7,3
Ulovligt fravær	0,7	0,7	0,7
<i>Udskoling</i>			
Samlet fravær	5,7	9,1	8,3
Ulovligt fravær	1,4	1,4	1,4

Kilde: <https://uddannelsesstatistik.dk/>

